

Erik Jensen

Breve hjem

En beretning fra perioden 1952 til 1955

En gengivelse af hjemsendte breve med enkelte kommentarer

Erik Jensen er født i Nakskov den 24. september 1932

Rønne den 12. marts 2014

ISBN 978-87-992580-0-0

Min tid i perioden:

januar 1952 til december 1954

J. Lauritzen kontor- og rederiflag

Vinteren 2013 besluttede jeg mig for, at renskrive mine 164 breve som jeg sendte hjem, medens jeg sejlede for rederiet J. Lauritzen på deres linie mellem Nord- og Sydamerika. Kaldet "West Coast Line.

I tillæg til brevene, har jeg skrevet lidt om andre oplevelser, jeg havde fra min sejltid, oplevelser jeg af gode grunde ikke fortalte om i mine breve, fordi disse sikkert ikke ville falde i god jord hjemme hos mine forældre.

Om min barndom i Græshave, har jeg fortalt om i min lille bog "Svundne tider" fra 2008.

Det her skrevne er en naturlig forlængelse af fortællingen om og af mit liv den gang.

Medens jeg stod i lære som maskinarbejder på Nakskov Sukkerfabrik, læste jeg i 18 måneder til maskinist på Nakskov Tekniske Skole.

Eksamen bestod jeg på Københavns Maskinistskole, med afslutning den 14. januar 1952 med en karakter på 80 ud af 112 mulige, hvor 48 var minimum. Så alt i alt, måtte det anses som rimeligt, eller sagt på en anden måde 71,5 % af det opnåelige.

Efter endt eksamen fik jeg arbejde på Nakskov Sukkerfabrik som svend, samtidig hermed søgte jeg ind hos rederiet J. Lauritzen for om muligt, at få en hyre som maskinassistent på et af deres skibe.

*Maskinistholdet fra Nakskov årgang 1952.
Jeg sidder nr. 2 fra venstre på første række*

Erik, som nybagt maskinist i januar 1952

Få dage efter jeg havde afsendt min ansøgning, fik jeg meddelelse om at jeg var antaget pr 1. februar samme år, så frem min helbredsattest havde vist, at jeg var egnet til skibstjeneste. For at få denne attest, måtte jeg erhverve mig en søfartsbog på politistationen i Nakskov, hvor i lægen kunne give sine bemærkninger.

Når disse formaliteter inkl. vaccinationer var i orden, var min ansættelse endelig og jeg skulle blot gå i venteposition og jeg ville høre nærmere når der var et ledigt skib.

Den 31. januar 1952 tog jeg min afsked fra jobbet på sukkerfabrikken og midt i februar fik jeg brev fra rederiet om at møde på Ålborg Skibsværft, hvor der var en nybygning. ms "Greta Dan", under klargøring. Jeg skulle hjælpe med at modtage og registrere den modtagne mængde stores, under ledelse af skibets andenmaskinmester Oluf Spanner.

Inden jeg skulle til Ålborg, skrev jeg til min gode barndomsven Hans. Jeg havde ikke mange penge og jeg ville ikke spørge min far om at låne nogen, for i givet fald skulle jeg igen stå til ansvar over for mit pengeforbrug.

Hans har været så venlig, at sende mig kopi af de breve jeg skrev til ham den gang.

Så en gang først i marts 1952 skriver jeg til Hans:

- 1. brev –
Til min ven Hans

Græshave onsdag aften.

Kære Hans.

Ja Hans, vil du endnu en gang være genstand for min plage?

Men såfremt du kunne hjælpe mig, ville du gøre mig en stor tjeneste. Det drejer sig om oprettelse af et lån hos dig.

Jeg kan fortælle dig, at jeg ikke ejer de penge, som der er mulighed for, at jeg skal bruge i Ålborg. Jeg er nemlig bange for at jeg selv skal lægge mange penge ud til kost og logi.

Om det var muligt ville jeg gerne låne 200 kr. eller 2 x 100 kr., såfremt du kan.

Jeg skal tilbagebetale dem så snart jeg får min løn,

den 1. april, da jeg er klar over, at du selv snart skal bruge alt det du ejer og har.

Hvis du ikke kan opfylde mit ønske, så send mig straks besked, så jeg eventuel kan prøve andre græsgange, da jeg jo rejser på søndag.

De kammeratligste hilsner sender jeg dig.

Din hengivne ven Erik

Hans lånte mig 150 kroner.

Under opholdet på Ålborg Værft, boede jeg henholdsvis på Sømandshjemmet og på Park Hotel, der lå i byens centrum.

Da skibet var færdigt fra værftet, blev det forhalet til havnens kajanlæg, hvor motorerne og skibets øvrige udstyr blev afprøvet, samt udstyret med det nødvendige inventar, proviant og besætningen påmønstreret

Besætningen var på ca. 40 mand hvoraf vi var fire maskinassistenter.

Skibets kaptajn hed Carl J. Nielsen, en enerådende konge, hvis ord var lov.

Efter en vellykket prøvetur i Kattegat gik skibet den 9. april 1952 til Skien i Oslo Fjord for, at modtage en last salpeter til Alexandria i Egypten.

Under mit ophold i Ålborg skrev jeg hjem den 18. marts 1952.

- 2. brev – Til mine forældre

Kære far, mor og Bitter.

Nu skal det være, men I må undskylde mig, men der har været så meget.

Rejsen gik meget godt jeg blev ikke engang søsyg, jeg var også her i Ålborg kl. 8:00. Ja far og mor, jeg har en nyhed til jer, jeg ved ikke om den er glædelig. Men den båd der skal til Grønland hedder "Kista Dan" og det er ikke "Greta", den skal

til vestkysten, men vi skal først gøre to ture til Finland for at prøve maskinen. Andenmester sagde til mig, at jeg ikke kom hjem de to første år så jeg har noget at se frem til.

Greta bliver ikke færdig før midt i april så jeg komme sikkert en lille tur hjem inden.

I kan ellers tro Greta er en dejlig båd, sikken et lukaf jeg skal have, det er en af landets bedste og mest moderne indrettet båd, den er også stor på 6.100 tons og søsterskib til "Bella Dan", så I kan se hvordan den ser ud i "Velkommen i JL"

Motoren er på 5.000 BHR og vi har fire hjælpemotorer a' 400 BHR. Alt dette skal jeg sætte mig ind i, i den tid jeg går ombord, her i Ålborg. Greta er et helsvejsset skib.

Vi er kun to ass. Men skal være fire samt fire mestre, en elektriker og tre smører.

Besætningen skal være på 40 mand.

Jeg har fået et dejligt værelse på hotel "Turist Hotellet" og sikken en mad så dejlig.

Jeg får 11 kr. til kost pr dag og hotellet skal Lauritzen betale, så der er ingen smalle steder.

Jeg må ikke røre en finger på Greta bare gå og samle kræfter, siger førstemester.

Den anden ass. hedder også Erik, indtil nu har vi kunnet ret godt sammen og jeg tror og håber også at det vil gå godt i fremtiden.

Kan I ikke huske at jeg fortalte, at der var en maskinist fra Horsens der havde været oppe hos Lauritzen medens vi var inde i København og fik et forskud på 125 kr. - det er ham.

I nat sov jeg på sømandshjemmet, men jeg rejser igen kl. 5 i dag her til Turisthotellet. Vi boede ellers godt på sømandshjemmet, men vi skulle være hjemme til en bestemt tid, så jeg blev nød til at

rejse igen, men vi spiser der stadig, da vi får mad ligesom på skibet, det forlanger 1. mester. Vi får også mad ligesom onkel Knud sagde. Jeg vil slutte denne gang og vil skrive snart igen, med de kærligste hilsner til jer alle tre. Jeres hengivende søn Erik

*Min adr. Maskinassistent Erik Jensen
Turist Hotel
Prinsessegade, Ålborg
Jeg skal ikke bruge køjesækken endnu.*

Bitter var min lillesøster, som var 10 år yngre end mig

Ja, det var det første brev til mine forældre i Græshave, men allerede den 20., to dage efter skriver jeg igen. Jeg benyttede mig af, at jeg var uden for mine forældres rækkevidde. Min sorg over min dengang store kærlighed "Putte" var flyttet til England og de mange værtshuse i Ålborg gjorde, at jeg havde alle muligheder for at trøste mig pigerne på natklubben "Håbet". For penge havde jeg nok af.

- 3. brev – Til mine forældre

Ålborg d. 20. aften.

*Kære far. Mor og Bitter.
Jeg sidder nu på mit værelse og er mægtig godt tilpas oven på aftensmaden. Jeg fik frikadeller og smørrebrød samt the oven på, med kniv og gaffel. Jeg spiser sammen med skipper, 1. - 2. og 3. mester og 1. styrmand samt maskinchefen og kaptajnen på "Kista Dan", så vi må jo sige, at vi officerer holder sammen. I kan tro jeg er glad for, at skulle*

med på en sådan god båd, det er en fryd for øjet at se hvor meget Lauritzen gør for sine folk.

Vi fire assistenter, hvoraf der kun mangler en, vi skal have vores egen messe til at spise i, det er med træpper på gulvet, lænestole med læderbetræk, i blå farve, men vi har også ret til at opholde os i officerernes rygesalon, hvilket vi også skal. Så snart jeg er færdig med brevet, skal jeg ned på banegården og se hvad det koster at rejse på førsteklasse fra Søllested.

3. mester som er en lidt ældre mand på 30 år, blev virkelig fornærmet over, at jeg ville rejse så billigt som jeg gjorde, rederiet skal nemlig betale hvad det koster at rejse på sådan samt bil fra Græshave og imellem hovedbanen og Ålborgbåden og bil fra Ålborgbåden og til værftet, ligeledes skal de også betale maden, så jeg har spist på rejsen selv om jeg også har fået en snaps, sagde han, så det bliver ca. 100 kr. jeg skal have.

"Lotta Dan" er lige kommet på værftet og jeg var også ombord og se hende, det er skam også en dejlig båd, og så er det en damper.

Som jeg har fortalt er der kommet endnu en ass. ombord også en hel ung fyr.

Greta er en båd uden damp, alt er elektrisk, både varmeapp. komfur, ja altting. Den er også udstyret med alt moderne lige fra radar til antenne og jord i lukaferne.

Den bliver nok færdig om 3 uger, så I må ikke glæde jer til jeg kommer hjem, da den sikkert skal være færdig til påske.

I må gerne sende min sæk så snart I kan, da mit lukaf snart er færdigt.

Jeg vil slutte mit brev med de kærligste hilsner til jer alle tre og "Trunte mor" fra jeres hengivne søn.

”Trunte Mor ” var min mors kat

Selv om jeg hørte til den laveste rang af officersstanden, følte jeg mig åbenbart som en af de udvalgte, men jeg var jo også nået langt fra den tråttækte skole i Græshave til nu at sidde ved bords med de højre officerer.

Den 22. marts skriver jeg et postkort og frankerer det med datidens frimærke pålydende 25 øre og sender det hjem.

- 4. brev –
Til mine forældre

Kære far, mor og Bitter

Jeg sidder oppe på en dejlig cafe og har lige fået mig en tår kaffe. Det er jo rart at gå et sted hen og få en meget tiltrængt kaffe. Ja, så er det lørdag i morgen, tiden går jo når man kun møder venlighed og gode forhold på ens vej. Jeg har haft et godt humør hele tiden. Min kollega er en svamp som jeg må holde mig fra, han regner ikke penge for noget, han kommer fra en rig familie så ham må jeg holde mig fra. Så jeg går i byen selv.

Kærlig hilsen Erik

Jeg er ikke hel sikker på, at jeg holdt mig fra ham, men noget skulle jeg jo skrive.

Om aften den 26. marts svarer jeg på et brev hjemme fra.

- 5. brev –
Til mine forældre

Tirsdag aften 7:15

Kære far, mor og lille Bitter

Først tak for jeres brev som jeg fik i lørdags.

Her går det godt, jeg hverken keder mig eller noget i den retning. Jeg har jo fået en knippel fyr til kammerat, jeg ved ikke om jeg har fortalt, at vi har fået endnu en ass. Så der mangler kun en, ham der kom sidst hedder Frank, han er så reel. Nu ham fra Vejle, er også en flink fyr, men er af den type, når man ser ham, så tænker man, at han er en guttermand, men man får jo øjne op og ser at han ikke er det man først regne ham for. Der imod var det omvendt med Frank, kedelig fyr ved første bekendtskab, men man vil holde af ham, når man lære ham at kende.

Vor 4. mester er kommet i dag.

Ja far, jeg har også øjne åben her i Ålborg, der er meget at se og hører. Mig og Frank går ombord i alle de skibe der kommer og går fra værftet, men der er ingen der kan klare sig med Greta, det er en knippel båd, vi får det så dejligt, så det er helt over det almindelige. Jeg tror, at I begge ville blive meget overrasket ved at se hende indvendigt.

Jeg kan fortælle at vores 4. mester har sejlet under Knøvl på en af DSDF's Både "Tunis"

I søndags var jeg ude og besøge Franks svigerforældre, det var så hyggeligt, kan I tro.

I lørdags var jeg på "Ambassadør" til revy og jeg vil sige jer, at jeg aldrig har moret mig så godt.

Vi var der alle tre ass. Samt to piger.

Jeg skal nu til at vaske mit hår, det er også nødvendigt.

Jeg har lige købt mig et sæt kakitøj som jeg kun gav, med en skjorte til, 102 kr., det var billigt.

Kl. 9 skal jeg i biffen.

Jeg vil nu slutte mit brev med mange kærlige hilsner til jer alle tre - Erik

Hils venner og bekendte.

Af de breve jeg fik hjemme fra kunne jeg fornemme, at specielt min far var bekymret over, om jeg nu ikke brugte for mange penge og i brevene var der skjulte pegefingre og på en vis måde så forstod jeg ham godt, for der var noget om snakken.

Så da jeg skriver til dem den 29. marts kommer jeg lidt ind på spørgsmålet.

- 6. brev – Til mine forældre

Kære far, mor og Bitter

Tak for jeres brev, det er så dejligt at høre hjemme fra.

Endelig blev det lønningsdag, den har også været hård at køre på.

Jeg har en mægtig udgift, kost 49 kr. pr uge, værelse 6 kr. pr dag osv., Det har været en fattig tid..

Far, der er en ting jeg gerne vil bede dig om og det er, om du ikke kunne flytte mine papirer således, at jeg kommer fri for statskatten.

Du skal vel bare sige, at jeg sejler på udlandet så ordner de vel resten. Greta er hjemhørende i Esbjerg.

For tiden går der vilde rygter om vi skal til Norge efter last til Egypten før vi skal til Amerika, som vi skal under alle omstændigheder.

I dag har vi fået brændselsolie ombord og i morgen skal vi køre med hjælpemaskineriet, på mandag med hovedmaskinen.

Den 4. april skal vi på prøvetur i Kattegat, det bliver morsomt.

I aften skal jeg en tur ud hos Frank og hans pige, vi har det så morsomt.

"Starteren" arbejder godt, det er da rart at høre, købmanden er vred på mig, det var heller ikke pænt af mig.

Det er hundekoldt her i Ålborg, vi fryser dagen lang, det er også koldt når man intet laver.

Hils alle fra mig.

Med kærlig hilsen Erik

Hils trunte mor / vend

Jeg vedlægger 30 kr. vil I ikke nok betale Willy 27,50 kr. for lygten og hils ham og sig tak for lån.

Disse mærker er til dig, mor.

Jeg havde lavet en pressostat til min fars vand anlæg og det er den der er omtalt som "Starter"

Hvorfor købmanden, der var vores nabo i Græshave, var vred på mig, kan jeg intet huske om.

Ligeledes erindre jeg intet om, hvilke mærker der var tale om, men det har sikkert været kaffemærker, da kaffen stadig var rationeret.

Mandag aften den 31. marts 1952 kl. 21:10 skriver jeg igen.

- 7. brev – Til mine forældre

Kære far, mor og Bitter

Først tak for jeres brev som jeg har modtaget i dag, samt de lokale nyheder, det er også rart at se lidt

fra vores "Ny Dag", den kan ikke fås her i Ålborg for ellers købte jeg den.

I kan ellers tro at dagen i dag er gået hurtigt for mig, for første gang jeg har været på Greta.

Vi har kørt med 2. og 3. hjælpemotor i dag og skal køre med hovedmotoren i morgen, vore hjælpemaskiner er 5 cyl. dieselmotorer, noget nyt der er kommet frem ellers plejer det at være 6 cylinder dieselmotorer, men de 5 cyl går mere ensartet. I lørdags fik vi 800 tons brændselolie i bundtankene, men da vi kun skal have til Egypten er der ingen grund til at vi får mere. Der kom en tankbåd med olien som selv pumpe den over i skibet, det gik stærkt, jeg sprang rund som en anden tosse, værftsarbejderne blev helt stumme da jeg havde så travlt, jeg pejle olie ustandselig, de havde fart mod tanktoppen, men den nåede da også at løbe over pejlerøret. I morgen skal vi ud til Saltsyrekajen, det er altså en kaj der ligger uden for værftet, ellers skal vi vende stævnen mod boldværket på værftet, da de ellers er bange for, såfremt vi skal køre med hovedmaskinen, at skibet ikke kan fortøjes nok, hvor det ligger, således at det begynder at sejle ind en flydedok.

Der er også prøvet spil i dag.

Knud Pedersen inde fra rederiet er kommet for at overværer det sidste akt af arbejdet ombord, han kom også hen og gav mig hånden og bød velkommen i rederiet.

Nu har jeg været her i 14 dage, 14 dyre dage og jeg er også helt udkørt med tøj, jeg har lige nu i aften her på hotellet vasket mig et sæt undertøj samt en skjorte og et par strømper, som ligger til tørre her på værelset og jeg håber det bliver tørt til i morgen tidligt.

Jo, det ellers godt med at komme op om morgen, jeg vækker ass. Erik, ham jeg har fortalt om, og 4. mester hver morgen, men i morges var det første gang jeg sov over mig, men det var af den grund at jeg var ude at bumle i går.

Både 2., 3. og 4. mester er hårde at tude med, det er unge fyre alle tre og vi ass. er somme tider med dem, det vil de have, thi som de siger " Vi maskinofficerer må både kunne arbejde sammen og morer sammen, for ellers går den ikke, da vi er ligestillet alle sammen"

Jeg har fået strenge ordre på at jeg skal holde mig fra dæksfolkene.

2. mester, der er 37 år sagde til os, vis i skal i land så gå aldrig selv, selv om de andre ikke kan eller vil en af jer, så kom og sige:

"Andenmester vil du ikke med ud og drikke nogle bajer, I vil aldrig få et nej af hverken mig eller 3. mester" Sådan sagde han.

Når klokken er mange og jeg skal i seng, så jeg vil slutte mit brev med de kærligste hilsner til jer alle tre fra jeres hengivende søn Erik

Hils ingen mange gange.

På dette tidspunkt var jeg kun 19½ år, ikke andet end en stor dreng, men jeg stod foran at skulle aftjene min værnepligt. Den gang var det næsten umuligt at undgå indkaldelsen til militæret, så jeg måtte inden jeg tog til Ålborg opsøge sognefogden i Græshave, Madsen på Rudergaard, for at få udsættelse, hvad jeg også fik og som blev noteret i min søfartsbog.

- 8. brev –
Til mine forældre

Ålborg Onsdag aften 9:30

Kære far, mor og lille Bitter.

Først vil jeg sige jer mange tak for køjesækken som jeg har modtaget i aften kl. 7. Det var også hård tiltrængt med lidt rent tøj. I morges sendte jeg mine skjorter på vaskeri samt mit tøj til rensning. Jeg syntes det ville være rart inden vi tog ud.

Kære mor, nu kom, du ind på det ømme punkt igen, men det går ellers, jeg har kostet rederiet 956 kr. i denne manede, jeg tror nok det var sådan jeg fik det til, heraf har jeg hævet 600 kr. i alt til hotel og kost, jeg giver 49 kr. i kost om ugen. Jeg skylder Hans 150 kr. som jeg lånte af ham, dem vil han få tilsendt i morgen eller på fredag.

Vi skal sikkert begynde, at gå på vagt i overmorgen, så selv om skibet ikke bliver færdig til påske, bliver der ingen påsketur til Lolland.

I dag har vi valgt vore kamre, jeg fik lige det jeg ville have og de andre lige det samme, så det kan ikke være bedre.

Jeg skal gå på vagt sammen med 2. mester, det bliver 4 - 8, altså fra 4 morgen til 8 om formiddagen og fra 4 om eftermiddagen til 8 aften.

Vi er jo fire assistenter, så når skibet har sejlet et stykke tid, ca. et kvart år, skal en af os gå på dagvagt, hvem det bliver ved jeg ikke endnu, men jeg tror det bliver Erik fra Græshave, han er jo godheden selv og det benytter de andre sig af, det er synd for ham.

Vi skal arbejde over i dag, vi har fået stores ombord, alt fra stiger til ambolte.

3. mester har lige været her på hotellet og hente 4. mester, de skal ud og bumle, de er vakse ved øllerne.

Jeg ville virkelig ønske, at båden snart var færdig, hvad skal man lave her i Ålborg, der er dyrt alt sammen.

Niels Chr. har ringet til mig i dag og jeg skal ud og spise til aftens i morgen. Han er lige flyttet og derfor har han først ringet i dag.

Hils nu alle igen fra mig.

Med kærlig hilsen til jer alle tre fra jeres hengivende søn Erik

Bliver trunte mor aldrig klogere.

Jeg flytter ombord på mandag, så husk at det ikke er turisten mere.

Den 4. ass. Er kommet, vi er nu fuldtallig i maskinen

Niels, var min fars fætter, der var gårdmand i Vendsyssel.

<p>14</p> <p>Synsprovve i behold til bekendtgørelse af 9. august 1900.</p> <p>Farveans: <i>Søskøden: sønnen C.</i></p> <p>Synstyrke og konklusion: den <i>4.2</i> 19<i>52</i> højre øje <i>46</i> venstre øje <i>42</i></p> <p>Underskrift: <i>[Signature]</i> den / 19 : højre øje _____ venstre øje _____</p> <p>Underskrift: _____ den / 19 : højre øje _____ venstre øje _____</p> <p>Underskrift: _____ den / 19 : højre øje _____ venstre øje _____</p> <p>Vaccination (inoculation for smallpox):</p>	<p>45350 15</p> <p>A. Udmonstret fra den 8 APR 1952 med <i>75 y. Greta Dan</i> af <i>Ålborg</i>, <i>O. J. J. A. P.</i> der ligger i <i>Ålborg</i> Stilling ombord <i>Marban</i> Skibsfarens navn <i>E. Nielsen</i> Hvorhen skibet er bestemt <i>Norø</i> p. 19.</p> <p>HELVEDSREJSEKONTROL ÅLBORG den 8 APR 1952 <i>Nielsen</i></p> <p>B. Har gjort tjeneste som <i>Marbemand</i> fra og med den 8 APR 1952 til og med den 7 SEP 1953 (i alt <i>nybegynder</i> dage) 7 SEP 1953 19: <i>E. Nielsen</i></p> <p>C. Skibet har været udenfor indskræbket fart Afmonstret: <i>Boygagård</i> den 17 SEP 1953 <i>E. Nielsen</i></p> <p><small>1) Helveds rejse (190, 210, 230, 250, 270, 290, 310, 330, 350, 370, 390, 410, 430, 450, 470, 490, 510, 530, 550, 570, 590, 610, 630, 650, 670, 690, 710, 730, 750, 770, 790, 810, 830, 850, 870, 890, 910, 930, 950, 970, 990) 2) Helveds rejse (100, 120, 140, 160, 180, 200, 220, 240, 260, 280, 300, 320, 340, 360, 380, 400, 420, 440, 460, 480, 500, 520, 540, 560, 580, 600, 620, 640, 660, 680, 700, 720, 740, 760, 780, 800, 820, 840, 860, 880, 900, 920, 940, 960, 980, 1000)</small></p>
--	--

Påmønstring på "Greta Dan"

"Greta Dan"s kaptajn Carl J. Nielsen, 50 år da jeg påmønstrede.

Dagen efter skriver jeg igen.

*- 9. brev –
Til mine forældre*

Torsdag aften 7:30

Kære far, mor og lille Bitter.

Tak for jeres sidste brev som jeg lige har læst.

Det går stadig godt her i Ålborg, Greta er nu flyttet og jeg har fået lidt længere til arbejde, men jeg har tiden for mig, så det er ikke så galt endda.

Vi har kørt med hovedmaskinen i dag og har også pillet den fra hinanden, for knastakslen var stillet forkert. Den går ellers meget lydløst, men før lavede den et ganske udholdeligt spektakel så det var umenneskeligt at være i maskinrummet.

Vi er begyndt at gå vagt, 2. mester er derover i dag.

Jeg skrev jeg skulle ud hos Niels Chr. i aften, men det blev der ikke noget af, da vi har arbejdet over i aften til kl. 6:30, det er alt det forbrugsgods vi får ombord, det skal vi assistenter jo ordne og passe, at det er der al sammen.

Vi skal jo også på prøvetur på mandag, så det går hård til.

Der kommer et helt hold unge piger fra Silkeborg på prøven. Det er et hold fra gymnasiet som har skrevet stile om Greta og har i det hele taget beskæftiget sig meget med den på skolebænken.

Vi er nu ved at være fuld besætning, ca. 40 mand. Jeg var nummer 5 der kom ombord af besætningen. Det var Flot ikke? Der var kun skipper, førstestyrmand, førstemester, 2. mester og 3. mester da jeg kom.

Kære lille far og mor det er hård for mig, men jeg kan oplyse jer om, at jeg har fået mine feriepenge fra fabrikken.

Det var Sørens, vil det ikke gå, det brok til igangsætningen, det er da godt, at jeg har en far som har den evne, at han selv kan klare de elektroniske opgaver.

Når, I har sådan haft vinter derhjemme i Græshave. Vi har ikke haft sne her i Ålborg, men det har været koldt af pommeren til.

Far, jeg har talt med både de andre assistenter og 2. og 3. mester, de synes, at jeg gør klogt i at flytte mine papirer til Esbjerg også af hensyn til militæret, så jeg vil gerne have, at du gør mig den tjeneste at flytte dem.

Jeg ved ikke rigtig om jeg bruger for mange penge her i byen, men jeg har ingen lunde brugt flere

end alle mine arbejdskammerater, lige fra 2. mester til min gode ven Frank, for det er nemlig dyrt at komme til en anden by hvor man ikke kender et eneste menneske.

Men nu hvor vi kommer ud, så er det, at jeg skal tjene penge.

Nej, jeg har ikke mødt en eneste jeg kender her i byen.

Når, jeg vil slutte mit brev til jer med de kærligste hilsner fra jeres hengivende søn Erik,

Der er stadig problemer med mit pengeforbrug. Silkeborg Gymnasium adoptere "Greta Dan" og skibet havde løbende korrespondance med skolen, i hvert fald så længe jeg var ombord.

Fra Ålborg sender jeg også et brev til min ven Hans.

- 10. brev -
Til min ven Hans

Ålborg fredag aften

Kære Hans

Ja, du skal også have et brev fra mig.

Jeg har det rart her i Ålborg, det er en hyggelig by med mange dejlige piger. De er friske synes jeg.

I morgen holder jeg fyraften klokken 12, så det er ikke dig alene der har det godt.

Ja Hans, jeg er jo en skid, det ved du jo, men jeg har haft mægtige udgifter, så du kan først få dine penge i næste uge, men det har da heller ikke været lønningsdag endnu, men først på torsdag.

Har du det ellers godt?

Jeg savner en hilsen fra dig, gamle ven.

I dag har vi kørt med hjælpemaskineriet og på mandag skal hovedmaskinen arbejde. Den er på 5.400 HK, så lad du bare være med at påstå, at du nemt kan holde den.

Den 7. april skal vi på prøvetur i Kattegat.

Hvor båden skal hen, går der mange rygter om.

Skipperen sagde i går, at vi skulle til Norge efter last til Egypten og derfra til New York.

Om det bliver sådan, ved jeg ikke, men der er vel noget om snakken.

Vi skal være 4 assistenter, 4 mestre og 3 smører.

Det er et stort personale.

Hans, tag lige og send mig et brev inden jeg får ny adresse.

Hils Tove og din gamle far og mor fra mig.

Med de venskabeligste hilsner til dig, vil jeg slutte mit brev. Kærlig hilsen Erik

Lidt om skibsværftet i Ålborg.

Aalborg Værft blev grundlagt i 1912 af brødrene Immanuel Stuhr og Peter Philip Stuhr. Værftet blev i 1912 grundlagt som skibsværft under navnet Stuhrs Maskin- og Skibsbyggeri og var en udbygning af faderens virksomhed, men begyndte i 1919 at bygge skibskedler. Senere blev de to forretningsområder skilt ad til Aalborg Værft og Aalborg Boilers.

Fra 1937 og frem til værftets lukning i 1988 var værftet ejet af J. Lauritzen. "Greta Dan" var værftets bygningsnummer 92. Skibet blev køllagt den 26. september 1951 og leveret den 7. april 1952

Fakta om motorskibet "Greta Dan" af Esbjerg (1952- 1979)

"Greta Dan" godt lastet med salpeter til Egypten fra Norge.

1. februar 1952 blev jeg ansat i rederiet J. Lauritsen som medhjælpende tilsynsførende på nybygningen "Greta Dan" på Ålborg Værft. Da Værftets Kontorflag blev strøget og Lauritzens rederiflag hejst den 7. april 1952, blev jeg påmønstret som en af de fire maskinassistenter.

Maskinbesætningen bestod af fire maskinmestre, en elektriker, fire maskinassistenter og fem motormænd.

"Greta Dan" var et motorskib (1dæk og shelterdæk). Skibet målte (377,7 x 51,8 x 33,2 fod) 6.100 dw. og en servicefart på 15,5 knob. Hovedmotoren var en 8 cyl. BW 862-VTF-115 (620 x 1150) på 5.450 IHK bygget på Burmeister & Wains Maskinbyggeri i København.

Første tur gik til Skien i Oslo-fjorden efter kunstgødning til Alexandria i Egypten og derfra til Cartegena i Spanien for at laste jernmalm til Emden. Derefter til Spansk Marokko efter sulfat til Fredericia og så serviceeftersyn på Ålborg Værft.

Skibet sejlede derefter til Baltimore for at indgå i rederiets liniefart på Nord og Sydamerika.

Skibet havde mange defekter som måtte udbedres hen af vejen. Selv om skibet efter datiden var meget moderne, var det ikke noget godt skib at være i. Klimaet ombord var langt fra at ønske.

I 1963 blev skibet solgt til Olau-Line A/S og fik navnet "Olau Gorm". Skibet blev igen solgt til et græsk rederi, men strandede og grundstødte i Rødehavet, hvor efter det blev hævet og ophugget i Pakistan i 1979

**- 11. brev –
Til mine forældre**

"Greta Dan" Onsdag eftermiddag

Kære far, mor og lille Bitter

Først en tak for jeres sidste brev, selv om det ikke var så morsomt at tage, men det gik dog trods alt.

Kære far, du ved hvor mange penge jeg har brugt medens jeg har været her i Ålborg, men du må også huske, at jeg har, boede på hotel i 3 uger, spist i byen til 49 kr. pr uge, jeg har også købt arbejdsjakke, et par handsker, et par sko til 62 kr. og som jeg før har skrevet har jeg købt mig et sæt kakitøj med dertil hørende skjorte og slips.

Far, prøv selv at forestille dig om jeg så er så pengeligegyldig.

Selvfølgelig har jeg også brugt lommepenge, men det må du ikke tro at det er gået hertil al sammen.

De fleste af de penge får jeg igen.

Ja, så er jeg lige flytte ombord i dag.

Nu kl. 5 i aften sejler vi til Norge efter en last til Egypten, så vi skal sikkert til Spanien efter kartofler til USA.

Nu kan vi se hvordan det går, men kl. 5 sejler vi til Norge.

Jeg har arbejdet i formiddags og skal på vagt igen kl. 4 i eftermiddag til kl. 8 i aften og så kl. 4 i morgentidlig til 8 morgen, sådan er min

arbejdstid.

Ja, prøveturen gik godt, vi sejlede kl. 8 mandag morgen og kom hjem igen kl. 4 eftermiddag.

Jeg har arbejdet næsten ustandseligt i den sidste uge og i søndags tjente jeg 40 kr. Der er og bliver meget arbejde. Nu i går, da jeg styrte petroleum i tankene kom elektrikeren farende og skreg i vilden sky, så viste det sig at tanken var læk.

For tiden er der travlhed på dækket, vi får en hel lastbil fuld af kød, den er lige så stor som Oskar Larsens blå, så der er noget at fordøje.

Når nu vi kommer til Norge, så skal jeg skrive lidt om hvordan det går, jeg har nemlig meget travlt nu.

Kl. er mange, jeg skal i arbejdstøjet, vi skal ned og rører maskinen, så den er opvarmet til kl. 5

I lørdags var jeg hos N. C.

I kender jo min adresse. J. L. København, ligesom når I skriver til Onkel Knud

Kærlig hilsen til jer fra jeres hengivende søn Erik.

Dette er min sidste dag i Danmark.

De penge, de penge.

Godt jeg nu var kommet uden for mine forældres rækkevidde.

Som ung mand, jeg var kun 19½ år, var det en meget stor oplevelse, at være aktiv under skibets prøvetur.

Prøvesejladsen foregik i Kattegat og tog en hel eftermiddag.

Ombord var skibsreder Knud Lauritzen og de øvrige topfolk fra rederiet. Desuden deltog ingeniører fra B&W og ledende folk fra værftet.

Efter skibet havde gennemgået alle de nødvendige prøver og godkendt af rederiet, blev værftets kontorflag nedhalet og ombyttet med rederiet eget flag, samtidig med der blev skålet i champagne. En absolut stor dag.

Skibet afgik fra Ålborg som planlagt og turen til Norge gik uden dramatik, så da vi lå ved kaj skrev jeg hjem.

"Greta Dan" under klargøring ved kajen i Ålborg.

**- 12. brev –
Til mine forældre**

Slien den 11.

Kære far, mor og lille Bitter.

Så er vi kommet til Norge, vi anløb havn kl. 4 eftermiddag i går og vi skal ikke afgå før om en uge, har jeg hørt. Det er kun en lille by vi ligger ved, men der er en mægtig fabrik som laver salpeter.

Det er langfredag i dag, så der bliver ikke lastet, men når de først kommer i gang, så går det stærkt.

Her i Slien ligger der mange både som venter på last. Slien er en lille by der ligger ved Oslofjorden. Assistent Kjeldsen og jeg har været i land i formiddags, her er så smukt med de høje klipper og de mange bakker, som mange steder endnu er dækket med sne, her i Norge er det varmt trods alt, bedre end i Ålborg.

Kl. 4 skal jeg på vagt, så jeg skal lige have mig en lille en på øjet, jeg må nemlig ikke holde fyraften før kl. 12 i nat.

I går arbejde jeg fra 4 morgen til 12 nat, det var en lang dag, næsten for lang, men det giver jo godt med penge.

Jeg går selv alene nede i maskinrummet, så selv 8 timer er meget lange, vi skal jo ikke lave noget, bare gå og passe det, men vi køre også kun med en lysmaskine om natten.

- 13. brev – Til mine forældre

Lørdag formiddag den 12.

Så er der endnu gået en dag. I går fik jeg mit regnskab for marts måned og det viste, at jeg har et overskud på 550 kr. selv om jeg har hævet nogle penge.

Om er øjeblik skal jeg til at sove lidt, vagten begynder kl. 4 eftermiddag og jeg har endnu ikke sovet meget.

Vi kommer først af sted torsdag.

Jeg vil slutte mit brev med de kærligste hilsner til jer alle fra Erik

En uge efter ovenstående brev skriver jeg igen.

**- 14. brev –
Til mine forældre**

Slien den 17. april

Kære far, mor og lille Bitter.

I skal blot have en lille hilsen fra mig. Ja, vi ligger stadig her i Norge, men i morgen går turen videre til Afrika hvor der i grunden også er rart, selv om der er smukt her i Norge, har jeg ikke haft tid til at nyde mine omgivelser, jeg har jo arbejdet konstant hele tiden siden vi tog fra Ålborg, selv i påsken har jeg arbejdet, men til gengæld gav det også nogle penge, jeg har kun brugt 25 kr. medens vi har ligget her og heraf har jeg lånt 15 kr. til ham fra Vejle, så mit forbrug i Norge har ikke været stort.

Den gang vi tog fra Ålborg lå vi meget højt i vandet selv om vi gik i ballast, nu er vi snart ved at kunne nå havoverfladen oppe fra dækket.

Vi skal have 5.500 tons salpeter ombord.

Nu når vi skal til Egypten får vi et stort krigstillæg 140 %.

Jeg har lige spist til middag, vi fik kærnevælling og lever samt to æbler oven på, det får vi altid om hverdagen og på helligedage får vi to appelsiner oven på middagsmaden. På helligdage får vi altid spejlæg og røget flæsk samt mindst 12 forskellige slags pålæg til morgens og kaffe oven på. Kl. 10 om formiddagen får vi kaffe og ligeledes kl. 3 eftermiddag og kl. 9 om aften.

Kaffetiderne har vi også på hverdage.

Vi har haft en del vanskeligheder med vort

maskineri i de sidste dage. I aftes da jeg havde vagt sprang en olieledning til de tre hjælpemotorer. Det var noget forfærdeligt svineri som jeg ikke kunne klare selv, så jeg måtte ringe op til 2. mester, og med stor indsats fra 4 håndværks hænder fik vi sat en spand under så det ikke løb over hele dørken, der skulle komme et nyt t-stykke i eftermiddag fra Ålborg Værft.

Jeg fik et kort fra mosteren i Jylland eller var det fra Bjarne, jeg kan ikke læse underskriften, når, han skrev, at han gerne ville se mig til middag anden påskedag, det er imidlertid vanskeligt nu da vi nu lå i Norge den dag.

Samtidig fik jeg også et kort fra faster og onkel George som jeg blev glad for.

Nu når vi kommer ud må jeg også se at få ordnet nogle af alle de breve som jeg skylder, der bliver sikkert mere tid end vi har haft nu.

Når! onkel Knud er kommet hjem. Nu er det bare et spørgsmål om han ikke tager af sted igen.

Har jeg fortalt jer, at vi skal til Alexandria i Egypten?

Sikken ellers en masse vi kan købe her ombord, i går spiste jeg en hel dåse ferskner, det var dejligt kan I tro.

Her den anden dag vaskede jeg mit arbejdstøj og i den kommende uge skal jeg holde storvask.

Den 15. var maskinassistent Søren og jeg en tur i land, det var dejligt. Vi tog en bus her fra kajen til Slien, det tager 3 kvarter.

Hvad laver Hans ellers nu? Nej, det kunne han ikke være bekendt, at sådan undgå at komme over og besøge jer.

Når, jeg vil slutte mit brev med de bedste hilsner til jer alle tre i det lille hjem fra jeres hengivende søn

Erik.

Næste gang jeg skriver er jeg i Afrika, det tager 14 døgne

Hils alle venner.

Nu skulle jeg ud min første store og lange tur, hvor jeg skulle opleve for første gang i mit liv at blive rigtig søsyg.

Jeg husker de relative stille vande i Nordsøen og Den Engelske Kanal med den stærke trafik og den voldsomme overgang til Biscaya Bugten med den voldsomme sø og de store dønninger.

Det var en stor lettelse at runde Gibraltar og sejle ind i Middelhavets rolige og blå vande hvor delfinerne legede foran stævnen på Greta Dan.

Det var en verden lang fra det jeg havde oplevet i hele min opvækst på Lolland.

Under rejsen skriver jeg til mine forældre og da vi ankommer til Alexandria sendte jeg dem et brev som næsten var ført som en dagbog. Jeg skrev:

- 15. brev – Til mine forældre

Den Engelske Kanal den 20. april

Kære far, mor og lille Bitter.

Ja, så går turen jo mod syd til de, efter vores mening, varmere egne af klodsen.

Tak for jeres sidste brev som jeg modtog i Portsmunn i Norge.

Ja, det er rigtig nok som i skriver, at det er nu ikke så nemt at skrive brev hver anden dag.

Vi er lige nu gået ud af Den engelske Kanal. Nu i aften er vi snart i Biscayen, jeg ved ikke hvordan det udtales, men i er sikker klar over hvad jeg mener.

Det har været så morsomt at se alle de skibe som går gennem kanalen, vi er da også sejlet uden om

de første 50 skibe, vi sejlede også forbi den store båd "Italia", en mægtig og stor flot båd som er italiensk, den er sikkert vist i det "Tekniske vidunder".

Ligeledes kunne vi se Englands og Frankrigs kyster. Ja, far og mor, jeg kunne jo skrive en mægtig mængde til jer om bare hvad jeg har set siden vi tog fra Norge, men det er ikke til at overkomme. Ind til i dag har jeg ikke kunne mærke, at jeg har sejlet, det er næsten så stille, så havet er jo fint.

- 16. brev – Til mine forældre

Onsdag den 23.

Nu er jeg igen som jeg plejer, jeg mener jeg har det godt igen, det var nemlig ikke særligt godt da vi gik over Biscayaen, jeg var søsyg, men det var ikke mere end at jeg kunne passe mit arbejde.

Vi er nu snart i Middelhavet, så vi nærmere os trods alt.

Jeg har i dag ikke været ved godt humør, thi radioen kan kun tage den sydlandske musik, det er hårdt.

Det er begyndt at blive varmt i vejret, et dejligt klima.

Vi skal ikke til Amerika endnu, vi skal først en tur til Hamburg.

Ja, I får meget at vide om hvor vi skal hen, men det er fordi, at jeg skriver det til jer hver gang jeg hører noget nyt. Jeg tror ikke, at de selv ved det inde i Hammerensgade.

Maskinen går godt, der har endnu ikke været noget siden vi tog hjemme fra, så vi har det godt. Førstemester er en flink mand kan I tro, han vil gerne snakke med os, bare vi vil finde motorens HK, så er han lykkelig. 2. mester kan jeg kun sammeligne med truntemester på fabrikken, han er også en flink gut, som kun kan blive gal når der er grund derfor.

Trejemester vil gerne fortælle om dengang han sejlede med "Argentina Reefer", en hver fejl kan henføres til en assistent han sejlede sammen med på "Argentina Reefer", der er kun den forskel, at der var skibet ved at gå ned hver gang og at assistenterne blev smit ud af rederiet.

Fjedremester er en gut som kun en mester på 25 år er, og det er han. Der skal vi altid have trøst.

Kaptajnen er et dumt svin, som gerne vil hundse med os arbejdskuliger.

- 17. brev – Til mine forældre

Torsdag den 24.

Nu er vi snart inde i Middelhavet, et hyggeligt farvand, kl. 7 nu til aften gik vi uden om Gibraltar, det var et flot syn at se Spanien på den ene side og Afrika på den anden, så har jeg for første gang set en anden verdensdel.

Nu er det blevet sommer for alvor, det er dejligt, her er ligesom hjemme midt om sommeren.

Da vi gik ind i Middelhavet kom der en hel flok delfiner på ca. 30 stk. som fulgte os i ca. 15

minutter, det var en så mærkelig oplevelse, så uden den koste mig en øre.

- 18. brev – Til mine forældre

Den 26. april

I dag holdt jeg udskejning kl. 16:30, ellers plejer jeg at holde kl. 15:00 om lørdagen, men i dag syntes jeg ikke at jeg har nået så meget, så jeg holdt en halv time mere.

I kan ellers tro, at vi var ud for søgang i nat kl. 4. Jeg vågnede lige med et sæt, da jeg var ved at kure ned i den anden ende af køjen. Så er det ellers sket med at sove mere den nat, ja, det er næsten umuligt, da man kurer ustandseligt frem og tilbage, det giver jo lidt dårligt humør, først ved middag var vi ude af den igen. Mester sagde, at det var lige så slemt som en storm på Atlanterhavet. Det var også næsten umuligt at stå fast nede i maskinen.

Sådan en stor båd må ellers ikke sejle så uroligt, men styrmændene påstår, at det er fordi den er lastet forkeert, så kan det være at de ved det til en anden gang.

I aften tog assistent Frank og jeg en del diagrammer og vi regnede ud, at maskinen, ved den nuværende belastning og omdrejningstal, yder 4.675 HK. Farten er for tiden 14,1 knob, så det går stærkt.

I går var jeg svejser, jeg lavede nogle lapper til bommene og nogle stoppinde. Det var

grovsmedearbejde, det egner jeg mig ellers ikke til. Nej, lad os få noget nipsearbejde, det er jeg dygtig til. Jeg har da også evner.

I morgen er det fridag, så jeg regner med, at jeg skal vaske.

Hvordan går vores vandværk ellers? Har det begyndt, at give dig hovedbrud, far?

Husk at fortælle mig hvis det begynder at te' sig.

- 19. brev – Til mine forældre

Tirsdag den 29.

Ja, kære far og mor, så er rejsen snart endt for denne gang, så nu er det bare spændingen der skal overstås.

I ved selv hvordan man har det når man skal se nye græssege.

I nat kl. 3 skal vi være i havn og vi kommer sikkert ikke af sted før om en uges tid.

Vi skal sikkert gå i ballast til Spanien.

Jeg glæder mig nu til vi skal i land her nede i Afrika, bare man nu ikke får klø eller noget i den retning. Jeg har 10 engelske pund, ca. 200 kr. dem kan man jo få noget for alle vegne, også i Egypten.

Jeg sender nogle penge til jer gennem rederiet. Vil I så ikke give Hans de penge han skal have, dem jeg endnu ikke har betalt ham tilbage, resten er til jer, dem skylder jeg jo jer, og så er der de små udgifter, dem vil jeg også gerne have en regning på.

De 10 engelske pund jeg har, skulle gerne holde til

jeg kommer til USA, for det går jo ikke at bruge flere penge end højst nødvendigt.

I aften medens jeg sidder her og skriver til min far og mor, sveder jeg for første gang medens vi sejler her. Jeg mener kun om aften, jeg har en lille blæser her på lukafet, den går for fuld kraft, men den magter ikke at holde det køligt her.

Gnisten, telegrafisten, og Frank er lige gået, de har været på besøg hos mig.

Jeg troede den gang jeg tog hjemmefra, at jeg ville få så meget tid, at jeg ville kede mig, der tog jeg fejl, jeg skulle have skrevet til både den ene og den anden, men jeg har næsten kun skrevet til jer, men det kommer sikkert.

I spurgte mig om hvordan N. C. havde det. De har lige købt dem eller lejet et lille landbrug med drivhuse etc., men rent økonomisk tror jeg ikke de har det godt, men de er jo mennesker der ikke er bange for at tage et nap, så det skal nok gå. Jeg var glad for at være ude hos dem og vi havde det morsomt.

Husk far og mor, at skrive på luftpost.

Jeg vil nu skrive de sidste ord på mit brev og jeg vil lige fortælle, at det går i grunden ret godt uden min far og mor, men man har jo altid sine tanker hjemme, både når ens humør er godt og nå man får en omgang af 2. mester, det ved I jo.

Husk nu at hilse alle vennerne fra mig.

Hermed de kærligste hilsner til jer alle tre fra jeres hengivende søn Erik

Jeg skriver inden vi sejler.

I meget af min fritid opholdt jeg mig på dækket, jeg var dybt fascineret over det jeg oplevede ved at sejle gennem Middelhavet, hvad der egentlig ikke er så mærkeligt, da jeg kom

fra en meget lille verden. Jeg lade specielt mærke til, at farven på vandet ændre sig desto nærmere vi kom til Egypten, et forhold jeg ikke kunne forstå. Men forklaringen var, at vi kom nærmere Nilens udløb.

Da vi ankom til Alexandria ankrede vi først op på reden for at vendte på ledig kajplads. Jeg husker stadig det flotte vejr hvor hele skibet myldrede med indfødte med alle deres varer. Opholdet i dette fremmede land gjorde, at jeg måtte fortælle mine forældre om mine oplevelser. Så jeg skriver:

- 20. brev – Til mine forældre

Alexandria d. 2. maj 1952

Kære far, mor og lille Bitter.

Så er vi i Egypten, det er ikke rigtig til at fatte, men det er jo rigtigt. Vi kom i havn i onsdags, men vi kom ikke til kaj før i går. Der er nu travlt med at losse skibet og vi sejler sikkert på søndag. Der er mindst 50 havnearbejder her ombord, og så er de meget flittige, de arbejder hård selv i denne varme. Det er noget af den største elendighed jeg endnu har set i mit korte liv, men jeg tror, at selv I, ikke rigtig kan forestille jer hvordan det er, de arme stakler går med bare fødder, selv på det varme dæk, og mange har kun sække til at sno om sig. De er meget snavset, jeg tror, at de aldrig vasker sig.

Det mest morsomme er at se deres bukser, der er ingen skridt i, jo, det er der nok, men de går med en mægtig pose, men det er kun muhamedaner der går med sådanne bukser. Ved I hvorfor? Det er fordi Alla skal fødes af en mand. Ja, der kan man se, det har jeg aldrig vist, og inden de går på

lokum, der er ingen WC, så vasker de sig hen agter på skibet inden de begynder, men ikke når de er færdige, det er morsomt at se når de kommer om morgen, så har de en lille dåse med helligt vand fra Nilen som de bruger til "Rumpe-rengøring".

Jeg var i land i går formiddags og i aftes. Der var Frank, Gnisten og mig, vi tog en taxa og så kørte vi en tur rundt i hele byen. Der var en egypter med os, han kaldte vi Muhammed.

I skulle ellers se nogle huse at de bor i, vis I har set et billede fra Tyskland med de ødelagte byer, så vil I kunne sammenligne dem med Alexandria. Folk af arbejderklassen bo i huse der er livsfarlige, fordi de i den grad er faldefærdige ellers bo de i huler der er gravet under huse der er faldet sammen for 10 år siden.

Da vi var i land i går formiddags, og skulle til og hjem, var det omkring middagstid, så vi et mærkeligt syn, nemlig da klokken var 12 faldt den ene muhamedaner ned på jorden og begyndte at bede, vi troede først de var døde.

De første vi så, for der var ikke noget med at de gik til side, de lå bare på gaden og fortovet og så lå de lige så stille med ansigtet nede i jorden så man ikke kunne se om de var døde eller hvad.

I kan tro de vil snyde os, det er en hel plage og så er de meget nærgående over for os hvide, selv om det er et brev til min far og mor, så kan jeg lige så godt fortælle, at aldrig har jeg været så dårlig tilpas som i aftes da vi var i byen, den ene egypter efter den anden kom og tiltalte os på en uforskammet måde, de er jo homoseksuelle næsten alle sammen, men vi gav dem et skub eller på anden måde fik dem væk, det var dog så galt at der var en der truede os med en fortovsflise, som

han var parat til at kaste den efter os hvert øjeblik. Men der var heldigvis en betjent ved siden af os og han måtte så til at hjælpe os. Alle betjente går med gevær over skulder og man kan ikke gå 50 meter uden at møde en. Også her på skibet er der politi og ligesådan nede på kajen.

Næsten hver 10. mand man møder om aften er en betjent.

Det var også morsomt den dag vi kom i havn.

Vi kom jo ind kl. 4:00 og kl. 6:00 var de første kommet ombord og ville sælge alt hvad man kan tænke sig.

Her var også mange der købte for både 100 og 150 kr. Jeg købte en dejlig mappe for 25 kr. og 5 pakker cigaretter. Den gang de kom, var jeg oppe på dækket og jeg begyndte at tale lidt engelsk, da ham jeg tiltalte sagde på dansk: "Jeg har fin kuffert, du ikke sige til nogen, du købe billigt af mig"

Jeg blev hel mærkelig ved mødet, så begyndte man at gøre sig forståelig til en egypter, så får man stangt en hel del danske ord ud i ansigtet.

Jeg vil slutte mit brev, det er nu køje tid og den skal jo også passes.

Nede i maskinen arbejdes for tiden med at overhale visse dele af hovedmaskinen.

Jeg har frivagt, men jeg skal tørne til kl. 0:00 i nat. Hermed sender jeg de kærligste hilsner til jer mine kære derhjemme og de bedste ønsker og tanker vil jeg også sende.

Jeres hengivne søn Erik.

Jeg fik ikke skrevet flere breve medens vi lå i Egypten.

Der var utrolig megen uro på skibet. Det myldre med folk ombord, så da skibet forlod havnen i ballast blev der tid til at skrive igen.

Vi skulle nu til Cartagena i Spanien for at laste jernerts til Tyskland.

På vej fra Egypten og til Spanien skrev jeg også et brev til min ven Hans.

Her fortæller jeg ting som jeg ikke skrev om til mine forældre.

- 21. brev – Til min ven Hans

Middelhavet den 5. maj 1952

Kære Hans

Ja gamle sut, så er jeg på vej til Spanien fra Egypten.

Vi stod ud af havnen klokken 16.

Du kan ellers tro, at det har været en oplevelse at være i Egypten.

I går søndag var vi en tur i byen, jeg mener sådan midt på dagen. Ellers har jeg været i land flere gange om natten, endda så tit at jeg kun var til køjs i 8 timer på 2 døgn.

Du kan tro der var B-rytter i Alexandria. I hele araberkvarteret kunne vi ikke gå 50 meter før vi blev tiltalt.

Det vil jeg love dig, det var ikke morsomt, men ellers var det rare mennesker.

Vi var sammen med en araber, som vi kaldte "Muhammede" en rigtig jøde, som kun ville have vore penge, men ellers var han en flink fyr.

Han var også B-rytter, men vi forstod at tage ham.

Han kom hver aften, også i går søndag. Vi skulle jo have en at gå i byen med, ellers blev vi slået ned.

Jeg lærte en lille smuk araberpige at kende. Hun hed "Lulu", men hun ville også have mine penge.

Ja Hans, jeg kunne fortælle dig en masse ting jeg har oplevet.

Jeg har set katakomber, gamle templer som var 3.000 år gamle, gamle løver med mandshoved. Dem har du sikkert set på billeder. Vi har kørt på mange smukke steder. Vi har været i araberkvarteret, hvor det ellers er forbudt for hvide mænd at komme.

Det var det værste jeg endnu har set.

Folk bor i gamle huse som er faldet sammen for 20 år siden og i jordhuler. De var så beskidte, at man ikke kan fatte det. Men jeg har set det.

Når, jeg kan jo nemt gå og prale.

Hvordan har du det selv? Er det ikke Tove der holder dig tilbage? For jeg har hørt, at du ikke vil til Canada. Det er måske også klogt at lade være, for der er jo mange steder derhjemme der også er værd at bo.

Jeg kan fortælle dig, at jeg aldrig ville bosætte mig andre steder end derhjemme.

Det er ikke morsomt at være arbejdsløs, men nu har jeg sendt nogle penge hjem, som du kan få af far og mor.

Det er sku' varmt hernede, ligesom de varmeste dage i Danmark.

Har du fået noget nyt arbejde?

Jeg har det ellers godt, kan du tro. Det er dejligt at sejle.

Hvad var det du skrev. Vil du ud at sejle?

Det ville også være sjovt for dig at prøve.

Men lov mig en ting: Tag hverken ud som smører eller som fyrbøder. Det er nemlig det værste skidt og prak jeg endnu har mødt på min vej. Det er ikke alene her, men på alle både.

Lyt til et godt råd, Hans.

*Jeg vil slutte mit brev med de kammeratligste
hilsner til dig, fra din gamle ven Erik.
Hils dine forældre og din søster.
Skriv snart. Husk "Luftpost"*

**- 22. brev -
Til mine forældre**

Spanien den 9. maj.

Kære alle tre.

Så er Middelhavet tilbagelagt igen og vi er snart i Cartegena en havn der ligger ud til Middelhavet. Det har været dejligt vejr medens vi er gået gennem Middelhavet, bedre end da vi gik til Alexandra.

Ja, far og mor, jeg så også meget andet af Egypten end jeg skrev sidst, jeg så også deres pæne side.

I søndags kom en turistfører ombord og vi tog med ham i land og vi gav hver 1 egyptisk pund = 20 kr., vi var 3 assistenter og kun os ter, det var = 60 kr. og for de 60 kr. blev vi kørt rundt i hele byen og lidt uden for.

Det tog en hel eftermiddag og han betalte for os alle vegne. Vi var ved Nilen, så de gamle kongegrave, katakomberne og de berømte løver med mandshoved, vi var i en af Afrikas skønneste parker i Zoo og i Egyptens stolthed, rigmandskvarteret, som overgår alt hvad jeg endnu har set. Det var med parker foran husene o.s.v.

Ja, vi så også Egypten fra en anden side end den vi så først. ARABERKVARTERET, som gav så dårligt

indtryk af landet, men det har også sine gode sider og jeg tror at egypteren i gennemsnit er lige så godt et menneske som nogle andre. Men nu var det altså et dårligt kvarter jeg så først og det vil jo altid sætte sine spor, men det var rigtigt hvad jeg skrev sidst.

Det er ellers helligdag i dag, men jeg har været oppe på dækket og lave spil hele dagen, vi har jo 14 lossespil alene, så der er jo noget at se efter, medens vi er i søen, og den gang, var det altså i dag.

De sidste 4 timer er vi kun gået på halv kraft frem da vi først skal være fremme kl. 11 i aften, om nu en ½ time.

Jeg har sendt for lidt penge hjem, men det var en fejl fra 1. mesters side, resten sender jeg snart.

I kan glæde jer til jeg kommer hjem, sikken en masse jeg har at fortælle. Jeg vil aldrig kunne udtrykke mig i et brev, men det er trods alt rart, at være i en båd som ligger et par dage i hver havn.

Jeg vil sende en længere hilsen næste gang og jeg vil slutte dette med de kærligste hilsner fra jeres hengivende søn Erik

Maskinen er nu stoppet og lodsens er ombord, han er lige kommet.

Da jeg første gang kom til Spanien, i 1952, var charterturismen endnu ikke opfundet, alting var uhyre billigt, hvad vi også fik oplyst inden vi anløb, så jeg nøjes med at købe for 75 kr. pesetas. Planen var, at vi skulle ligge i havnen i ca. en uge.

- 23. brev –
Til mine forældre

Cartegena den 13. maj

Kære far, mor og lille Bitter.

Først hjertelig tak for jeres breve, som jeg modtog her i Cartegena, jeg savnede også en hilsen fra mine forældre, da jeg ingen fik i Alexandria. I må tro mig, men jeg bliver så glad når jeg får et par ord derhjemme fra, men det, der glæder mig mest er når jeg hører lidt om hverdagslivet, lidt af det som vi oplevet 1000 gange, det er ikke bare store nyheder, men lidt om hvad du laver, far og hvad mor købte da I var i Nakskov, Bitter der lugter af "Lundsgaard-komøj" og lille trunte-mor, som vel er på den igen. Alt dette er det jeg glæder mig over at høre, da jeg så ved, at alt er godt derhjemme.

Al det store og nye er jeg jo selv ude for hver dag så I kan vel selv forstå, hvorfor det gamle og dejlige kan glæde mig.

Ja, og så tror jeg det kun er her der sker noget, men også derhjemme sker der nyt hver dag, ja, der kan man se, hvordan det gik sønnen fra Baadesgaard, hvad er der at sige til det, det var vi jo alle klar over, at det var noget galt med ham.

Vi skal ikke sejle før på mandag eller tirsdag i næste uge, så jeg har jo mulighed for at se Spaniens skønne land, det er et dejligt land og skønne folk, vi dansker skulle skamme os ved siden af.

De er de mest gæstfrie og dejligste mennesker jeg endnu har mødt, selv lollændere kan ikke være med i vognen og en ting til, sikken piger så dejlige

og varme, det havde jeg aldrig tænkt mig, men sådan er de fra syden.

Sønnen fra Baadesgaard, hængte sig i gårdens lade.

- 24. brev – Til mine forældre

Den 16. maj

Da jeg skrev de to første blade, havde jeg modtaget to breve hjemme fra, i går fik jeg endnu et dejligt brev fra jer, I skulle vide hvor det gør mig glad, at høre fra jer.

Ja, de var lidt hårde de breve i fik fra Alexandria, men det er jo noget der er rigtigt og noget man aldrig høre, så det er jo også et emne at skrive om, jeg ved det er sådan noget der interesserer jer, alt andet læser man jo hver dag.

Tak fordi du har ordnet mine papirer, far, så ved jeg at det er i orden.

Sikken et godt vejr I har haft derhjemme, ja det er dejligt at høre, at I også får lidt af det gode som Vorherre giver os. Det var sørens, trunte mor er kommet i omstændigheder, men ærligt talt var jeg klar over det inden jeg tog af sted.

Ih, hvor det glæder mig at min gamle far er blevet ødelagt af at arbejde, det er altid en trøst for mig, jeg er helt ødelagt, men vanen kommer vel.

Hør mor, tror du ærligt talt ikke det er forkert at du går derhjemme i Danmark, tag til Hollywood! Men det er rart, at min dejlige mor er i humør til det, for så ved jeg at du har det godt og er rask.

I har sådan gæster derhjemme, både onkel Knud og moster Else. Husk nu at hilse både onkel og moster og sige, at den der beslaglægger min seng, at det skal være en æressag at sove i den.

Jeg har i aften smørevagt, dvs. at jeg skal ned i maskinen hver 4. time og smøre vores ene lysmaskine. Det er en lille BUKH dieselmotor som står og passer sig selv når vi er i havn.

- 25. brev – Til mine forældre

Den 19. maj

Først tak for jeres breve, hvor af jeg modtog det ene for 15 min. siden. Kl. er 12:30 jeg har lige spist til middag.

Når du har sådan været på langtur, mor, ja det er også dejligt.

NYHED: Vi laster til Tyskland nu, ved I, derefter går turen til Fransk Marokko efter sulfat til Danmark, vi skal vist også på værftet i Ålborg, det bliver omkring den 15. juni.

Den 7. juli skal vi afgå fra New York.

Når vi kommer i søen igen, vil jeg skrive et langt brev til jer.

I går var jeg til tyrefægtning. Dyrplageri.

Til slut de kærligste hilsner fra sø Erik

Længes hjem bare fordi jeg ved, at vi skal hjem om kort tid.

Så skriver jeg et lille brev igen.

**- 26. brev –
Til mine forældre**

Cartegena den 19. maj

Kære alle tre

Ja, jeg sender blot en lille hilsen med hjem.
Det er kun for frimærkerne jeg sender disse to.
Jeg skriver når jeg kommer i søen.
Kærlig hilsen Erik

**- 27. brev –
Til mine forældre**

Cartegena den 20. maj

Kære far, mor og lille Bitter

Ja, I skal blot have en lille hilsen fra mig, nu inden vi sejler. Vi står ud af havnen i aften og der med er vort besøg i Spanien endt.

Jeg har lige spist middag, vi fik noget der hedder bananmælk og brunkål, det smagte godt.

Det glæder mig, at I var glade for min hilsen på morsdag.

Jeg var i byen igen i aften og har så godt og jeg har været i land hver dag - næh - Man skulle have været på en tanker, så var der penge, jeg tjener ikke så meget i forvejen og når vi så ligger i havn det halve af tiden så går de store opsparinger bort, men man får til gengæld noget ud af det man ser og oplever.

Hvis nu vi skal ligge så længe hjemme at jeg kan komme en tur hjem til jer, så vil jeg glæde mig meget til at fortælle jer hvad jeg har set.

Hvorfor vi skal hjem er fordi, at det er det bare lort

med hovedmaskinens krydshoveder, de skal vist alle sammen sendes til B&W.

Ja nu er klokken snart 1 og jeg skal ned i hullet igen, så I må nøjes med dette denne gang.

Med kærlig hilsen fra jeres søn Erik

Medens vi lå i Cartegena fik jeg også et brev fra min ven Hans, så da vi kom i søen igen skrev jeg til ham:

- 28. brev – Til min ven Hans

Atlanterhavet den 21. maj 1952

Kære Hans.

Først vil jeg sende dig en kammeratlig tak for din lille hilsen til mig, som jeg modtog i Cartegena i Spanien.

Det er så rart at høre fra dig, gamle ven.

Jeg vil nødig have skidebatter over, at jeg skriver for lidt til dig. Undskyldninger har jeg på hånden, men du ved jo selv hvordan det går inden man falder til ro.

De 150 kroner du skal have fra mig, sendte jeg hjem da vi var i Egypten, altså 14 dage før dit rykkerbrev og de er også kommet hjem.

Min far og mor har dem, der kan du få dem.

Ja Hans, du spurgte om kvinder, ja, vent til jeg kommer hjem, så skal en gammel sømand fortælle om sine oplevelser på horekasser og bordeller i Spanien og Alexandria, så vil ørene blive stive på dig.

Jeg kan med det samme oplyse dig om, at seks mand her ombord har fået kønsygdomme i

Spanien. Det siger vel alt. For mit egen vedkommende er jeg forhåbentlig sluppet billigt. Jeg bruger i øvrigt mit "Tissemandsbestik" som vi fire assistenter har fået et af hver, af J. Lauritzen. Det hjælper godt.

Kan du tænke dig, Hans, det koster 35 pesetas = 6,30 kroner øre for 15 minutter og 125 pesetas = 22,50 kroner for en nat og seks udtømninger.

1 pesetas = 18 øre.

Jeg tør ikke skrive mere til dig om det, jeg er bange for at det kommer andre for øre. Det er ikke fordi jeg tror du vil fortælle det til nogen, men vent til jeg kommer hjem.

Når, går det også godt hos dig, og Tove har du endnu - hils hende fra mig.

Hvordan går det med Canada - turen?

Det er rart at høre, at du har fået arbejde igen, for det er jo noget lort at være arbejdsløs.

Far og mor skrev, at de var glade for at du besøgte dem. Det var ligesom jeg var hjemme, - skrev de.

De skrev også, at de glæde sig til, næste gang du kom besøgte dem.

Nu skal vi til Tyskland med vor last. Dernæst skal vi have en last sulfat i Safi ved Casablanca i Farnsk Marroko til Danmark.

Så skal vi på værft ved samme lejlighed. Det vil sige jeg er hjemme om ca. 30 dage - På gensyn, Hans.

PS: Bag på brevet var stemplet inde på kontoret.

"OBS. Meddel venligst brevskriveren, at post til danske skibe i udlandet skal frankeres som post til udlandet, selv om det fremsendes over kontoret"

Så nu ved du det - husk det!

Enhver det læser mine breve fra Cartegena, vil måske undre sig over min begejstring for Spanien, men baggrunden er forståelig nok.

Under opholdet mødte jeg en guide der tilbød mig, at skaffe en sød pige. Han kendte et sted.

På dette tidspunkt af mit liv havde jeg aldrig været i seng med en pige, så jeg lod mig meget nemt overtale. Jeg husker ikke om han skulle have noget for sin ulejlighed, men det har han sikkert skulle have.

Jeg fortalte min kollega Frank om hvad der var fortalt mig, og straks blev han fyr og flamme, hvad jeg egentlig ikke forstod, da han var forlovet med en meget sød pige i Ålborg, som jeg havde mødt ved et besøg i hendes hjem.

Pige, som guiden talte om, hold til inde i byen og vi kom da også der ind. Det var på anden sal, husker jeg og til min overraskelse var der flere piger.

Da vi kom ind, kom en af pigerne mig i møde, en lille buttet, men meget køn pige og sammen med hende fik jeg min første seksuelle debut.

Trods hendes meget unge alder og den manglende mulighed for kommunikation i mellem os, fornemme hun hurtigt, at jeg var ganske uerfaren.

Da det hele var overstået vaske hun mig efterfølgende, noget jeg var meget betaget af.

Dette er forklaringen på min begejstring for de spanske folk.

Denne store oplevelse kostede mig 35 ud af de 75 kroner jeg havde hævet.

Oplevelsen var mange gange de penge værd. Jeg husker hende stadig som et kært minde.

Som en ikke uvæsentlig kommentar skal nævnes, at jeg ud over den oplevelse og alle de andre jeg havde i Cartegena, havde jeg ikke formået at bruge alle pengene. Ja, det var den gang.

På vej til Emden skrev jeg:

- 29. brev –
Til mine forældre

Søndag aften den 25. maj

Så, kære far og mor, er vi ved at nå Tyskland. Vi regner med at gå i havn klokken 4 - 5 i morgen tidlig.

Jeg har haft storvask i dag, det var nemlig vask kan I tro. Kan I huske, at jeg fik nogle lommestørklæder af Bitter i julegave. Der kom uheldigvis sådan et imellem vores undertøj med det resultat at al vort undertøj er lyserødt.

Sikken en skideballe jeg fik af mine tre kollegaer, det var de sku ikke tilfreds med, men det kommer de nu til.

Jeg gad ikke stryge mine skjorter, så jeg fik en af drengene til at gøre det, de vil jo gerne tjene en skilling ekstra.

Jeg har hævet 200 Dmark, da jeg vil have mig et fotografiapparat, det er næsten ikke til undværer. Noget nyt siden vi gik fra Spanien har der ikke været.

Nu når vi kommer i havn skal vi have panderne af krydshovederne. Det er noget lort der er lavet på B&W, men ellers har det gået godt hele tiden. Vi har mødt en hel masse skibe her i Den engelske Kanal, men nu er vi altså i Nordsøen, men da vi var ved Dover var der mindst 20 skibe i sigte.

Vi er nu tæt under Holland, fyrene er meget tydelige, det er så hyggeligt. Vi har haft det fineste vejr, ingen sø, ikke engang i Biscayen.

Jeg har lovet at skrive et langt brev til jer, men jeg har haft så meget andet i hovedet, at jeg, først nu,

lige før vi er i havn., har jeg fået taget mig sammen.

Vi skal i dok nu når vi kommer hjem, så det er sikkert at jeg kommer en tur til Græshave.

I får jo selv at vide hvornår det bliver, inder fra rederiet.

Hovmesteren og jeg spillede skak i aften, jeg fik klø, det er da klart.

I formiddags var jeg ude agter og lave lokum, det er ikke spændende, men en skal jo gøre det.

Nu når vi går til Saffi så skal jeg nok sende lidt mere end denne gang.

Hils Hans og alle de andre derhjemme.

- 30. brev – Til mine forældre

Emden onsdag eller nærmere torsdag.

Kære far og mor

I må undskylde mig at jeg ikke har sendt en hilsen før, men jeg har haft så meget at lave, det har vi alle sammen i maskinen.

Jeg arbejder 16 timer i døgnet og det er sku hårdt arbejde. Der er 4 arbejder fra land fordi vi ikke selv kan nå det.

Tak for jeres lange brev, som jeg modtog da vi kom i havn, men nu skal jeg lige læse det en gang til inden jeg går til køjs.

Kærlig hilsen søn Erik.

Hovedmotoren havde fået en hård medfart. Det viste sig, at der lå en tot twist i en af oliekanalerne i motoren.

Dette twist virkede som filter og efterhånden som skibet sejlede,

blev tvistet stoppet til af urenheder. Derfor opstod problemerne langsomt, men stadig større og større indtil, kanalen var helt stoppet.

Skibets besætning var hel uden skyld og skaderne kom B&W da også til at betale.

**- 31. brev –
Til mine forældre**

M/S "Greta Dan" den 2. juni 1952

Kære far, mor og Bitter

I skal kun have en lille hilsen fra mig. Jeg kommer jo snart hjem til Græshave, så meget er det ikke nødvendigt at fortælle nu.

Jeg har haft fri her pinsen, det er der ikke meget ved.

*Det er høj sø i dag
Kærlig hilsen Erik*

Samme dag skriver jeg også et kort brev til min ven, Hans.

**- 32. brev –
Til min ven Hans**

m/s "Greta Dan" den 2. juni 1952

Kære Hans.

Ja, så er vi nede ved Portugal igen med Safi som mål.

Jeg vil ikke skrive meget, da jeg snart er en tur hjemme.

Hvornår det bliver, kan jeg ikke sige helt nøjagtigt, men når jeg får sendt dette brev, er der ikke mange

dage igen.

Det bliver omkring den 12. - 17. juni.

Så ved du det.

Vi ankommer til Fredericia. Er det stavet rigtigt?

Kærlig hilsen Erik

Det havde været nogle hårde dage i Emden, men efter en foreløbig reparation af hovedmotoren, går skibet til Fransk Marokko for, at laste sulfat til Superfoss i Fredericia, for der efter, at gå til Ålborg for en større reparation af skibets maskine, som allerede var blevet godt medtaget på grund af vi manglede smøreolie.

Jeg erindre ikke meget om sejladsen videre frem til Ålborg, men jeg husker vort ophold i Saffi, som en meget ubehagelig oplevelse. Alt var præget af fattigdom og armod. Det var ikke et rart sted.

Efter ankomst og losning i Fredericia, gik skibet på værft i Ålborg. Da skibet skulle have et længere ophold, og vi alle gerne ville en tur hjem til vores familie delte vi vagterne, og for mit vedkommende tog jeg første vagt på 36 timer.

Aldrig i mit liv har jeg været så træt. Jeg husker det stadig som et mareridt.

Fordelen ved den lange vagt var dog, at jeg fik 2 eller 3 døgn fri hvor jeg så kunne tage hjem, for at besøge mine forældre i Græshave.

Med mig havde jeg nogle dåser Ferskner og Annas til stor glæde for min far, der aldrig havde smagt en sådan lækker ting som syltede sydlandsk frugter.

Få dage efter min tilbagekomst til Ålborg sejlede skibet, bound for USA.

På sejladsen over Atlanterhavet skrev jeg et brev. Desværre mangler den første side og derfor begynder brevet lidt uforståeligt, men jeg skriver:

- 33. brev –
Til mine forældre

Kære alle tre.

Tak for jeres sidste brev, som jeg modtog samme dag som vi sejlede, altså i fredags.

Xxxxx at Hans høre til derhjemme, jeg blev så lykkelig da jeg var hjemme og vi sad og snakkede om de forskellige ting inde i dagligstuen, det var ligesom han var min broder, og du mor, vores mor, og dejligt når du min far, taler med ham og mig, det er ligesom du er en ven, selv om du er min far.

Det er måske en mærkelig måde, at tage det på, men jeg synes det er det bedste man ejer.

Nu medens jeg skriver dette, tænker jeg tilbage på, da far kørte rundt på Bitters cykel ude på græsplænen, det var dejligt at se ens far kunne lege sådan.

Og lille Bitter hvordan går det med dig savner du ikke Erik, for han savner dig?

Vi har fået stillet vore ure, så nu er vi 3 timer tilbage efter jer derhjemme.

Da vi var hjemme i Danmark gik jeg vagt 16 timer ad gangen, det var af den årsag at en af mine kollegaer havde fødselsdag i et par dage, og da jeg ikke står så højt i hans øjne, tog jeg hans vagter.

Jeg har fået lavet mig en læselampe og hængt nogle "Pin up girls" på væggen, så har jeg det efterhånden hyggeligt på mit lille kammer.

Der har lige været gæster hos mig, vi fik hver en øl. Der er så hyggeligt.

Jeg er også ved at skrive til Hans og Putte, de skal jo passes begge.

Har I hørt noget fra Lise i Canada? Om hvornår hun kommer hjem. Hans venter vel spændt derpå. Når klokken er snart midnat, så jeg er ved at skulle på vagt, så I må nøjes med dette for i dag.

Medens vi sejlede over Atlanterhavet skrev jeg flere breve blandt andet også til min ven Hans og min drømmepige – Putte.

Men til Hans skrev jeg følgende:

**- 34. brev –
Til min ven, Hans**

Nordatlanten den 21. juni 1952

Kære gode gamle ven. Ja Hans, så skal du have en lille hilsen fra mig.

Vi er nu på vej over dammen med Baltimore som mål.

Der ligger en tæt tåge på havet nu til morgens. Vores tågehorn vræler hele tiden, så det ikke er til at være nogle steder. Vi har radar, så vi maser os frem med en fart på 14 knob, selv om vi ikke kan se forstævnen på skibet.

Klokken er ikke mere end 4:30. Jeg er lige kommet op fra vagt og skal snart til køjs.

Da vi var i Ålborg købte jeg mig en radio og en hel del tøj, i alt for små 1.000 kroner. Det tømte lidt på afregningsbogen, men det er rart at have lidt.

Hvad, blev du glad for billedet, gamle ven? - skriv og fortæl!

Og hvordan går det med at skrive til Canada?

Du ved jo, at jeg venter med spænding.

Jeg har lige skrevet til Putte, så nu kan vi se

hvordan det vil gå.

Hans, der er en ting du skal vide og det er, at du er min ven. Ingen bedre kammerat end dig findes og du må love mig, at bevarer vort venskab mellem os, ligesom jeg skal gøre alt mit bedste og du kan tro, at far og mor er glad for dig. Du er ligesom du høre hjemme og jeg blev da også glad da jeg fik at vide, at du og mor kan tale sammen. Det må du vide at det glæder mig, Hans.

**- 35. brev –
Til min ven, Hans**

Den 24. juni kl. 8:00 eller dansk tid 24:00

Her har du en adresse til skolen i Svendborg. Husk at skrive lige med det samme. Det vil tage et par år og prisen er 4.000 kroner alt i alt, så det kan man ikke påstå at det er meget for en fremtid.

Vores "Gnist" mener, at du skulle gå på den og så skal du søge ansættelse hos J. Lauritzen i god tid. Han siger, at der findes ikke bedre steder for en "Gnist" end her i dette rederi.

Der er noget der hedder: "Telegrafist af 1. og 2. klasse"

Her er telegrafist af anden klasse lige så foretrukket som en af første.

Men alt dette, vil du sikkert selv få oplysninger om. Vi er nu så nær Amerika, at radioen er fyldt med musik, af den slags, du ved.

Husk nu, at underrette mig om alt hvad du vil gøre, samt om Lise fra Canada.

Jeg vil nu slutte min lille hilsen og jeg håber du

skriver snart igen, da jeg savner at høre fra dig.
Jeg sender dig de bedste og kærligste hilsner fra
din altid hengivne ven Erik.

PS: Husk at besøge far og mor og husk også at hilse
din far og mor fra mig.

- 36. brev – Til mine forældre

Den 28.

Så vil jeg slutte brevet, så det kan komme med
gnisten i land i morgen.

Ja, så er vi i havn i morgen kl. 12 middag. Så har
det også taget 12 døgn at krydse dammen.

Vi har stadig fint vejr, men hvor er det varmt, der
kunne Egypten og Saffi ikke stå sig, jeg har aldrig
svedt sådan som jeg har gjort de sidste to døgn. Vi
har også haft ca. 40 grader i maskinen og 50
grader på maskintoppen.

I morgen kommer det "Sorte gæng" ombord og
undersøger os for kønssygdomme alle 40 mand.

Vi skal tage lods kl. 1 i nat, så er man klar over at
land er nær, det bliver også dejligt at komme på
fast grund igen.

Jeg vil slutte mit brev, der har jo ikke været så
meget nyt siden jeg var hjemme, men næste gang
så er der vel mere at skrive om.

Hermed de kærligste hilsner til jer far, mor og
dejlige lillesøster fra jeres hengivne søn Erik.

Så er det den tredje verdensdel jeg skal på.

Hils alle, navnlig Hans.

Hans var min barndomsven og vi har stadig kontakt med hinanden, selv efter 75 år.

Putte, var bager Hansens datter, hun var et par måneder ældre end mig.

Hun var min store kærlighed, lige fra jeg var 7 år var jeg forelsket i hende og Putte var også glad for mig.

Selv på mine gamle dage tænker jeg tit på hende.

Putte, hvis borgerlige navn var Inga, blev au – pair pige i England omkring 1952. Til min store sorg fandt hun en englænder som hun senere indgik ægteskab med. Hun blev i England hele sit liv hvor hun døde i en alt for lav alder. Hendes aske blev symbolsk, sænket i Nordsøen mellem Danmark og England.

Jeg har åbenbart ikke været orienteret godt nok, for Greta anløb ikke New York som første havn men derimod Baltimore. Området omkring det store havneanlæg var nærmest et industrikvarter med mange små rodede værksteder med videre. Derfor skal indholdet af mit kommende brev ses i dette lys.

- 37. brev – Til mine forældre

Philadelphía den 3. juli

Kære far, mor og lille Bitter.

Ja, I skal igen have en lille hilsen fra jeres søn i USA. Lyder det ikke godt?

Mange, gange tak for jeres brev som jeg modtog i Baltimore. Ja, der er vi afgået fra til Philadelphía, som vi også er afgået fra. Vi ligger nu i søen på vej til New York, som jeg regner med, at vi kommer til i morgen.

Jeg er nu spændt på at se verdens største by. Er de noget at sige til det?

I kan ellers tro at jeg er bleven skuffet over Amerika, end gang ikke det kan stå sig med det

lille land mod nord, men de har noget dyrt tøj, men det er til gengæld også godt. Jeg har købt mig noget sommertøj, det er næsten ikke til at undværer.

I kan tro at amerikanerne er jordens største svin og ligegyldige mennesker med deres byer. København er steril ved siden af. Men de vil jo gerne overgå alle andre mennesker, men det er ikke på det område de kan.

Ellers er der morsomt at være, men hvor er det dyrt, man bruger nemt 10 dollar her, som 10 kroner hjemme, der er kun den forskel at hjemme kan man få mere. Og så lugter der rigtigt snavset alle steder, selv i de fine steder.

Jeg var i land i går aftes og se lidt på Philadelphia, det er en mægtig by, den er mindst lige så stor som København.

Sikken ellers en masse biler der er herovre, det er næsten utroligt.

Jeg har fået brev fra Knud i Canada i dag. Han har fået eget hus og bil og han tjener 300 canadiske dollar om måneden, ca. 2.100 kroner, det må man ikke kímse af, men i købeværdi regner jeg med at det er lig 700 - 800 danske kroner.

Tak for onkel Carls adresse, men det er ikke sikkert at jeg når at besøge ham denne gang, det afhænger af hvor meget arbejde der er i maskinen og hvor længe vi kommer til at ligge der.

Vi sejler kun med halv last. I Baltimore lastede vi tomme flasker til Chile og mejetærsker til Peru. I Philadelphia lastede vi maling og en del blikkenslagerarbejde, hvad det er til ved jeg ikke.

Jeg sender her et lille billede af mit skib.

I Philadelphia havn lå også en West Coast liner "Poula Dan", et beskidt skib at se til, men ellers

godt nok indvendig. Der skulle de to assistenter som vi havde med, den tredje assistent skal på "Marna Dan".

Vores nye assistent er færing, altså fra Færøerne, en flink fyr.

Jeg vil nu slutte mit brev med de kærligste hilsner.

Jeg skrev også at 60 øre var for lidt på brevet, det skulle være 1,70 kr.

Vi var tre barndomsvenner i Græshave, der var Hans, Knud og mig.

Knud emigrerede til Canada i 1952 sammen med hele hans øvrige familie. Knud var udlært karetmager. Hans var uddannet slagter.

*Paula Dan lossere i Paita i Peru
Lauritzen havde tre C1-A standard skibe på West Coast Line
Senere købte rederiet yderligere to C1-A skibe da denne type var
meget velegnet til stykgods*

Den 11. juli 1952 afsejlede Greta Dan fuld lastet fra New York til

Sydamerika via Panamakanalen.

**- 38. brev –
Til mine forældre**

Greta den 11. juli 1952

Kære far, mor og lille Bitter..

Så skal I endelig have et søbrev igen.

Tak for jeres sidste brev som jeg modtog i New York den 9.

Vi er nu på vej til Cristobal i Panama, det er også rart at komme i søen, vi tog fra New York i morges og kommer til Cristobal omkring den 16.

Vi har hele skibet fyldt med biler, papir, traktorer, kedler, kosteskafter osv., så meget at hele dækket er fyldt med gods.

Jeg var ikke ude hos onkel Carl, det var meningen at jeg skulle have været derude i aften, men så kom "Estrig Torm" til New York og lå lige ved siden af os, og tænk jer, der var Flemming og Tommy fra Nakskov med, to af dem læste jeg sammen med, og to andre jeg kender fra Nakskov, så der blev ingen familiebesøg denne gang, men vi kommer jo tilbage igen til september, så jeg når det jo nok

I kan ellers tro der er dejligt i New York, sikken en oplevelse, det skulle alle folk have lov til at opleve.

Jeg har heller ikke holdt mig tilbage, der har ikke været en aften uden jeg har været i land.

Jeg har været på Corney Island, som er verdens største Tivoli, der var jeg på amerikanernes frihedsdag den 4. juli.

Der var 2.000.000 derude denne aften, så der var mennesker nok, jeg har aldrig set så mange på et

sted.

Jeg var oppe i verdens største rutcebane, det var lige noget for dig, mor. Den er mange gange værre end den på "Bakken". Der kan jeg fortælle meget fra, men der skal også stå andet i brevet.

Jeg var også i "Radio City Music Hall", det var noget af det smukkeste og mest imponerende man kan komme ud for, det var noget ligesom koncerthallen i Radiohuset i København, men det kan aldrig stå sig ved siden af det herovre.

Jeg kunne skrive hele døgnet hvis jeg bare skulle skrive lidt af hvad jeg har set.

Sejlads på Nordamerikas østkyst

Efter lastning af stykgods i New York gik turen sydover til Philadelphia og Willmington hvorfra turen fortsatte gennem

Chesapeake kanalen over til Baltimore. I disse havne havde jeg ofte lysvagt fra kl. 19 til næste morgen kl. 7. Især når det var

godt vejr nød jeg denne tjans, hvor jeg riggede min radio til ude på 4-lugen, så jeg så kunne høre den gode musik natten igennem. Enkelte gange var jeg inde og kigge på byerne, men det skulle forgå på gåben, for fortove fandtes jo ikke. Bilisterne kiggede måbende på en sådan person, men de standsede nu aldrig for at give et lift. I Philadelphia lå skibet som regel tæt ved byen, så jeg benytte mig ofte, at gå en tur i til byen centrum. Efter Fra Baltimore fortsatte rejsen ud gennem Chesapeake Bay, rundt Cape Hatteras, hvor der om vinteren kunne være ret dårligt vejr, som vi jo ikke var vant til i den fart. Næste anløb kunne så være Charleston i South Carolina, og nu var vi så i Sydstatene. Her ved floden var det spændende at se de mange krigsskibe og især hangarskibe og ubåde der lå ved den store Navy Yard. Oppe i New York var vi også sejlet forbi det atomdrevne fragtskib

"Savannah", som dog aldrig fik nogen betydning. Der kunne som regel også lastes i både Savannah, Georgia, Charleston og Jacksonville i Florida.

**- 39. brev –
Til mine forældre**

Greta den 12. juli 1952

Så igen et par ord. Klokken er nu 8 aften herovre og det er allerede fuldstændigt mørkt, selv om det stadig bliver varmere og varmere, nærmer vi os de egne der har vinter nu.

Ja, I kan tro at den er lummer, det er ikke spor behageligt for os nordboer. Vi har 40 grader nede i maskinen. Vandet er ellers fint og ikke en vind rører sig.

Vi er nu i et farvand hvor det vrimler med hajer, det er en sådan ubehagelig fornemmelse.

I er vel under i jeres ferie nu, så jeg vil håbe at I bare kan få lidt af det vejr som vi har her nede.

Jeg vil slutte mit brev med de kærligste hilsner fra jeres hengivne søn Erik

Turen fra New York til Panama forløb uden nogen form for dramatik. Jeg nød turen forbi Cuba og gennem Det Caribiske Hav med det blå og klare vand.

Mine oplevelser i de fremmede omgivelser fremgår af mit næste brev.

"Greta Dan" gennem Panama Kanalen

Den videre sejlads sydover

Fra USA gik turen derefter gennem Floridastrædet, rundt Cuba og ind i Det Caribiske Hav med kurs mod Panamakanalen. Inden for de to molehoveder ved Cristobal var der et meget stort red-område, hvor skibene ankrede op i venten på at kunne komme igennem kanalen. Her kom så myndigheder og mægler om bord, men vigtigst for os, mægleren havde også posten med. Som oftest kom vi dog til kaj for at losse og laste eller tage olie ombord, og så var der jo ikke langt op til byen, ja, vi skulle bare hen i retningen af neonskiltet med Jonny Walker. Så var der igen noget ved at gå i land, for her var masser af barer, musik og piger, så det kunne godt blive lidt sent, inden man i den lune nat gik om bord til cikadernes sang. Det at sejle gennem

Panamanakanalen var også spændende. Inden vi kom ind til sluserne, kom der et gæng om bord, som skulle tage sig af forøjningerne til de elektriske lokomotiver, der trak os igennem sluserne, der skulle løfte os op til højden i søen og til den videre kanalsejlads.

Kanalen var dengang ejet af USA, som jo også havde færdigbygget den, og derfor var den såkaldte Kanalzone under amerikansk ledelse med tilstedeværelse af det amerikanske militær. Lodserne var hovedsagelig amerikanske, men der fandtes også danske lodser i kanalen.

Panamakanalen er 77,1 km lang. Den har to afdelinger med sluser på Stillehavssiden, Miraflores- og Pedro Miguel-sluserne, og en Gatun-sluserne, på Atlanterhavssiden. Hvert slusekammer er 305 meter langt, 33,5 meter bredt og 26 meter dybt. Skibe som skal gennem kanalen kan ikke være mere end 294,1 meter lange og 32,3 meter brede, og største dybdegang 12,1 meter, målt i tropisk ferskvand.

Skibe der maksimalt kan passere kanalen kaldes "Panamax"

Kanalen har to løb sådan, at der kan gå skibe i begge retninger samtidig. Højdeforskellen fra havet til Gatunsøen er 26 meter

Der blev flyttet 14 gange mere masse, da Panamakanalen blev bygget, end ved byggeriet af Suez-kanalen.

På de atlantiske side har sluserne massive stålporte, som er 21 meter høje og vejer 745 tons hver, men de er så godt afbalanceret, at de kun kræver en 40 HK el-motor for at åbne og lukke

På Stillehavssiden, som kaldes Miraflores, er vandstanden 24 cm. Højre end i den modsatte ende ved Det Caribiske Hav og endnu højre ved tidevandsforskellen.

Det var altid en stor oplevelse at sejle igennem denne kanal, hvor vi på tæt hold kunne følge, hvad der foregik inde på land samt betragte dyrelivet, hvor det mest spektakulære nok var, når Vi fik øje på en alligator eller kunne se abernes leg i træerne.

- 40. brev –
Til mine forældre

Stillehavet d. 20. juli 1952

Kære far, mor og Bitter

Så igen et par ord til jer. Vi er nu på den anden side af Sydamerika. I går kl. 17 gik vi ind i Panama Kanalen og var ude på den anden side kl. 23.

Vi blev noget forsinket under opholdet i Cristobal. Vi kom ind i onsdags aften og skulle gå igen torsdag middag, men vores ene krydshoved, det vi fik lavet i New York var brækket ned igen. Vi havde et hold arbejder fra land, som der hjalp os, det var neger. De var, sku' dygtige, det var noget af det bedste vi har fået lavet endnu.

Krydshoved var på et US flådeværft og blev affudset. Vi blev færdige kl. 16 og kl. 16 sejlede vi, det vil sige helt færdig blev vi nu ikke, det var nemlig kun det der var nødvendigt der blev samlet.

Klokken 24 i aften ankommer vi til Buenaventura i Colombia. Det er rart at vi er kommet bort fra USA, det er noget skidt at være der, her nede er dejlige lande og smukke lande, det er noget andet. Der var også dejligt i Cristobal. Det var en dejlig ren by med palmer osv.

I kan ellers tro der var smukt gennem Panama Kanalen, der var urskove på begge sider, det var smukt.

Varmen bliver stadig værre og værre, men i dag har det ikke været så slemt.

Men ellers syntes jeg ikke der er noget værdifuldt at

fortælle.

Går det ellers godt derhjemme, I er vel stadig på ferie. Har Hans været hjemme fornyelig?

I løbet af et par dage passerer vi Ækvator, så det bliver spændende hvordan det løber af.

Her den anden passerede vi "Marna Dan" der var opad gående.

Fattigkvarteret i Buenaventura, Columbia

Sejlad sydover fra Panamakanalen

Fra Balboa i den anden ende sejlede vi så ud i Panamabugten og satte kurs ned mod Buenaventura i Columbia, en travl havneby, som jeg dog mest husker for de mange rotter inde på kajen, så her var vi ekstra omhyggelige med vore rotteskærme, og landgangen blev holdt i god højde fra kajen, for det skete af og til, at der forekom rottevandring. 1. styrmand kunne fortælle en gyselig historie om rotter der invaderede Greta Dan, så de måtte kappe trosserne og drive ud i havnen, hvor de fortsatte

kampen mod de hundreder af rotter, der var kommet om bord.

Jeg har dog aldrig mødt nogen. For os maskinassistenter var der dog andet, der tiltrak sig opmærksomheden, så efter fyraften gik turen med taxa op til "Bjerget", hvor mange dejlige piger var genstand for vor opmærksomhed og sans for skønhed.

Fra Buenaventura gik turen videre ned til den store havneby Guayaquil i Ecuador, ja havneby er nok så meget sagt, for vi ankrede op ude på floden sammen med de andre store skibe, som f. eks skibe fra den store Grace Line. Her kom så store

Tunge træpramme langs siden for lastning eller for det meste losning. Jeg har kun en enkelt gang været i land og det var ommønstrede fra "Greta Dan" til Leena Dan" Årsagen var at, forude ventede der betydelig større oplevelser.

Nemlig Callao i Peru.

Ved anløb af Guayaquil fik vi lods og toldere om bord ude ved flodmundingen, men af en eller anden grund opholdt de sig bagbord side. Den første gang jeg var der, havde jeg forvildet mig ned til kabyssen, hvor der var en stor sideport, som var blevet åbnet, og gangen var stablet op med kasser indeholdende cigaretter og spiritus. En slæbebåde lå langs siden, og man havde meget travlt med at lange de mange kasser ned til dem. Jeg blev naturligvis gennet væk, men det var en trafik alle kendte til, og naturligvis fik både lods og toldere deres part. Besætningen om bord på skibene var heller ikke utilfredse med denne ekstra forretning, som Hovmesteren eller Høkeren drev, for det indebar, at han ikke skulle tjene på kosten, og derfor levede vi særdeles godt om bord i skibene på West Coast Line. Senere kunne de samme Høkere gå i land, og for den optjente kapital købe deres egen forretning, der kunne være en restaurant eller et hotel i provinsen.

Når vi ankom til en havn eller red, kom myndighederne straks om bord, og da havde telegrafisten gjort pakker klar til dem, for det var nøje fastlagt, hvor meget hver enkelt embedsmand skulle have med hjem i tasken. Alt afhængig af rang.

Samme dag jeg skrev til min ven Hans og mine forældre.

- 41. brev -
Til min ven Hans

Stillehavet den 20. juli 1992

Kære Hans.

Ja gode ven, jeg savner jo snart en lille hilsen fra dig.

Vi er lige afgået fra Cristobal i Panama og er på vej til Buenaventura i Colombia, hvor vi ankommer i nat ved midnatstid.

Hvordan går det ellers med din afgørelse om din fremtid. Ved du om du vil til Canada?

Hans, jeg vil lige sige dig min mening om Amerika. Jeg regner med, at Canada ligner USA en hel del.

Jeg tror du bliver meget skuffet over, at du er taget af sted, for du vil møde et beskidt land. Der er ingen tvivl om at, de tre byer jeg har mødt i USA. Baltimore, Philadelphia og New York, har været mig en skuffelse hele vejen i gennem. Det er ikke det man forestiller sig, ganske vist er en bil billig. Et dollargrin koster fra 1.200 til 2.500 dollar og en ældre bil som vor "Fjernvogn" i Græshave har jeg set til salg for 5 dollar, men ellers har vi det lige så godt, jeg mener selv meget bedre, men det er der jo mange meninger om.

Jeg ville hvis jeg var dig, tage af sted til Canada, men jeg kan love dig det er ikke som du tror, men du har jo lov til at tage hjem igen.

Jeg fik brev fra Knud da vi lå i New York. Han har

det godt, ellers var det ikke noget nyt.
Har du hørt noget nyt om Lise, så tag og fortæl
mig det.

Ved du hvordan Putte har det?

Hvor har du været i din ferie? Hvordan går det
med din telegrafistuddannelse o.s.v.? Lad mig dog
høre fra dig!

Nej Hans, du skulle på en eller anden måde prøve
at komme her ned til Sydamerika, bare prøve, det
er en oplevelse og sikken kvinder. De er glade for os
danske, kan du tro.

Vi lå sammen med en Dan - båd i New York, som
også sejler på denne rute, der var den halve af
skibets besætning gift med en pige her nede fra
eller fra et andet sted.

Vi lå, for resten også sammen med en Torm - båd,
hvor Flemming Hermansen og Tommy Jørgensen,
du ved to at mine læsekammerater, var med.

Det blev fejret.

Jeg vil nu til slut håbe, at du vil sende et brev til
mig og hvor du fortæller mig lidt om dine
udsigter.

Hvordan går det med vores horoskop?

Med de bedste og kammeratligste og venskabeligste
hilsner vil jeg slutte.

Kærlig hilsen Erik

- 42. brev -
Til mine forældre

Stillehavet den 23. juli 1952

Når så går det syd på igen. Vi afgang fra
Buenaventura kl. 12:00 middag i dag, vi lidt

forsinket på grund af regn, men det gjorde ikke noget, da det er en dejlig by at ligge ved.

Næste havn vi skal til er Guayaquil der ligger i Ecuador, det er på den anden side af ækvator. Der er ca. 2 døgn's sejlads mellem de to steder, så vi er snart i havn igen.

Det bliver lidt småt med breve hjem til jer, vi kan nemlig sende breve fra alle havne i USA, Panama, Callao og Valparaiso, men det går vel nok af den grund, jeg har heller ikke fået brev siden New York. Jeg skal nu hen og tælle op hvad jeg ejer til toldvæsenet i Peru, lige fra jakkesæt til barberblade, ellers hugger de det.

"Greta Dan på pladsen ved Paita i Peru

- 43. brev –
Til mine forældre

Den 27. juli 1952

Jeg vil nu gøre mit brev færdigt så det kan komme med gnisten i land, når vi ankommer til Callao. Vi gik fra Paíta kl. 18 i dag.

Det går ellers godt kan I tro, det er allerede ved at blive koldt igen. I dag har det højst været 25 grader, men det er jo også vinter på den sydlige halvkugle.

Jeg er ellers blevet næsten skallet, vi blev jo klippet da det var rigtigt varmt.

Jeg skrev, at vi gik fra Paíta i dag, nej det var Pimettel.

Jeg sender et lille kort over den rute vi går på, så kan I følge lidt med, såfremt det ikke er vist på jeres store kort.

Vi har stadig fint vejr. I går var vi i to havne på en dag, det er da noget skidt, det er ikke uden at starte og stoppe igen.

Det er et dødt farvand, vi ser dårlig nok et skib.

Jeg går stadig 0 - 4 og 12 - 16 vagten og skal gøre det indtil vi kommer tilbage til New York.

I kan ellers tro det er nogle tyveknægte disse sydamerikanere, men det er ellers et rart folk.

Nu vil jeg slutte mit brev med de kærligste hilsner fra jeres hengivne søn Erik

Hils alle venner og bekendte

I skal nu bruge min nye adresse:

m.s. "Greta Dan"

C/o J. Lauritzen, Inc.

90 Broad Street New York 4 N.Y.

Sejlads på Sydamerikas vestkyst

Den første plads i Peru var Paita, som lå ved en lille bugt, der beskyttede mod de sydlige vinde, hvor vi ankrede op på reden, men vi nøjedes med at kigge ind på den lille by, der lå neden for nogle stejle skrænter, hvor der var nogle enkelte palmer ved den lille bys promenade, men det hele havde et noget ørkenagtigt præg (Atacamaørkenen), som vi ville kom til at se mere af længere sydover, for hele kysten langs regnede det så godt som aldrig. Længere sydpå kom vi til Chimbote, som var en vigtig by for det store fiskeri, der fandtes lige uden for døren i den kolde peruvianske strøm, Humboltstrømmen, hvor man især fangede bonitoer, der lignede tun, smagte som tun uden at være en tun.

Også denne by lå ved en stor, nordvendt beskyttende bugt. Næste plads kunne være Huacho, som dog lignede de andre pladser.

Ikke meget kan beskrive den følelse og den stemning, der herskede om bord, når vi en tidlig sommermorgen, sejlede ind i bugten ved Callao, lodsens der kom ud, og ganske langsomt sejlede Greta Dan ind mellem molehovederne, hvorefter vi fortøjede ved den sædvanlige kaj, hvor skibets agenter,

Brødrene Muso stod klar til at gå om bord så snart gangwayen var sat. Som regel lå der andre JL-skibe ved kajen. I forvejen havde vi selvfølgelig aftalt med 2. mester, hvem der skulle have fridag og hvornår. Der var gæng fra land, der tog sig af afdækningen af lugerne, og de stillede også bommene som skibet skulle og derfor var der kun brug for nogle få maskinfolk og en enkelt vagtmand, hvis opgave var at hindre tyveri.

De heldige af os der havde frivagt kunne så skynde sig ind og tage landgangstøjet på, men de mindre heldige måtte vente til fyraften kl. 17, men så havde de måske fridag den næsten dag. Landgangstøjet var sædvanligvis et par ny Lee eller Wrangler bukser samt en hvid skjorte med opsmøgede ærmer.

Der var ikke langt op til de sædvanlige steder som Yacht Club og American Bar, (Min foretrukne var American Bar) der var ejet

af amerikaneren Mr. Lee. Hver besætning havde som regel sit foretrukne sted, som nok også kunne hænge sammen med, at vi ofte havde vores faste piger, som jo var tilknyttet de enkelte barer, min lille faste veninde var til at begynde med Anita, men senere byttede jeg hende ud med den lille kønne Maruca. Vores foretrukne drik var Cuba Libre, den lyse Barcardy Rom tilsat Coca Cola. Pigerne havde deres helt specielle drinks, som nok

ikke indeholdt ret meget spiritus, men de fik til gengæld en chip for hver drink, de kunne få os til at købe. Disse piger var som regel unge piger, der var kommet galt af sted, og det duede jo ikke i et katolsk land, og så havde de kun en mulighed for at klare sig. Generelt kan det siges, at disse piger var særdeles søde, og der var intet vulgært i deres opførsel og tale. I Callao

var der dog også en dansk pige kaldt "Lyse Helle fra Nyhavn", som på en eller anden måde var havnet i Peru. Overnatning med pigerne foregik i de nærliggende hoteller. Efter en sådan aften og nat og der ikke var en fridag, var det helt dejligt at sidde og blunde lidt som vagtmand nede ved lysmaskinen, men når klokken var fem, og vi havde fået et bad, så var man klar til nok en aften og nat.

Ude på den anden side Lima lå der en tidligere hacienda Granja Azul, der var ombygget til restaurant, og var et af de fornemme steder i byen. Det var et særdeles smukt sted med swimmingpool og i restauranten var der nogle meget store roterende spyd, der kørte hen over den åbne ild, og bestilte man kyllinger, var det alle de kyllinger man kunne spise, og de smagte eventyrlig godt. Det hed sig: "Kunne man slå rekorden på 7 kyllinger, var det hele gratis". Vi gjorde vores bedste. Sammen med pigerne kørte vi derud i taxa, og da vi ikke var smålige, betalte vi selvfølgelig også for maden til chaufføren, som han indtog ude i kabyssen. Vi startede selvfølgelig med en stor drink i en kokosnød og til maden fik vi de bedste vine, og så var det ellers med at gå gang med de store fade, der blev sat på bordet, men det meste jeg havde kunnet klare var 2½ kylling, ja, det var den gang. Efter dette måltid kørte vi tilbage til havnefronten for at forsætte festen. Andre gange tog vi ind på de

fornemme steder i Lima, hvor der var en tjener bag hver stol samt en tjener, som kun tog sig af vinene. På disse steder, var menukortene på engelsk, så der var der ingen problemer.

Sømandspræsten var også god til at arrangere busture op i Andesbjergene, ud til indianernes landsbyer, samt andre kendte turiststeder, som den mærkelige by der lå op ad en meget stejl skråning. Vi var naturligvis også henne og bese præsidentens palads, men en af de store oplevelser var, da præsten tog os med ud til en meget velbevaret inkalandsby, hvor murene stod som for mange hundrede år siden, og det skyldes naturligvis, at det aldrig regner.

Det var naturligvis ikke underligt, at Callao, hvor vi som regel lå i omkring fem dage, var det sted vi så frem til at besøge, og det var også her vi brugte de fleste af vore penge, og det beløb var sjældent under 100 dollars. Mine lommepenge blev dog forøget lidt ved småsmuglerier, hvor jeg solgte mine varer til Maruca storebroder, der var tolder. En overgang var pigetrusser med ugedagenes navne meget efterspurgt, så inden vi gik i land iførte vi os disse trusser, som så blev solgt på baren eller vi forærede dem til vore piger. Ud over trusser var også håndsæbe og nylonstrømper også et godt betalingsmiddel over for de dejlige piger. Cigaretter kunne dog også indbringe lidt penge for at strække hyren, men ellers måtte jeg jo op til Gnisten for at se, om der var mere på bogen.

Alt godt får jo en ende og således også opholdet i Callao, men da var vi også noget matte, og det samme var hyrekontoen. Efter vi igen var kommet til søs, og turen gik videre sydover.

Der kunne være nok et par pladser i Peru som Pisco og Mollendo, hvor vi gik ind på reden og kun lå nogle få timer. Den første plads i Chile var Arica med den imponerende Arica Rock, der strakte sig som et forbjerg ud i havet og dannede den beskyttede bugt, men heller ikke her var der den gang en havn, så vi måtte nøjes med at betragte byen gennem kikkerten. Bag byen var der blot den store, langstrakte Atacamaørken, som strakte sig langs hele kysten.

Vi var nu på vej til Callao i Peru. Jeg havde ikke været i land siden vi var i Buenaventura, så jeg glæde mig til igen at få fast grund under fødderne.

Mit ophold i Callao var fyldt med oplevelser. Vor Andenmester O. Spanner kendte efter talrige besøg mange steder og da den norske sømandspræst havde været ombord fik vi ham til at bestille en bus som vi fik at køre os ud til de forskellige Inka ruiner. En meget stor oplevelse. På hjemturen spiste vi på det berømte "Graja Aucue". En helt igennem stor oplevelse for den lidt enfoldige Erik Jensen fra Græshave på Lolland, som er en lille ø i det danske kongerige.

Det var også her, jeg første gang mødte den lille koreaner pige, Hun hed Maruca, og blev med tiden min faste pige i Callao, Hende havde jeg meget glæde af, men hun kom også til at koste mig mange penge. Hun gjorde det jo ikke gratis.

Mit håndtegnede kort til mine forældre

- 44. brev –
Til mine forældre

Stillehavet den 2. august 1952

Kære far, mor og lille Bitter

Først tak for jeres brev fra den 18. juni, som jeg modtog da vi anløb Callao for fire dage siden.

Vi er lige afgået fra Callao nu for en time siden, så har vi 2 døgn i søen igen, jeg ville helst det var 20 i stedet for to, for det er trods alt for meget af det gode og ligeledes går det jo også ud over mine penge, selv om jeg de sidste måneder har lagt lidt til side, er jeg trods alt ikke tilfreds.

Det var ellers en dejlig plads den sidste her. Jeg var to gange i Lima, Perus hovedstad, det ligger 15 km. fra Callao, det er en stor ren by, der er noget bedre end i Callao, det er en by der næsten kun består af værtshuse og det er derfor en grim by at passerer.

Den første aften var jeg i land sammen med en af assistenterne og på vejen hjem, vi havde været i Lima, mødte vi 7 af de folk der lever af at overfalde søfolk, jeg kunne godt se der ville ske noget, det kunne han også, men han blev bange, det vil sige det blev jeg også, men jeg tænkte, at det ikke skulle være smertefrit at de skulle få mine værdier, der for gik jeg lige imod dem og igennem hele flokken med næverne parat, men han ville gå uden om med det resultat at han blev rullet for 100 kr., men ikke mig.

Jeg kunne desværre ikke hjælpe ham. Ja, det var en lille oplevelse jeg har været ude for i Callao slumkvarter, det er noget ala Nyhavn, men blev nu

ikke urolig, de er nemlig ikke været end vore egne matroser, så det bliver en vane.

Men ellers kan I tro, det er flinke folk her i Peru, ja, det er de jo i alle de spanske lande.

Ellers kan I tro jeg har det godt.

De fleste af vore matroser var oppe at sloges med besætningen fra en engelsk båd, det var så slemt at politiet blev tilkaldt og alle englænderne fik en knippel i nakken så de sov det næste døgn, det var bare en skam at vores matroser ikke også fik en sovepille, men de forstod vel at løbe, tænker jeg.

En aften skulle 3. - 4. mester og mig have klø, men det var de nu ikke så heldige med, de var vist lidt for fulde.

Du ville gerne høre hvordan det gik med vores maskine, far.

Vi arbejder stadig på fuld kraft, men det er kun det der er forsømt, fordi vi har haft krydshoveder på hjernen.

Siden vi kom herover har jeg næsten kun lavet pumper. Næste gang er det ballastpumpen der står for tur.

Det var på ikke så heldigt det gik ham fra Dannemare, det var fornuften der glippede et øjeblik, sådan har vi det vel alle sammen, at fornuften til tider er borte, nogle er heldige og andre uheldige i det øjeblik.

Det er da ikke så godt med farfar. Jeg skal nok skrive et lille brev til ham en af de nærmeste dage.

Maruca nr. 2 fra venstre og Erik længst til højre

**- 45. brev –
Til mine forældre**

Mandag den 7. kl. 7 morgen

Så er vi lige anløbet Mollendo, en lille by i Sydperu, her går vi ikke til kaj, men ligger på strømmen eller reden som det også kaldes.

Her skal vi losse traktorer, kedler, maling osv. Det er ret vanskeligt, da her er store dønninger.

I Lavitos blev der ødelagt et dollargrin på den konto.

Klokken 8 skal vi over og have frokost og så skal jeg til køjs. Jeg kunne ikke sove efter udskainingen kl.

4, så jeg håber det går bedre efter maden. Det er efterhånden ved at blive koldt igen. Vi går os småfryser alle sammen, men det er jo også vinter hernede.

Ja, Knud har det godt, han har fået eget hus og bil, skrev han til mig. Han tjener 300 dollar om måneden skrev han, det må man sige det er godt, men en dollar er ikke 7 kr. værd, som vi må give for den. Jeg regner med, at købeværdien er 2 kr. i danske penge, det er kun os der taber 5 kr. hver gang vi bruger en dollar.

Det var da rart, at du blev færdig med bilgaragen, ja, nu er det kun bilen I mangler, men det kommer vel nok, lad os håbe den er færdig til jeg kommer hjem, det ville være dejligt.

Jeg savner nu snart en lille hilsen fra Hans, jeg har ikke hørt fra ham siden jeg tog hjemme fra, men det kommer jo vel som tiden går.

Reden ved Mollendo i Peru. Billedet er taget fra Greta Dan.

- 46. brev –
Til mine forældre

Tirsdag den 5.

Jeg har lige læst jeres sidste brev en gang til, det var ellers meningen, at jeg skulle ti køjs, men så kom der lidt skrivelyst igen, så ved I hvordan det går, så lader man søvn være søvn.

Klokken er 5 morgen, jeg er lige vasket, så er sløvheden væk, så er det bare om at benytte sig af chancen.

I kan ellers tro, jeg er kommet i den omvendte verden, sover om dagen og er vågen om natten, men det er også en grim vagt jeg har, det er for ingenting den bliver kaldt hundevagten.

Vi ligger stadig her på strømmen her ved Mollendo, det er et grimt farvand her ude på Stillehavskysten, skibet ligger ustandseligt og vugger, nu er man heldigvis vant til det, så man lider ikke under det mere, men det er trods alt trættende i det lange løb.

Jeg er ved at holde storvask i denne tid, det var måske lidt meget sagt, i hvert fald har jeg vaskmaskinen fyldt hel op med undertøj.

Søren, en af mine kollegaer, er ved at vaske arbejdstøj. Det er gerne assistenten der går 4 - 8 vagten der har det job.

I kan tro at der er arbejdstøj så det batter noget.

4 assistenter, 3 mestre og en elektriker, det er 8 mand og så kan vi godt regne med 5 sæt pr mand, så han har nok at rive i.

Nu glæder jeg mig til vi kommer til Valparaiso, det er nemlig en stor glæde at få lidt post igen.

Det hjælper lidt på ensomheden.
Kunne I ikke sende mig onkel Knuds adresse. Det kunne være rart at sende ham en lille hilsen.

**- 47. brev –
Til mine forældre**

Den 9. juli

Vi er nu ved at gå i havn i Antafogasta. Klokken er 6 morgen, det er endnu mørkt her nede på syden, så vi kan tydeligt se byen foran os.

Jeg har lige været ude hos kokken og fået mig en ekstra god kop kaffe, det er jo bare om at holde sig til, når han laver kaffe til sig selv.

Da vi var i Arica fik jeg brev fra Hans, det har jeg også savnet meget, det værste af det hele var at han gav mig et rigtigt møjfad over jeg ikke skriver nok til ham. Han skulle ellers feje foran sin egen dør først.

Straks da vi sejlede fra Arica i Nordchile, der i øvrigt er havneby for staten Bolivia, skrev jeg til Hans.

**- 48. brev –
Til min ven Hans**

Arica den 7. august 1952

Kære Hans.

Først tak for dit brev af 15. juli, som jeg lige har modtaget i dag. Det var rart at høre fra dig, for en gang skyld.

Jeg har også ventet med længsel, kan du tro.
Sig mig en gang, hvad skal det smage af, at du mener at jeg skulle skrive tider, når du ikke selv magter at komme over det.

Det er rart at høre, at du er i godt humør. Det er sku' så hyggeligt når du skriver dette. Det synes jeg. Ja, jeg er for tiden i Sydamerika, tænk dig i Sydamerika.

For resten kan jeg fortælle dig, at Sydamerika og kvinder er lig hinanden.

Vi afgang fra Arica for godt en halv time siden og går nu bavn for Valparaíso, men forinden er der nogle pladser vi skal til, men om ca. en uge er vi i Valparaíso, så jeg er lidt spænd på om den er lige så god som de andre byer.

De mere stedkendte siger den er bedre, men nu får vi se.

Du kan ellers tro at jeg selv har det godt og så frem du bliver "Gnist" må vi begge sørge for, at vi begge kommer ud sammen. Det må du love mig, for så vil vi to få en tid som vi aldrig vil glemme.

Det er meget dejligt for mig selv at være ude, men du kan tro jeg glæder mig til du når et resultat. Så garanterer jeg for, at jeg vil gøre alt for, at du og jeg skal sejle sammen.

Vi har været en del i byen her på kysten. Du kan tro det er sjovt, navnlig da vi var i en by der hedder Buenaventura i Colombia.

For fanden, hvor var der godt og billigt. Ca. 40 kroner for den bedste - hm - hm - osv endda med fire forskellige.

Det er billigt den slags. Det må du og så ud at opleve. Lov mig det!

Hvis du tager til Canada vil du blive skuffet også på det område, det er nemlig ligesom USA. Der er

aldrig nogen der får mig til at bosætte mig i Nordamerika. Det er et snarset sted som jeg helst vil undgå.

Nu når du høre om det, så høre du kun det gode, men nu ved jeg tilfældigvis også hvordan det land har det med de dårlige sider, nemlig.

Husk på at skibene ligger til ved havnekvateret, det kan være meget smukt at se New York på billeder, så er byen dejlig, men Hans, nede under skyskraberne er det ikke andet end en suppe, gaderne er fyldt med narkomaner, det lugter så man væmmes. Men hvis det er musik man vil høre, så er det det eneste sted der er værd at være.

Hans, hvis du når at blive telegrafist og du vælger JL, så vil du opleve det alt sammen.

Vores telegrafist blev hel glad for at høre, at du ville blive "Gnist" og jeg skal hilse mange gange fra ham.

Ja, se nu at blive telegrafist, det er ligefrem for dyrt for dig at lade være.

Når - - er der nu en ny pige i farvandet?. Men det du skriver, at hun er bedre end Putte og Lise tror jeg ikke på. Det er umuligt, hun findes ikke.

Det er synd for dig, at du ikke har hørt fra Lise, men såfremt det er hende du vil have og ingen andre så må du have tålmodighed, så får du nok svar. Det har jeg på fornemmelsen.

Du er stadig en stor pralehals med din roning, men hvis du skulle gå hen og blive verdensmester, så giv mig det halve, så kan vi da begge blive europamestre.

Hvis du nu skulle gå hen og finde en rigtig sød pige, så giv hende min adresse. Jeg mangler en sød pige at skrive til. Husk det, men der skal være en chance for mig for ellers har det ingen interesse.

Jeg skrev til Putte sidste gang jeg skrev til dig, men jeg har endnu ikke hørt fra hende. Jeg savner hende*

Da jeg var i New York fik jeg brev fra Knud. Han har det godt. Jeg skrev igen og gav ham en skideballe over du ikke har hørt fra ham

Hvis det skulle knibe med penge til din skole, så vil det være mig en glæde at hjælpe dig. Da jeg var hjemme sagde jeg ganske vist nok, at jeg skulle bruge de penge jeg tjente til 2. del, men det vil gøre mig ondt hvis du tager dig af det. Så tro mig, Hans, jeg vil hjælpe dig så godt som jeg formår.

Nu må du ikke tro, at det kun er pjat det jeg skriver. Lov mig at tænke over det.

Når, nu begynder "Gnisten", så er det sket med at høre radio, nu er det kun: OYZB - OYZB - OYZB - osv.

Ja, det er rigtigt hvad du skriver, at du har chancen hvis du bliver "Gnist".

Vores "Gnist" sender om et øjeblik en hel stribe af prikker og streger ud i æteren. De bliver ædt af Lyngby Radio og bliver videre sendt til dig. Du har dem i dag, netop nu er klokken 20:00 og hjemme hos dig er den 2:00 den 8. august 1952

"Gnisten" tjener 1.200 kr. pr. mdr.

Det må da friste dig?

Jeg har fået ny adresse:

Maskinassistent Erik Jensen

Ms. "Greta Dan"

c/o J. Lauritzen, Inc.

90 Broad Street New York 4, N.Y. U. S. A.

Ps: Husk nu den dejlige pige til mig

De bedste hilsner til dig min ven fra Erik

Fortsættelse af mit brev til mine forældre.

**- 48. brev –
Til mine forældre**

Den 10. august 1952

Nu vil jeg gøre mit brev færdigt. Vi er lige gået fra Antafogasta, lige og lige det er så meget, og så er det Valparaíso.

Jeg fik brev fra Putte i går, det var dejligt at høre fra hende, hun skrev af Svend HP er død og at Willy er bleven gift.

Det var jo kun godt for Svend, den stakkels, er der egentlig nogen sorg over at gøre det forbi når man lider sådan.

Jeg fortalte, at jeg mødte to af mine læsekammerater i New York, den ene af dem, Tommy, fortalte at Hans Jørgen på fabrikken også er død, ja, der kan man se, det er ligesom der sker så meget derhjemme når man er borte, for resten ham Tommy er en fætter til Dannie, altså er Hans Jørgen bedstefar til ham.

Jeg har liget skrevet en lille hilsen til Willy og Kaja. Men ellers går det ganske godt, kære far og mor. Jeg har stadig mit gode humør.

Fyrbøderne har lige været over i vores messe og hugget vores øl og hvad vi nu ellers havde af sprit i vores køleskab. Der var en mægtig halløj, men de er også nogle røvhuller der bare hugger fra os, men de kan sku ikke betale det tilbage. Nu vil mestrene og vi have sat dem i land. Vi fire assistenter har meldt dem for tyveri til skipper, nu har vi fundet os i det længe nok, så der bliver

sikkert søforhør om en uges tid, det mangler skam også bare.

Jeg sidder og høre musik til godt klokken 6 om morgenen. Jeg er blevet et natmenneske på det skib, sover om dagen og arbejder og holder frivagt om natten.

I må nøjes med dette for denne gang.

Med de kærligste hilsner til jer far, mor og lille Bitter fra jeres hengivne søn Erik.

Min pen er gået i stykker, sådan noget lort.

Den sydligste del af rejsen

Næste stop ville være Iquique, som i dag har en ret stor havn. Lidt længere sydpå i Tocopilla lastede vi ofte salpeter for nordgående. Men efterhånden var vi udhvilede og klar til Antofagasta, der lå ved en stor bugt, hvor vi kunne agterfortøje ved den meget lange kaj, der var beskyttet af en stor breakwater. Her var der så mulighed for at strække benene oppe i byen, og om aftenen gik turen op til de for søens folk så hyggelige steder, hvor der var mulighed for at overnatte hos de venlige piger.

Ude i de omkringliggende områder var der kobberminer, som var vigtige for byens økonomi, og her lastede vi så også en del kobber. Det var også kobber, vi lastede i den næste havn, Coguimbo, hvor vi sammen med mange andre skibe ankrede i den godt beskyttede bugt. Byen var ret stor, og vi kunne godt ligge der et par dage, så der var "shorebåd" ind til land, som man godt kunne benytte sig af, men der var også både, der kom ud til os med venligsindede indfødte. Men nu var vi jo også tæt på den næste gode havn, nemlig Valparaiso, hvor vi kunne gå ind til en pier (mole), men ofte måtte vi ankre op i bugten til der var plads ved kajen.

Valparaiso lå meget smuk ved bugten, og byen bredte sig op over skråningerne, og lidt længere ude lå det fornemme kvarter i Vina del Mar, hvor der var kasino, som dog ikke tiltrak søens folk, som havde helt andre ting i hovedet. Der kom skibe fra mange nationer, som alle havde deres foretrukne steder, og for at generalisere lidt, så kom vi aldrig, hvor tyskerne holdt til, for de bestilte ikke andet end at synge. Hos nordmændene og svenskerne kom vi heller ikke, for de drak sig ofte fra sans og samling, mens finnerne ville slås.

Nej, vi holdt os til vore egne steder, for de danske søfolk var mere interesseret i det med piger, og her i Valparaiso var der også mange, der havde deres faste pige, og selv havde jeg én, men det var dog ikke så nemt at få en fridag, for her boede vores chilenske besætning, og nu var det deres tur til at få nogle dage med deres familie. Byen var jo landets næststørst og havneby

for hovedstade Santiago, som lå lidt længere inde i landet ved foden af Andesbjergene.

Efter Valparaiso kunne turen gå længere sydpå til San Antonio og Consistucion, mens en tur ned til Punta Arenas i Ildlandet hørte til sjældenheder, som jeg desværre ikke oplevede, men ellers gik turen så igen nordover, hvor det gjaldt last op til Staterne, og således fik vi igen nogle få dage i Callao, hvorefter det igen gjaldt om at få sparet nogle penge op på bogen, for forude lå et studie på maskinistskolen, som var for egen regning, da der ikke var noget der hed SU eller anden form for studiehjælp den gang.

- 50. brev –
Til mine forældre

San Antonia den 16. august 1952

Kære far, mor og lille Bitter

Først tak for jeres sidste brev. Vi ligger for tiden i San Antonia, en lille by syd for Valparaiso hvor vi er kommet af med vores sidste last og samtidig laster ren kobber til USA. Her har vi ligget de sidste tre dage, men i aften sejler vi igen, denne gang nord på til en lille by også her i Chile, som hedder Iquique.

Ja, så har vi nået endestationen, men heldigvis har vi ikke så mange pladser på opturen, alt i alt har vi fra New York anløbet 19 steder, det er da noget.

Jeg skrev, at en af fyrbøderne havde taget øl i vores messe. Jeg var til søforhør her ombord, hvor vi anklagede ham for tyveri. Det var et mægtigt opgør mellem agter og assistenterne, vi vandt vor sag indtil videre og manden blev dømt til at gå fra borde i New York, det er kun en dom kaptajnen har sat, men nu går det videre til de danske myndigheder, så vil han blive dømt af retten derhjemme. Nu har hele agterbesætningen slået sig sammen om en dyrebare hævn over os, men de må jo passe på for det kunne jo være at vi havde retten på vores side endnu en gang.

I kan nok forstå at der er en blodig krig mellem 20 mand kontra 4 assistenter.

Det er sådanne små stød verden kan give.

Men tro nu endelig ikke at jeg føler ubehagelighederne, det rører mig en bajer, for de

kan aldrig komme til at skade mig af den grund, det er søløven for hård til.

Ellers kan I tro at jeg har det godt på alle områder.

Vi er nu kommet dertil hvor vi nu ikke har mere at lave, man går og bliver lud doven og smæk fed, det sku dejligt det er lige dette jeg kan lide.

I går havde jeg en halv fridag, den blev brugt til at se på San Antonia. Vi var tre som var i land sammen, vi var ude på landet og oppe i bakkerne der er uden for byen. Det var en dejlig dag.

- 51. brev – Til mine forældre

Den 22. august

Så får I lige de sidste ord, så brevet kan komme med gnisten i land.

Vi er lige ankommet til Callao igen, her skal vi ligge i 5 dage, så vi har god tid.

Vi skal overhale en cylinder og en hjælpemotor, så får vi nok tiden til at gå.

På søndag skal 2. - 3. mester samt to assistenter og mig en tur oppe i land. Vi har bestilt en bil hele dagen.

Til slut vil jeg sende de bedste og kærligste hilsner til jer tre, fra jeres hengivne søn Erik.

Erik på dækket af "Greta Dan" med sin svale øl.

**- 52. brev –
Til mine forældre**

Stillehavet den 28. august 1952

Kære far, mor og lille Bitter

I skal igen høre lidt fra mig, vi er nu på vej til Guayquil fra Callao. Vi har fint vejr, men det er desværre begyndt at blive varmt igen, men vi er også kun 1½ døgn's sejlads fra Ækvator.

I skulle vide hvor jeg har det godt her på Greta, vi skulle bare have nogle andre spidser og nogle andre fyrbøder, så ville vi have det så godt som nogle mennesker kunne have det.

Nu kan jeg f. eks. fortælle jer hvad vi fik som aftensmad, af varm ret fik vi ristet torskerogn, alt hvad vi kunne spise, af brød fik vi rug - sigte - franskbrød og knækbrød, af pålæg var der 11 forskellige slags, for uden der var citroner, rødbeder, rødkål, løj og salat og til sidst fik vi the og ostemad.

Nu skal I ikke tro at det kun var i aftes det var sådan, nej det er hver dag og om søndagen endnu mere. Når jeg nu fortæller jer hvad vi fik i aftes, er det fordi jeg sad og blev så glad over al det gode mad vi får efter vi er kommet over på vestkysten. Ærlig talt ønsker jeg ikke at leve bedre, for ingen i land har råd til at leve som vi gør her.

Jeg skrev vist til jer sidst, at vi var nogle stykker der skulle på udflugt. Vi var på et meget fint sted og spise kylling. I kan tro det smagte. Kyllinger er i grunden et mildt ord, jeg vil kalde det høns, meget fine høns.

"Det hører til almindelig høflighed at spise 7 sådanne høns", sagde 1. mester.

Jeg spiste to stk., og de var hele og stegt på spid, vi var lige ved at være en fare for vore omgivelser da en af os kunne sprænge til hver en tid. Der efter fik vi Tuborg øl. Det drak for resten alle der kom der. Rød - og hvidvin fik vi i spandervis, det drikker folk lige som vi drikker sodavand hjemme, ja, I kan tro at det var en rigtig tur.

Vi kørte rundt hele dagen og så alt hvad der var at se.

Jeg håber I kan se, at jeg ingen nød lider, men jeg er også snart lige så tyk som dig far. Arbejde er der snart ikke mere af, så hvad mere kan man ønske sig.

Sidste gang jeg var i Callao hilste jeg på en af de

danske fiskere, som tog til Peru. Kan I huske det?
Jeg savner snart et lille brev fra jer, men jeg hører,
at det kommer i Guayquil.

Det er for resten fra Guayquil at "Kontiki" startet.
Når vi ankommer til Guayquil står vores 2. mester
af, han vil ikke være her længere, han skal med
"Leena Dan", så sejler vi ellers til Panama hvor vi
får ny 2. mester

- 53. brev - Til mine forældre

Den 1. september 1952

Jeg vil lige gøre mit brev færdig, så det kan komme
i land i aften. Vi er nu temmelig nær Panama
Kanalen, vi er kun en time sejlads der fra.

Vi kommer ikke igennem i nat, så vi må ligge til
anker til i morgen det bliver lyst, da skibene ikke
kan komme igennem sluserne så længe det er
mørkt.

Nu er jeg spænd på om der er post til mig nu hvor
vi kommer ind. Jeg har jo ikke fået brev siden
Valparaiso, så der er vel en chance.

Nu er vi rundet de breddegrader hvor vi har haft
det temmelig varmt, men vi overlever det vel også
denne gang.

Jeg har det stadig godt kan I tro. Maskinen går så
godt som aldrig før.

Vi har lavet hajkroge i dag så vi ikke ved hvor
gamle vi er. Vandet omkring Panama vrimler med
hajer.

Da vi var i Guayquil fiskede vi en slags rovfisk, de
var ganske vist ikke så store, da det var tænder alt

sammen.

I må nu nøjes med dette for denne gang. Hils alle venner og bekendte.

De kærligste hilsner til jer mine kære fra jeres hengivende søn Erik

PS. Vi er i New York om 6 dage.

Efter vi havde haft en tur i gennem Panama Kanalen, hvor vi blandt andet mødte Vilma Dan, og var kommet godt over Caribien, skrev jeg igen.

Mødet med ss "Vilma Dan" i Panama Kanalen.

- 54. brev -
Til mine forældre

Atlanterhavet den 4. september 1952

Kære far, mor og lille Bitter

Først mange tak for de to sidste breve som jeg modtog da vi gik gennem Panama Kanalen.

Jeg vil kun prøve at skrive et par ord inden jeg skal på vagt, klokken er nemlig 11 aften og færingen kommer snart for at purre mig til vagten.

Sikken en masse nyheder I havde at fortælle denne gang.

Det var da et kedeligt uheld du var ude for lille mor, men heldigvis var det ikke være, men det var da også slemt nok - er det ikke mere der skal plage der skal plage dig mor, så kommer der noget andet. Hvorfor skal det altid gå ud over dig?

Og vores gamle farfar, har det dårligt, ja, det er da også synd, men vi ved jo alle at når først man bliver i den alder, som farfar, så må man ikke forlange mere, men en ting glæder mig og det er at vores farfar er så glad og aldrig frygter noget. Hvad må man så forlange mere?

Du har så meget at lave ude hos farfar, far, det må også være rart at kunne glæde farfar.

Jeg skrev til farfar da vi var i Callao sidste gang, så jeg regner med at han har det snart.

Vores nye 2. mester er fra Søllested, hvad der i grunden er meget morsomt, ikke sandt.

Nu har han lige været her for anden gang, så jeg må ned i hullet til i morgen tidlig klokken 4

- 55. brev –
Til mine forældre

Philadelphia lørdag den 13. september 1952

Ja, som I ser, er jeg nu igen i Philadelphia. Vi ankom her til formiddags fra New York. Tak for jeres sidste brev af 2. september, som jeg modtog 4 dage efter det var skrevet. Det går meget hurtigt, når I adresserer det til 90 Boad Street.

I kan tro, jeg har meget at fortælle, men jeg kan jo ikke skrive en hel bog, men jeg kan fortælle jer, at den anden aften da vi var i New York, købte jeg mig et sæt tøj til 47 dollar, (1 dollar = 7 kr.) et dejligt sæt kan I tro og da jeg kom ombord igen sad onkel Carl og fik sig et par øller her på Greta. Han var straks gode venner med hele skibet, sikken han kunne snakke, det var en dejlig aften, bag efter var jeg ude hos ham.

Jeg kan kun i korte træk fortælle lidt om ham. Han har to børn, en søn som er flyver og lige kommet hjem fra Korea og en datter på 21 år, der er ingen skønhed, men en flink pige. Han har en flink kone, to biler og et pænt hjem med super køkken og fjernsyn. Han er en dejlig mand som ligner både onkel Svend og onkel Einar, midt imellem, men en ting kan I tro, at jeg er ked af og det er, at han ville komme og hente os i torsdags, men dag skulle vi netop forhale til et helt andet sted, ved en kobberfabrik og så ringede vi til ham og fik adressen hos 1. styrmand, men den var forkert, med det resultat at han ikke kunne finde det, så han kørte tilbage til "Pier 4, som det sted

hedder hvor Lauritzen har sit pakhuis og fik vores nye adresse, vi stod imidlertid og vente på ham ved dokporten og da klokken blev mange blev vi urolige og begyndte at gå lidt op af gaden, med det resultat at vi ikke mødte hinanden.

Husk New York er stor, det tog ca. 2 time for ham at køre til kobberfabrikken.

- 56. brev – Til mine forældre

Den 16. september 1952 klokken 0:00

Jeg er lige kommet på vagt, vi ankom til Baltimore kl. 8:30 i aften, vi ligger på reden, så der er en assistent på hele vagten, jeg er ene her nede og så gider jeg ikke at lave noget, så har man større chancer til at skrive.

I går var jeg på en mægtig tur inde i landet.

I går søndag var der netop to danske skibe i Philadelphia og derfor havde den norske sømandspræst arrangeret en udflugt, vi var ca. 50 mennesker. Turens mål var en smuk sø og et feriested der hedder "Hekc Point", en godt 150 km. fra Philadelphia, vi tog fra skibet kl. 9:00 og var tilbage igen kl. 22:30. Det hele kostede med mad og sodavand, 2 gange kaffe, masser af slik, 3 dollar, det er jo ikke dyrt.

I fredags blev der stjålet ca. 1.000 dollar fra os på vores kammer, der var godt 50 dollar af mine, det er 350 kr., hvilket er temmelig ærgerligt. En del taler for, at det er vores kammerdreng, da han kun er den eneste der har haft lejlighed til at

komme ind på kammer. De sidste dage har denne hvalp været fuld og gået på dyre natklubber, hvilket er temmelig dyrt herovre, så det ordner sig nok.

Nu er det gået i orden med fyrbøderne, ham der tog fra os er kommet i land og en ny mand er kommet. Ham der tog fra os ville ellers anlægge sag imod mig til konsulen i New York, men dette blev der ikke til noget, heldigvis for hans egen skyld.

Vi regner med, at vi skal ligge her i Baltimore i godt en uge, der efter skal vi tilbage til New York igen.

3. og 4. mester skal i land når vi når New York igen. De er lykkelige over at blive skiftet.

Jeg begyndte at fortælle, at vores nye 2. mester var fra Lolland. Det er Højreby Smedens søn, så vi snakker rigtig sammen, navnlig om Putte, for han kender hende gennem Ib.

Når så er du vel færdig med det oliiefyr, ja far, det er rart at få en interessant opgave.

I New York trak vi to stempler, og havde Lloyd ombord for at klasse dem, samt cylindrene osv., og hvad der hører til de to cylindre.

Hele skibet skal jo klasses i løbet af 4 år, så vi begynder med det samme ellers er der ikke meget at lave, vi har det så godt som nogen kan have det.

Jeg har fået brev fra faster Lise og onkel, samt min gamle ven Hans.

Jeg skal nu til at skrive et par ord til onkel Carl, når jeg er færdig med dette.

På en måde er jeg glad for at sejle herovre, man er snart kendt lige så meget herovre som derhjemme i de danske byer, det er nu engang en fordel at vide

hvor der er værd at gå hen, og kende en by, at man ikke går med på den første og den bedste.

For når man først har kendt Amerika rigtigt, kan man godt lide at komme her, for Amerika er endnu engang Amerika, men de ved også selv af det, de vil ikke tro at f. eks. hjemme i Danmark har vi det bedre end de har her, for det har vi nu.

Det er umuligt siger de, for Amerika er det bedste land i verden. Sådan er de nu engang, og det er der ikke noget at gøre ved.

Jeg vil slutte nu med de kærligste hilsner til jer mine kære fra jeres hengivende søn Erik

Pier 4 i New York. Man kan ane en JL skorsten bag ved bro pillen

Over for dollaren var den danske krone ikke meget værd, vi skulle den gang betale 7 kroner for en dollar hvis købekraft vel nok kun var på det halve. Derfor fik de danske søfolk hos Lauritzen også et såkaldt "Amerikatillæg" på 140 kroner pr måned, som i øvrigt var helt utilstrækkeligt.

Man kan heller ikke undgå at lægge mærke til, at jeg skriver ret meget om penge.

- 57. brev –
Til mine forældre

Baltimore den 21. september 1952

Kære far, mor og lille Bitter

I skal lige have en lille hilsen inden jeg går i kassen. Ja, vi ligger stadig her i Baltimore, vi har ikke lastet noget endnu, men i morgen skal vi have en lille klat, og så går vi til Philadelphia igen og siden til New York, vi skal ikke sejle syd over før omkring den 2. oktober, så vi jo også ligget i Yankeyland længe nok.

Det jeg har imod det er kun det, at det er alt for dyrt at være her oppe, man bliver aldrig rig.

Man kan f. eks. ikke gå i land under 3 dollar, det er jo ikke mere for en amerikaner end 3 kroner er hjemme. En bifillet koster en dollar, det er meget dyrt for os, men kun lidt for en amerikaner, en sodavand koster 0,20 \$ = 1,40 kr. her ombord på Greta, helt at lade være med at gå i land gør man jo ikke, når man er nede på varmen.

Vand bliver man syg af, øllet koster 0,08, men det øl, de har herovre er 10 gange bedre end Caskelinpiller, så det holder man sig fra, det er nemlig syntetisk fremstillet, sikkert lavet af kul og plastik.

I kan ellers tro, at Baltimores havn er stor. I mandags lå her ikke mindre end 11 af A. P. Møllers både, 2 andre danske både, samt "Laila Dan" og så "Greta Dan", men danske søfolk er også kendt af amerikanerne.

Man lærer ellers det amerikanske folk at kende

efterhånden kan I tro, vi har opdaget, at vores største fornøjelse er, at vi lader som vi ikke gider se på de piger herovre, de bliver meget fornærmet af den grund, men det er også de mest hovne kvinder i verden, hele Amerika drejer sig om kvinderne herovre, det er vi trods ikke vant derhjemme fra, der er mænd og kvinder næsten ens, men her, der er de hovne pigebørn ligesom guder. Der er sydens piger bedre.

Går det ellers godt hos jer derhjemme. Nu kan det snart komme i gang hen på saftstationen, så er det snart vinter. Her oppe i USA er det stadig sommer, men det er også ved at aftage, men nede i Sydamerika er det forår nu og sommer om et par måneder. Det er ikke særlig morsomt for det er skam rigeligt varmt når det er vinter dernede.

Jeg var ved at købe mig en skrivemaskine igennem JL's kontor i New York, den koster ca. 50 \$ for en meget fin maskine, og jeg regner med, at du, gamle far, godt kunne tænke dig sådan en, eller kan jeg jo sælge den derhjemme med stor fortjeneste. Det er nemlig sådan at alle søfolk tager en maskine med hjem og tjener på den, man må benytte sig af de chancer livet byder på, ellers går det aldrig at sejle på USA.

Til slut vil jeg håbe alt er godt for jer derhjemme i Græshave.

Kærlig hilsen Erik

Har du det godt, lille mor?

Min vægt er nu 152 pund, er det nok?

"Greta Dan" ankomst til Baltimore for første gang

Jeg tegnede lille kort så mine forældre kunne følge mine sejlruter.

**- 57. brev –
Til mine forældre**

New York den 25. september 1952

Kære far, mor og Bitter.

Først vil jeg ønske, dig min gamle dejlige far, mange, mange gange til lykke på din fødselsdag nu den 28, jeg ved selv, at du ikke får denne hilsen til den dag, men kære far, fejlen er min, da jeg ikke har skrevet før, men forskellige årsager har

hindret mig, og jeg håber ikke at du vil tage det nært.

Også en tak for jeres sidste brev af den 16. september, som jeg modtog den 24., altså i går sammen med et brev fra faster Erna, samt et kort fra moster "Skole".

Men den største overraskelse fik jeg for ½ time siden, da jeg modtog et billede af dig, min egen mor, samt et af mig selv.

Mange tak, mor det var netop mit ønske du her opfyldte, og du kan tro at onkel Carl vil blive glad for at se et billede af sin søster.

Dette er jeg virkelig glad for, lille mor.

Jeg må virkelig ikke være utilfreds, tænk at få 3 breve på sin fødselsdag, når man sejler helt herovre.

Ja, vi er lige ankommet til New York, vi kom well til Pier 4 klokken 10:00 i formiddags, og skal ligge her til den 2. oktober, hvor efter vi går til Cristobal i Panama

Pakken modtog jeg den 25. september

- 59. brev – Til mine forældre

Den 29. september 1952

Ja, som I ser, er der nu gået et par dage siden jeg begyndte på brevet, hvilket er vores alle sammes onkel Carls skyld.

I går var vi ude på en dejlig tur op langs Hudson floden, onkel Carl kom og hentede mig lørdag eftermiddag og så var vi hjemme hos ham om

aften, jeg sov hos ham om natten og i går kørte vi ned til Greta og hentede alle mine og hans venner og så kørte vi hele dagen, i alt 650 km. En tur vi ellers aldrig ville være kommet på. Jeg regner med at onkel har, måtte bøsse op med 100 \$, og der var ingen tale om at vi måtte være med til at betale.

Ja, det var en dejlig.

Dette skriver jeg i middagspausen og jeg må derfor slutte nu for det kan komme i land da vi sejler i morgen.

Med kærlig hilsen Erik

Greta Dan afsejler fra New York

I New York havde Lauritzen kaj og pakhus næste under Manhattan Bridge på Brooklyn siden, så det var meget central. Pladsens navn var "Pier 4"

Efter afgang fra New York skriver jeg et langt brev til min ven, Hans.

Jeg benytter lejligheden til at afprøve min nye skrivemaskine.

- 60. brev

Til min ven Hans

m. s. "Greta Dan" den 30. september 1952

Kære Hans.

Ja, så er det blevet din tur til at få en lille hilsen fra mig. Her ombord på Greta går alting godt, kan du tro. Jeg har stadig min tørst og når jeg har den lider jeg ingen nød. Det ved du jo også, ikke sandt? Vi er lige afgået fra New York nu i aften klokken 19 og vi er på vej til Cristobal i Panama, hvor jeg regner med at vi er den 5. oktober i år.

Vi er tilbage til New York igen omkring den 1. december, også dette år.

Jeg regner med at du vil tænke: "Sikken en smuk håndskrift Erik har fået", men det må du ikke regne med, da jeg skriver dette på maskine. En jeg lige har købt i dag for ca. 80 \$, hvilket også er nok, men på den anden side set er det billigt for en sådan skrivemaskine. Det er en Smith Corona, model "1-Clipper".

Du kan ellers tro, at jeg savner et ordentligt brev fra dig, Hansemand. Du går vel ikke og glemmer mig helt?

Går det dig ellers godt, gamle dreng? Hvordan går det med dine piger og hvor mange har du nu?

Hvordan går det med din grist-skole, bliver det til noget eller er det kun blevet til snak?

Jeg hører gennem far og mor, at du ikke ulejliger dine forældre meget med dine besøg hjemme i Græshave. Jeg ved godt, at jeg ikke er hjemme mere, men derfor kunne du jo godt komme hjem en gang i mellem.

Lad du mærket til det sidste brev hvor jeg skrev: "Moral er godt, men den må heller ikke overdrives"

Well, det må vi være enige om, ikke sandt gamle dreng?

Har du hørt noget fra Knud og Lise? For jeg har ikke, men der imod har jeg hørt, at Lise vil home til Denmark. Har du hørt noget om dette?

Jeg har kun fået et brev fra Putte, så kun små chancer ser der ud til at være.

Jeg må vist heller se, at få fat i en lille chilenerpige. De er i øvrigt lykkelige hvis de kan få fat i en white man.

Jeg skal nemlig sige dig, at folk i Sydamerika er meget fattige og for dem er vi hvide meget rige, derfor kan man få en meget smuk og sød pige, som der hjemme i Danmark ville være svært at få fat i, da naturen har skabt bedre og flottere fyre end os to, hvilket vi jo ikke må være utilfreds med efter mit synspunkt, vel gamle dreng?

I søndags var jeg sammen med flere af mine kammerater ud at køre med min onkel Carl.

Vi var en tur oppe i bjergene ved Hudson River, en tur på godt 7 - 800 km.. Så vi så noget, kan du tro.

Denne tur ville ellers koste os mindst 150\$, hvis vi skulle have betalt den selv. Havde dette været tilfældet, var vi heller ikke kommet et sådan sted hen.

I går, da vi lå i Port of New York, var der brand i pierne kan du tro. En Pier er det samme som der derhjemme hedder et pakhuis.

J. Lauritzens pakhuis hedder Pier 4 og det der brændte var Pier 10. Så du kan tænke dig, at det var tæt på.

Da klokken var 19:48 stod det hele i flammer, du kan tro at der var fart på med at starte vores hovedmotor og være klar til at sejle.

Men heldigvis skete der ikke intet med Pier 4 eller

vores skib, men gnisterne lå på Gretas dæk og på taget af Pier 4.

Der brændte for godt 35.000.000 kroner.

Nu er vi ved at få det varmt igen, sonn' noget lort, men det er der nu en gang ikke noget at gøre ved. Det er jo sommer syd for Ækvator, så er det ikke sommer hjemme, men som inde i kedlen på saftstationen.

Jeg håbe ikke, at du ikke er stødt over jeg skriver dette på maskine og at du ikke kan læse det.

Til slut sender jeg dig de bedste hilsner fra din hengivne ven Erik

PS: Vi har fået en ny 2. mester. Det er Højrebysmedens søn. Så du kan tro, at vi somme tider får en mægtig snak.

Særlig om Putte, som han kender gennem Ib.

Inden jeg får skrevet mit næste brev, var vi igen kommet ud i Stillehavet. Brevet jeg fik i Panama var meget bedrøvelig som vil frem gå af følgende.

- 61. brev – Til mine forældre

Stillehavet den 7. oktober 1952

Først mange tak for jeres sidste brev af 28. september, som jeg modtog i Panama i går den 6. oktober.

Ja, far og mor, det var et brev med sørgelige nyheder i, jeg ved dårlig hvad jeg igen skal skrive, men jeg var forberedt på at høre, at vores kære farfar ville gå bort inden længe, men det kom

alligevel, som jeg mindst anede det.

I glæde over jeg modtog brevet, var det lidt hårdt at tage.

Nu håber jeg ikke, at I bliver vrede på mig, at jeg egentlig ikke er så ked af at farfar døde og gik bort fra os, vi må jo alle tænke på at farfar var en gammel mand, en meget god mand, som verden kun har skabt så få af, hvorfor skulle så farfar, som var en mand, som har gjort hvad livet forlanger af en, ja, farfar var en mand som gjorde mere end livet kunne forlange af ham, hvorfor skulle han så på sine gamle dage være plaget af sygdomme, for derfor siden engang at gå bort.

Vi skal jo alle den vej, intet kan redde os uden om dette, men var vi dog bare som vores kære farfar, så var døden intet at frygte og jeg kan fortælle jer, at farfars ønske, inders inde, var at gå bort, for jeg tror ikke at farfars ønske var at leve endnu længere med det hårde liv.

Farfar var den mand, vi alle kan takke så meget for, derfor har vi alle grund til at sørge over hans bortgang, men vi må ikke sørge for farfars egen skyld, da han nu har det bedre end vi mennesker kan fatte, men farfars bortgang er samtidig en bortgang af vores kære hjem og navnlig du far har tabt, ja, det har vi som alle, tabt et hjem og en værdi som aldrig mere vil komme igen, men dette er som skæbnen vil have det skal være, men der kommer stadig andre hjem, som for mennesker er lige så kære og værdifulde, som den der dør hen, der vil der komme generationer.

Dette må være vores trøst.

Jeg er ked af at farfar skulle lide så meget inden han kunne få ro, jeg er sikker på at vores farfar, selv om han led umenneskeligt på hans sidste

timer, i dag er taknemlig.

Kære far og mor, jeg ved ikke om alt dette jeg her har skrevet er rigtigt, hvis dette ikke er tilfældet må I gerne sige hvad der er forkert i min tankegang.

Det kan nok undre mig hvad der er gået gennem mit hoved, da jeg skrev dette brev. Mon ikke det var en barnlig og naiv form for trøst.

Selv i dag ved jeg det ikke, men jeg har vel forsøgt at trøste min kære far.

**- 62. brev –
Til mine forældre**

Tarala kl. 0:15 den 13. oktober 1952

Vi er nu ankommet til Tarala, som det første sted i Peru for denne rejse.

Jeg har det stadig så godt som det er muligt at have det.

Hvorfor jeg skriver så sent, er fordi vi her i Tarala stadig går søvagt og når vi så selv er nede i maskinen, som jeg er det her, er der altid mulighed for at sende et par ord hjem.

Ja, kære far og mor, så er den største sorg vel ovre, men stadig er du lille mor plaget af alt.

Hvad var det dog der stod i jeres sidste brev, at også forgiftning er ude efter dig, der kan man vel nok se hvor verden kan forfølge mennesker, men hvorfor skal det være de samme, det begriber man ikke.

Heldigvis kom du over det, også denne gang.

I syntes måske det er længe siden I sidst har hørt fra mig, forklaringen er den, at som jeg sikkert

har skrevet før, at vi kun kan sende breve hjem fra USA, Callao og Valparaiso samt Panama, men jeg havde ellers skrevet et lille brev der var klar til at sende i land i Panama, men så skete det, at jeg fik det brev med budskabet om farfars død, så mente jeg ikke at jeg ville sende det af sted.

Vi har lige haft en mindre brand her på Greta. Der var gået ild i en gasflaske til et svejseværk. Den brand var kun meget lille, men den kunne være farlig, da det var under ventilen det brændte og det tog heller ikke lang tid inden at hele reductionsventilen smeltede, så kan det brænde godt når man ikke kan komme til at lukke for flasken, men det var egentlig ikke dette jeg ville skrive, det var at assistent Kjeldsen fik forbrændt sin hånd temmelig meget, ja, endda så meget, så vi er kun tre assistenter der er effektive til at arbejde.

Medens vi er ved brand, kan jeg lige fortælle jer, at der var stor ildebrand i den del af New Yorks havn som vi lå ved sidst, der brændte et pakhús lige ved siden af Pier 9, så I kan tro der var fart på med at gøre maskinen køreklar, så vi kunne komme væk i en hurtighed. Det lyder måske lidt farligt, men det var det ikke.

Den 28. september var vi ude at køre en dejlig tur med vores alle sammes onkel Carl i New York, vi var oppe i bjergene ved Hudson floden, samt mange andre steder.

Jeg har lige fået brev fra Knud i Canada, han har det stadig godt efter hvad han skriver.

Han skriver aldrig noget om hans familie, selv om jeg har spurgt ham nogle gange. Så jeg kan kun fortælle at han har det godt.

Ja, så er vi snart hjemme igen, det er trods alt godt

at møde gensynet med vores kære by Valparaíso, denne by er den eneste virkelige by der tiltaler mig på denne fart, men jeg er sikker på, at inden længere tid vil jeg kunne lide at komme alle steder her i Sydamerika. Man må jo væne sig til alt inden man synes om det.

Jeg har lige været oppe hos vagten på dækket og drikke the, det er meget nødvendigt for livets ophold her på Greta, at man får sin natthe.

Det er nogle flinke mestre vi har fået denne gang, nogle rigtige kammerater.

I kan ellers tro, der er gang i skakspillet her ombord, det er lige ved at blive en sygdom.

Nu er klokken 3 nat her, så jeg sidder og tænker på jer derhjemme, I er i fuld gang med arbejdet. Bitter på vej til skole, mor er ved at lave kaffe og far går og tænker på morgenkaffen. Klokken er 8 hjemme. Nu må I nøjes med dette for i dag.

- 63. brev – Til mine forældre

Stillehavet den 15. oktober

Så skal I lige have den sidste hilsen inden vi når Callao.

Vi er lige afgang fra Pimeltel og er i Callao i morgen aften.

I spurgte mig om der var noget jeg ønskede mig, dertil kan jeg svarer, at jeg intet manglede, vi har jo alt her ombord, selv radioavis hver dag om nyhederne derhjemme fra.

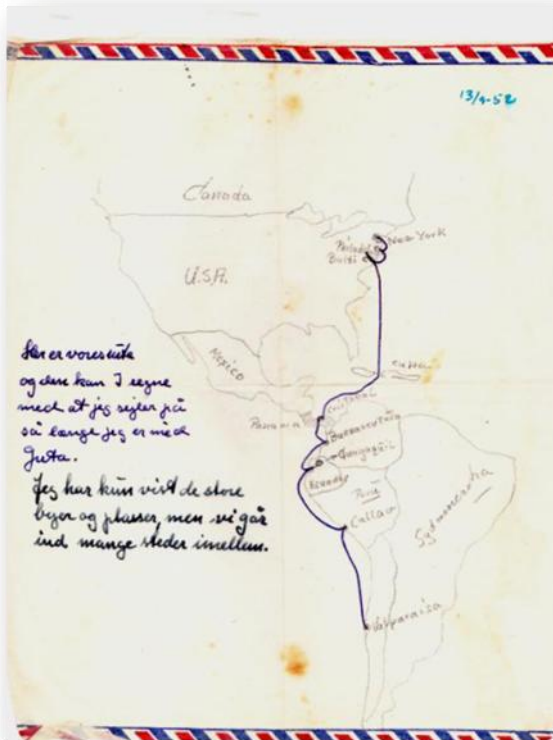
Nu er vi igen så langt nede at det er koldt igen. Vi

må tænke varmen på vore kamre for ikke at fryse for meget.

På lørdag er det 4. mesters fødselsdag, så vi skal nok fejre den med godt humør.

Nu går jeg og håber på at der er et par breve til mig i Callao. Det er der sikkert også.

Til slut de kærligste hilsner til jer alle tre fra jeres hengivne søn Erik.

Håndtegnet kort til mine forældre

Til mine forældre

San Antonio den 4. november 1952

Kære far, mor og Bitter

Tusind tak for jeres sidste to breve hvor af jeg fik det første i Callao den 17. oktober og det sidste her i San Antonio.

Det glæder mig at høre, at I har det godt derhjemme, og jeg kan samtidig oplyse jer om, at det går mig mindst lige så godt, jeg har det så godt, at såfremt jeg havde det bedre ville det grænse til uartighed.

Jeg er nu kommet på en anden vagt, nemlig 4 - 8 og 16 - 20 vagten, så også dette er en fremgang.

I Callao blev en af assistenterne skiftet til "Wilma Dan", som vi dette sted lå sammen med. Det blev ham fra Vejle som vi kom af med, næste gang er det min tur. 1. mester mener det bliver om 2 måneder, men det kedelige ved det er, at der er størst mulighed for at jeg skal med "Golf Line" i stedet for "New York Line" som Greta går på, men det må man finde sig i, såfremt dette er tilfældet er mine besøg hos onkel Carl gået sig en tur, nu får vi se hvordan det går.

Vi er nu på vej til New York igen, vi afgik fra Talchuano den 1. november, denne plads er vor sydligste sted.

I morgen går vi til Valparaíso, hvor vi også var på nedturen, men der skal vi kun ligge i 8 timer.

Sikken et uheld du havde med dig dampmaskine, far, men du er vel mand for at magte den opgave.

I spurgte mig om jeg havde fået brev fra Putte, og der til kan jeg oplyse, at det har jeg ikke, selv om jeg har skrevet sidst, men det betyder aldeles intet bare jeg får en hilsen fra jer og mine kammerater,

så skal jeg ikke klage. Jeg er nemlig blevet klar over at Putte ikke er meget for at skrive til mig, så kan hun jo også lade være, for jeg savner nemlig ikke mere breve fra hende, hvilket jeg godt kan oplyse jer om hvorfor og det er fordi jeg har fået mig en dejlig pige i Callao, som bor hos mig så længe skibet er der, men i øvrigt skal man have sig en kone, enten i Callao eller i Valparaiso, ellers er man jo til grin, da pigerne her i Sydamerika ligefrem er vilde efter dansker, der imod er amerikanerne forhadte her nede.

Når skibet er i de to havne har kokken altid meget at lave, så er vi nemlig dobbelt så mange.

Min pige i Callao, hedder Maruca og er en rigtig sød pige, hun er en klog pige og taler godt engelsk, så vi taler godt sammen.

Jeg kan lige fortælle hendes historie, hun er født i et godt hjem, men så døde hendes fader, og traditionen her er, at det ældste barn skal forsørge familien når faderen dør, og på den måde er hun kommet på gale veje, hvad der er hendes største sorg. Den største synd man kan begå er, at sammenligne en sådan pige med en havnetøs derhjemme fra, men det håber jeg da heller ikke nogen vil gøre. Man skal huske på her i Sydamerika er der ikke de forhold som der er hjemme, ingen hjælp, man må klarer sig så godt man kan, ellers er man tvungen til at dø, men i øvrigt glæder jeg mig til at komme hjem og fortælle om folk og deres måde at være på.

Jeg har lige læst jeres sidste brev endnu engang.

Det er dog kolossalt, det som skete med dampmaskinen.

På opturen skal vi en lille afstikker til Jacksonville i Florida i USA, det er jo meget rart at komme nye

*steder hen en gang i mellem.
Klokken er nu 12 nat og jeg skal til køjs. Godnat.*

Jeg skriver hjem, at jeg er lige glad med om jeg fik breve fra Putte. Her har jeg ikke holdt mig til sandheden. Putte var min store kærlighed og det gjorde mig meget ondt, at jeg mistede kontakten med hende. Hun var og blev min store kærlighed. Jeg sørgede meget over tabet af hende.

Maruca fra Callao var havneluder og det er rigtigt, at hun var en sød pige som jeg havde megen fornøjelse af, men hun kostede mig også en del penge.

Og jeg nåede da også, at få en hilsen fra hende efter et par dages sejlads, men det ordne 1. styrmanden med en sprøjte penicillin.

Jeg afslutter brevet således:

**- 65. brev –
Til mine forældre**

Den 6. november 1952

Vi er lige nu kommet til Valparaiso og jeg skal gøre brevet færdigt så det kan komme i land.

Jeg er endnu ikke vasket, klokken er 8 morgen og jeg har lige holdt frivagt som varer til 16:00, så jeg stikker lige et smut i land.

Kærlig hilsen sender jeg jer derhjemme fra jeres hengivne søn Erik

Erik på dæksarbejde i Talchuanu Chile

**- 66. brev –
Til mine forældre**

Callao den 20. november 1952

Først tak for jeres sidste brev, det med tegningen at stempelet, som jeg lige har modtaget for to minutter siden sammen med et brev fra Gorm og Gerda samt et fra Hans.

Vi er så godt som lige ankommet Callao, men vi sejler igen i morgen aften.

Jeg har nu frivagt og vil benytte lejligheden til at tage en tur til Lima og blive lægeundersøgt. Sådan en lægeundersøgelse går vi alle sammen til, det er trods alt en tryghed at vide om man er rask eller syg, herovre hvor der findes alle lumske sygdomme.

Sikken en ballade du har derhjemme med din

dampmaskine, du er rigtig kommet på arbejde, må jeg sige.

Det er rart at onkel Knud vil komme hjem, han har da også meget bedre tid til at ordne disse ting i.

Så er jeg kommet ombord igen og jeg vil lige gøre brevet færdigt i en hurtighed.

Hermed de kærligste hilsner Erik

Panama Slusen taget fra Greta Dan

Det næste brev har jeg skrevet på skrivemaskine. Skrivemaskinen fik jeg sidst vi var i New York.

**- 67. brev –
Til mine forældre**

Panama Kanalen den 27. november 1952

Kære far, mor og lille Bitter.

Først tak for jeres sidste brev af 17 - 11, som jeg lige

har modtaget i dette øjeblik. Som I ser, vil jeg denne gang skrive på min skrivemaskine.

Da jeg sendte dette brev hvor i der stod det med pigen fra Callao, fortrød jeg det bagefter, men jeg ved trods alt, at jeg altid har, kunne fortælle jer alt, selv om der er mange ting som man til tider skal holde for sig selv, ikke fordi ens forældre må vide hvad man foretager sig, men fordi som I skriver, at et barn altid er et barn i far og mors tanker. Nok om det, jeg håber ikke at jeg sorger jer.

Vi er nu på vej igennem Panama Kanalen. Greta ligger og venter på plads i den første sluse. Der er tre sluser på hver side af kanalen som vi skal igennem. Det tager godt 6 timer at komme fra Stillehavet til det Caribiske Hav.

Nu er vi kommet ind i den første sluse, om et øjeblik begynder de at pumpe vand ind og det går stærkt kan I tro.

På hver side af slusen kører 4 lokomotiver med hver sin trosse på skibet, så der ikke er fare for at vi sejler imod nogle steder.

I kan ellers tro at vi tænker ofte på jer derhjemme i det lille land, når vi hver aften læser i vores avis, at nu har det været frostvejr igen i Danmark. Her i kanalen er der fortiden så varmt, at man står stille og puster medens sveden driver af en.

Det glæder mig at høre, at dit maskineri går godt igen, lad os håbe at det bliver ved med det resten af tiden.

Her på Greta går det mægtigt godt, vi har intet at lave, jeg er nu spændt på hvordan det vil gå mig når jeg kommer hjem. Jeg bliver nok smidt ud alle steder hvor jeg kommer, fordi jeg er for doven.

Ellers går det mig stadig godt kan I tro, det er alle fine folk at sejle sammen med, så hvad kan man

ønske mere.

I øvrigt er jeg noget utilfreds med mine forældre, jeg tror næsten, at de benytter sig af at jeg ikke er hjemme. Det er jo fantastisk som I bumler i denne tid.

I har så mange gange spurgt mig om jeg ikke ville fortælle lidt om onkel Carl, og derfor vil jeg denne gang benytte lejligheden til at fortælle lidt om ham, nu når I selv har spurgt om et maskinskrevet brev.

Onkel Carl er malermester og har en del svende under sig, hvor mange ved jeg ikke. Han ejer 4 store boligkomplekser fordel over hele New York. Han bor selv i det femte, det dårligste.

Han er formand eller mere korrekt en stor mand inden for den danske Club i New York, i grunden en rigtig ølklub. Jeg har været der en gang sammen med ham.

Men ellers er Carl, som vi alle kalder ham her ombord, typen på en rigtig amerikaner. Han elsker at prale om Amerika, det gør alle amerikaner, og han elsker at gøre hele skibet tilpas. (Det er kun de få amerikaner der er sådan).

Hvad mere skal jeg fortælle om ham, husk på jeg kommer hjem engang og I ved selv at det nu engang er nemmere at fortælle om en person end at skrive om en.

Når vi kommer igennem kanalen skal vi lige ind til Cristobal, ikke for at laste eller losse, men for at bunker olie (ca. 400 tons) dette kan betale sig da olien i Panama er meget billig, efter Cristobal går vi så til Jacksonville og Charleston hvor vi skal losse råstoffet til sprængstof, og først derefter til New York.

Jeg glæder til at modtage min julegave fra jer

derhjemme, som I har røbet at jeg vil modtage. Når vi kommer til New York vil jeg sende en lille beskeden pakke, men I må være forberedt på, at I først vil modtage den efter jul, da jeg ikke tror at den når frem til tiden.

Mor, jeg husker stadig det du skrev til mig om den sorte kjole du ønsker dig, men jeg vil ikke forløbe mig, det skal være en gang når jeg har rigtig tid til det og jeg falder over den rigtige, for ellers bliver jeg taget ved næsen og det har jeg prøvet nok af. Og derfor ønsker jeg mig ikke mere af det. Det er alt for dyrt i det lange løb.

I skrev, at I længe har savnet brev fra mig, jeg ved selv godt at jeg ikke har været så flink til at skrive på denne tur, men der har været så meget denne gang.

Medens jeg husket det, vil jeg sende en forsinket lykønskning på jeres bryllupsdag. Jeg vil indrømme at jeg fuldstændigt havde glemt det.

Nu passerer vi lige kanalløbet i bjergene og maskinen er sat på langsom fart kan jeg høre. Der er jungelskov på begge sider af kanalen og masser af små krokodiller, så det er alt sammen meget hyggeligt.

Nu for to minutter siden kom 3. mester og skreg: "Skynd dig, vi passerer "Tessa Dan". Men ak* den var forbi inden jeg nåede at komme ud på dækket.

Når vi kommer i søen igen efter Cristobal, skal jeg til at skrive en del julebreve, så der er nok at gøre. Kan I huske hvad jeg sagde da jeg købte de to bøger, at når jeg kommer ud at sejle så skal jeg nok til at studerer, men ak' det bliver heller ikke til noget.

Hvorfor jeg ikke før har skrevet til jer på maskine, er det fordi jeg selv syntes at det er upersonligt,

men det betydelig nemmere for mig og ligeledes er det meget hurtigt.

Nu vil jeg gøre brevet færdigt, og jeg vil slutte med de bedste ønsker om I stadig må have det godt derhjemme i Græshave.

Hils alle bekendte.

Kærlig hilsen fra jeres hengivende søn Erik

- 68. brev –
Til mine forældre

m. s. "Greta Dan" den 1. december 1952

Kære far, mor og Bitter.

Nu skal I lige have en lille hilsen fra mig.

Vi ligger for tiden i Florida Strædet og er i Jacksonville i morgen engang, vi er noget forsinket, fordi vi havde høj sø i Caribien, så vi gik 4 mil ned i fart i timen, men vi når det vel nok, selv om vi har meget travlt, De vil jo have båden lastet, så vi ikke får julen i havn, og de skal også nok få den færdig.

Ellers går det godt stadigvæk, jeg må ikke klage.

Så har vi endelig nået julemåneden, så det går stærkt.

Nu efter nytår kommer spareåret, hvor jeg gerne skulle havde lagt en del penge op, det får jeg selvfølgelig også, men så må jeg jo tage mig selv lidt i nakken, men tro nu ikke, at det er med min gode vilje, at det har været en dyr tid. Jeg har fået skrabet mig så meget tøj sammen, at det er helt urimeligt, men det har vist sig at det ikke er.

Jeg skal have købt mig endnu mere kakitøj, som er

det eneste vi går med nede på syden.

På en rejse har jeg brugt 18 par strømper, jeg må tage et rent par på ved hver vagt, jeg lider af så meget fodsved og bedre er det ikke når det er varmt.

Da jeg kom op fra vagt i morges var jeg så træt, at jeg lad mig på køjen og har sovet hele formiddagen. Det er dejlig at få udsovet en gang imellem.

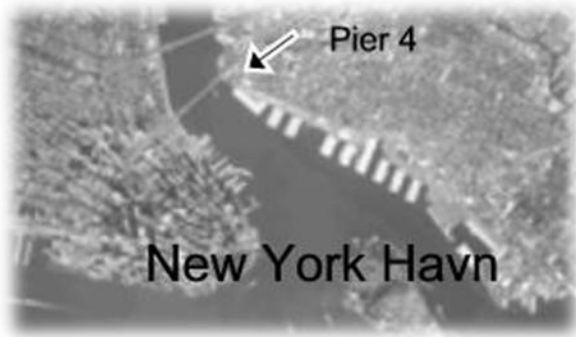
Så har I endelig fået det nye alderdomshjem færdigt, det er meget hurtigt om jeg må sige. Det glæder mig at høre, at det er så flot som det er.

Vi er ikke oppe hos onkel Carl før den 7. december. Far, vil du ikke fortælle mig hvad jeg har derhjemme som jeg skal skrive på skattesedlen, den bliver først sendt hjem til dig, sammen med min tjenestepåtegelse fra Lauritzen, så det er tids nok til den tid.

Men ellers har jeg ikke oplevet noget siden Panama, så I må nøjes med dette.

Kærlig hilsen til jer alle tre.

Jeres hengivne søn Erik.

- 69. brev –
Til mine forældre

New York den 8. december 1952

Kære far, mor og Bitter.

Først tak for jeres sidste brev af 30. november som jeg lige har modtaget her i New York.

Ja, så er vi well ankommet her til New York igen.

Vi gik til kaj i går kl. 18:00, så vi er lige ankommet.

For tiden har jeg vagt, jeg er ellers godt søvning, men det nytter ikke noget, for jeg har vagten til kl. 8:00 i dag, fra i går kl. 4:00, det er over et døgn, så der er vel ikke noget at sige til det.

Jeg har ligeledes fået en skatteopkrævning fra Esbjerg i dag, men den lød ikke på mere end 15 kroner, så det er vel til at overkomme.

Ja, så er roetiden snart forbi, det har da også været en drøj en i år, både for dem der skulle pille dem op, og så for dig, Far, selv om du selv mener, i dit sidste brev, at det går jævnt godt kan jeg forstå, at du har haft mere at lave i år end de andre år jeg kan huske.

Jeg vil gerne give jer ret i, at det var en kedelig tid jeg fik sendt julehilsner på, men der er opstået en misforståelse, nemlig at det ikke var meningen at det skulle have været sendt med som luftpost, som jeg så kan se det er blevet, men som skibspost, når det er der ikke noget at gøre ved og det betyder jo kun lidt.

Men i øvrige vil jeg også begynde, at skrive mindre end jeg gør. Det andet er alt for dyrt på den måde. Efter dette I har skrevet, kan jeg forstå at Putte er hjemme fortiden. I kan da hilse hende fra mig.

Ellers går det mægtigt godt stadigvæk, bortset fra jeg savner mine nærmeste, ønsker jeg ikke at komme hjem foreløbig, da jeg aldrig vil kunne få det bedre og såfremt jeg kommer hjem på ferie, er min overbevisning i dag den, at jeg tager her over igen. Når men den tid sine sorger.

Jeg går for tiden og fryser, kan I tro, selv om der er 22 grader her nede i maskinrummet, så fryser de alle andre også.

Vi plejer ellers at køre med vores lille Bukh når vi er i havn, men for tiden, hvor det er så koldt, er vi nødsaget til at køre med en af vore store hjælpemotorer, da de alle har varme på deres kamre, men det har jeg intet imod, for så kan jeg have det dejlig rolig her nede, medens de andre sover. Jeg går skam også i den fine uniform, lidt pral skal der til engang imellem.

På de anden side af os ligger "Bella Dan", så der er nogen der får sig nogle øller og noget sprut kan I tro, de drikker temmelig godt herovre på West Kysten, men det er der også en undskyldning for.

Vi sejler allerede i aften herfra New York, vi skal til nogle kobberfabriker i New Jersey, et meget øde og trist sted, så det er ikke sikkert at vi møder onkel Carl denne gang, men vi kommer jo her igen om 10 dage, så er der bedre muligheder til den tid.

Hvad jeg så tit har skrevet, kan jeg oplyse en gang til, at amerikanerne er og bliver tosset. Det er det mest lusede folk I kan tænke jer, tro ikke på alt hvad I læser hjemme, for Danmark er et af de få lande hvor folk er amerikanertosset. Jeg har fået nok af de karle. Hvad mener I nu om dette med at vi der sejler herovre skal have visum, for blot at gå i land?

Det kunne være meget sjovt hvis jeg mødte onkel

Knud, Jeg skal nok holde øje med hans båd, de ligger nemlig ikke langt her fra os, altså Mærsk bådens.

Det er da godt nok kedeligt, såfremt den pakke han har sendt ikke kommer hjem. Det er lige det samme som ned af kysten. Det er også galt at de piller frimærkerne af brevene. Det er derfor vi kun sender breve hjem fra de havne som I nu ved, der er nemlig ordentlige postkontorer.

Når Axel er sådan smørret til søs, det har jeg ikke hørt før. Ja, han prøver da noget.

Men ellers har jeg ikke meget at skrive mere, men jeg håber, at jeg næste gang kan fortælle noget igen.

Kærlig hilsen søn Erik

Greta Dan ved New Jersey for at losse kobber.

- 70. brev –
Til mine forældre

Baltimore den 13. december 1952

Kære far og mor.

Først tak for jeres sidste brev, med lille Bitters gave, som jeg blev meget glad for.

Jeg er for tiden på vagt, så jeg går ene i det mørke maskinrum, og vil derfor benytte lejligheden til at sende en lille hilsen hjem til jer.

Jeg har i dag været oppe på postkontoret og sende en lille pakke hjem til jer. Nu må I ikke vente jer særlig meget af den, da det kun er et par ting som jeg mente var bedst at købe.

Kære far og mor, jeg kan oplyse jer om der er intet til lille Bitter, trods det, at jeg skulle sende først og fremmest til min lillesøster, men hvad skulle jeg dog købe til hende her oppe i USA, hvor det kun er tøj der er billigt. Alt andet er meget dyrt. Jeg ved både hvad Bitter ønsker sig og hvad jeg tænker mig at give hende, men det er ikke noget der kan fås her oppe i USA, men der imod i Sydamerika, og hun skal sandelig også have det. Jeg har kun en lillesøster og hun har kun en storebror, som jeg ved hun venter en gave fra. Ville det så ikke være den største synd at skuffe hende. Det vil det være.

Men lille mor, jeg har sendt lidt sort stof hjem til jer, kunne du så ikke fortælle Bitter, at det også er til hende, selv om hun måske ikke er gammel nok til sorte kjoler etc.

Jeg har en gang lovet Bitter en dukke, men det er umuligt at få, for det første bruger man ikke her i Amerika at give børn dukker, men der imod en

motorcykel eller noget i den retning, ligeledes ville det være rundt på gulvet at købe de dukker som findes på mine andre lande.

Når, men nok om det for Bitter skal have en julegave, men hvad de har i Amerika er ikke godt nok. Fortæl hende det, det skal være noget helt andet.

Far, jeg har med pakken sendt en skatteseddel som jeg har fået fra Esbjerg, på godt 15 kroner. Jeg har talt med de andre om dette med at betale skat og de siger, at jeg skal bede mine forældre om at ordne det for mig, da det er det nemmeste og jeg vil bede dig om du ikke vil klare det for mig, så kan vi to ordne regnskab sammen. Du vil inden længe modtage nogle penge fra rederiet til at betale de 15 kroner med.

Ellers går alt god kan I tro, vi skal i dok i morgen, hvor vi skal ligge til mandag. Hun er også noget langhåret i bunden.

Jeg skriver snart igen

Kærlig hilsen fra jeres hengivne søn Erik

Endnu en gang tak for jeres dejlige brev, samt god jul.

Da vi lå i dok på Betlehem Steel i Baltimore kom en nybygning fra Odense Skibsværft "Johannes Mærsk" ind med revnet hoveddæk efter en storm på Atlanterhavet.

Utroligt at det ikke var gået galt.

Da vi sejlede på Delaware Bay ved Baltimore skrev jeg:

- 71. brev –
Til mine forældre

Delaware Bay den 17. december 1952

Kære far, mor og Bitter

Jeg har lige modtaget jeres sidste brev af den 9. december som jeg blev meget glad for, sammen med et brev fra faster Lise og onkel George samt moster Ingeborg.

Vi er lige afgået fra Philadelphia og er i New York i morgen formiddag kl. 9:00, hvor vi så skal ligge til den 23. december.

Det glæder mig at høre, at I stadig har det godt derhjemme i Græshave. Hvad mere kan man ønske sig.

Jeg har sendt nogle penge hjem til jer til at betale min skat med. Det drejer sig om 200 kr. som jeg håber, bliver benyttet til det jeg har sendt dem til og ikke til hjælp til en har til det, mor, ikke fordi jeg frygter, men for en orden skyld.

Hør, lille farmand, er det fordi du ikke har tillid til mig, at du skriver, at jeg skal tage en opsparing i J. L.. Jeg havde nær optaget det forkert da jeg læste det, men jeg er selvfølgelig klar over at du mener det i bedste mening, men jeg synes, at det ikke skulle være nødvendigt, at jeg skulle opfordres til det, det er lige som jeg bruger alt hvad jeg tjener til ingen verdens nytte, og de synes jeg ikke jeg gør. Selvfølgelig stræber jeg efter at få skrabet så mange penge sammen som vel muligt, det er da også klart, at jeg ingen gavn har af at bruge mine penge på noget lort, vel?

Efter 1. januar får vi ikke flere renter i J. L., så det

kan ikke betale sig at have pengene på bogen, men der imod kunne betale sig at sende dem hjem i banken, hvad jeg også tror at jeg vil.

I brevet fra moster Ingeborg, spurgte moster om tante Minnie lever endnu, og hvis jeg ikke har fortalt jer det før, kan jeg fortælle, at det gør hun og at hun bor hos Carl, men for tiden hos noget familie i Californien. Det er i øvrigt noget af din familie, mor, de hedder Rasmussen.

Jeg har ikke set hende, da hun har været derovre hele tiden, medens jeg har været her på kysten.

I vil i dette brev se en meget flot fyr på et billede, i sin tropeuniform. Nu er der lidt pral med i spillet, da han ikke ejer en kasket med tre skruer, som på billedet, men ellers afviger den ikke meget derfra.

Nede under står en "Lille stjerne fra 4 til 8" dvs. for det første at jeg går på 4 - 8 vagten og at jeg selv kalder mig for "Lille stjerne" med en s 2. mester bliver kaldt "Store stjerne" og så er vi meget glade for os selv, fordi 2. mester vagten er stjernevagten, der afkommer det også, at vi er glade for os selv og vores dygtighed.

Spøg til side "Prale og skide det kan både fattige og rige"

Ja, så ånder kampagnen på sidste vers. Det er også rart for dig far, for jeg har forstået, at det har været noget lort i år, sådan med uheld her og der. Herovre er fin musik i radioen, det er rart.

Jeg er ellers i sådan godt humør her i den sidste sidst, men man har heller ingen grund til andet, så godt som jeg har det. Det er de fineste kammerater jeg har fået, det betyder jo så meget.

Nu har Putte vel ikke gået hen og fundet sig en eller anden over i England, siden hun tager derovre igen, eller det måske er de flotte biografer der

trækker.

Ser I ellers noget til Hans. Hvor har han godt af at han skal være derinde og springe på kommando.

Ha - ha, det er noget der godter mig.

Prøv at lægge mærke til hvor lang tid det tager for at sende brev hjem fra Panama. Der er en hel del der laver vrøvl, af dem her ombord:

Har I for resten modtaget som jeg sendte sidst.?

Nu kan jeg til slut fortælle at jeg har sagt til Carl, at han godt kunne sende jer derhjemme et par ord, men lige meget bliver det til.

Så er der ikke mere denne gang, jeg skal sende et lille brev inden vi går syd ovre igen.

Kærlig hilsen Erik

For sidste gang "God jul"

Den stolte Erik, med de tre stjerner på kasketten.

- 72. brev –
Til mine forældre

New York den 19. december 1952

Kære far, mor og lille Bitter

Aller først rigtig hjertelig tak for jeres pakke, som jeg modtog i går den 18. december.

Det I sendte, var faktisk det bedste I kunne sende, for jeg har jo alt herovre, og en særlig tak til dig far, for billedet af dig.

Ligeledes tak for jeres brev af 14. december, som jeg lige har modtaget for godt en halv time siden.

Jeg har taget mig en fridag i dag. Jeg skal lige en tur hen på "Oluf Mærsk" for at se til onkel Knud.

Men jeg synes lige, at jeg skal sende jer en tak for pakken, så kan jeg tage brevet med i land med det samme.

Det er også længe siden jeg har holdt en fridag, fordi jeg selvfølgelig helst vil have så mange fridage som muligt til jeg skal hjem.

Jeg har endnu ikke set Carl, men jeg tænker mig, at jeg vil tage en tur ud til ham, nå jeg nu får den lange frivagt, for så vil jeg tage to fridage heroppe i New York, selv om 2. mester hver dag siger, at vi skulle holde en fridag eller 5, fordi det er en fordel for ham, når han kan få sine folk til at holde så mange fridage som vel muligt, så der ingen er når vi skal hjem på ferie.

Sikken dog det ellers er overgået Jens og Anna Kofoed, men Jens er en guttermand, som jeg i øvrigt har sagt hele tiden, så ulykken er ikke så stor, men trods alt er det sket på et kedeligt tidspunkt, men heldig er det for dem, at Jens

forældre er så godt økonomisk stillet, at det ikke hindre uddannelsen for Jens.

Havde været et tilfælde hvor forældrene var mindre godt stillet, var det straks mere vanskeligt.

Jeg sender lige en hilsen inden jeg eller vi går sydover igen.

Til slut sender jeg de kærligste hilsner hjem til jer.

Kærlig hilsen fra jeres altid hengivende søn Erik.

- 73. brev – Til mine forældre

Det Caribiske hav den 26. december 1952

Kære far, mor og Bitter

Så er det anden juledag og I derhjemme skal have en lille hilsen, som jeg skal sende fra Panama, hvor vi ankommer på mandag.

Ja, så er julen overstået, for det meste da og vi går ind i den gamle gænge igen, selv om vi har været det hele tiden, men lidt af julestemningen har vi dog haft her på båden, navnlig hvad gaver angår.

Jeg har fået så mange gaver, at det er helt urimeligt, og jeg skal ganske kort fortælle hvad jeg har fået tilegnet mig.

Fra rederiet fik jeg en pæn bog, som hedder "Under tre flag" med "Jutlandia i Korea.

Et par pæne gaver fra folk derhjemme, tilsendt gennem sømandsmissionen, den ene bestod af en pude vævet af en lille pige og den anden bestod af to lommeørklæder fra en gammel dame.

Fra familien i USA. Fik jeg en hvid skjorte, to slips, et silkehalstørklæde, et sæt kraveknapper, en

slipsenål samt et par gode aftner.

Jeg mener ikke, at jeg må klage, hvad jeg selvfølgelig heller ikke har tænkt på.

Juleaften spiste vi oppe i salonen, hvor vi fik alt hvad I kunne tænke jer. Det var en meget fin aften, jeg havde ellers vagt fra 16 til 20 juleaften, men de andre var flinke til at tage en tørv for mig, så jeg kunne nyde min julemad i ro og fred.

Bortset fra, at alle dem fra agter fra, har været så fulde, at de ikke kunne stå på deres egne ben, er julen gået mægtig godt, så I må ikke ynkes mig.

Jeg skrev, at jeg skulle ud og opsøge onkel Knud, men det var forgæves arbejde, men til gengæld havde onkel Knud bedre held med sig, så vi havde en rar eftermiddag sammen her på Greta.

Om aften var det meningen at jeg skulle med Knud over på "Oluf Mærsk", den lå i staten New Jersey, meget langt fra "Pier 4, med så skete det forbandede, at vi kom med den forkerte undergrunds bane, så det blev der ikke noget ud af.

Ligeledes havde jeg en god tid ude hos Carl og Martha. En aften var vi ude at køre, hvor vi bl. a. var ude på New Yorks lufthavn. En mægtig historie, kan I tro, men selv om Kastrup Lufthavn kun er et atom ved siden af, kan denne i New York ikke klarere sig, men sådan er det hele vejen igennem. Danskerne er ikke så forgabet som amerikanerne, selv om vi har mere grund til det.

Jeg skulle hilse jer mange gange fra Carl, Martha, Charles, der er sønnen, og Jane, der er datteren, og gamle tante Mimmie, og ønske jer en god jul og et godt nytår.

Jeg sender hermed et lille billede af Carl, som jeg tog sidste gang vi var i New York, da vi var på tur

med ham oppe i Hudson Flodens dal, samt en sejlplan over vores tur sydover.

Det hjemsendte billede af min morbroder Carl i USA.

**- 74. brev –
Til mine forældre**

Cristobal den 29. december 1952

Så er vi ankommet til Cristobal i god tilstand, hvor vi afgår fra i morgen.

Jeg sidder nu og venter på breve fra jer derhjemme, det kunne ventes, at der var et par mere.

Jeg har ellers haft det godt varmt denne gang, ja, det har vi jo alle haft., men den har også været lummert denne gang.

I løbet af tre timer, fra vi gik og frøs, blev det så varmt, at vi dårlig kunne ånde. Jeg er først kommet over det nu. Det er for hård en overgang.

Der var altså ingen breve til mig denne gang, men det må jeg tage som det kommer, men måske er der nogle i Callao.

Ellers går det godt kan I tro. Vi er jo på vej syd på. Til slut vil jeg sende de kærligste hilsner til jer mine kære derhjemme i Græshave.
Kærlig hilsen Erik.

- 75. brev –
Til mine forældre

Guayaquil, Ecuador den 5. januar 1953

Kære far, mor og lille Bitter

Så skal det endelig være, nu har den gået længe nok. Doven er man blevet, bare det ikke bliver værre, så skal det nok gå uden at jeg bliver smidt i land.

Vi ligger for tiden i Guayaquil, og vi ankom her til i morges og skal gå igen i aften til Païta i Peru. Der er godt 16 timers sejlads.

Jeg har i dag modtaget et brev fra Willy og Kaja, samt et lille julekort fra Putte, men stadig intet fra jer, men jeg tænker det er sløseri fra kontoret i New York, da jeg ikke er den eneste der savner brev.

I kan så sandelig tro, at den har været varm i den senere tid, men jeg synes da også den bliver værre og værre.

For tiden har vi 30 graders varme. Det er endda ikke så galt. Jeg har lige læst i vores radioavis, at det har sneet derhjemme og at mange mennesker står på ski inde ved København.

Vi havde et meget fint nytår her ombord da vi lå i

Buenaventura. I skulle have set et frokostbord der var dækket til os. Jeg har aldrig set et sådan flot bord, det blev jo med humør på inden vi var færdige.

Også denne gang kan jeg fortælle jer, at jeg befinder så godt som nogen kan gøre.

Har I ellers modtaget nogle af de ting jeg sendte hjem fra Baltimore?

Ja mor, så nærmere tiden sig hvor du bliver et år ældre og jeg er ked af jeg ikke har sendt dig en hilsen i dagens anledning, men et ord håber jeg du vil modtage.

Det er ellers fantastisk hvor fed jeg er gået hen og blevet i den sidste tid. Jeg kan dårlig være mig selv bekendt, men det kan være at jeg får bedre lejlighed til at komme af med det igen end jeg har på Greta, for ellers er den da styk, om jeg må sige sådan.

Der er kommet en hilsen fra vores gamle 2. mester. Og ved I hvad han skrev:

Her på "Leena Dan" har vi 3 assistenter som slår Jensens rekord med hensyn til at ødelægge. Den var skrap synes jeg, men han skal så sandelig også have igen, kan han tro, den slags skal man ikke finde sig i.

Nu er der ikke mere at fortælle om denne gang, men I skal endnu have et ark, der bliver sendt fra Callao.

PS: Gnisten har lige været her og skreg:

"Skal du have breve med i land, så skynd dig"

Så jeg vil gøre dette færdigt

Kærlig hilsen til jer alle tre fra jeres hengivne søn Erik.

- 76. brev –
Til mine forældre

Salaverry den 8. januar 1953

Kære far, mor og lille Bitter

Jeg vil denne gang skrive et brev der ikke er så forhastet, som dette jeg afsendte fra Guayaquil, så derfor vil jeg skrive det helt færdigt i dag.

For tiden er vi i Salaverry, vi ankom i morges og afgår igen i aften.

Efter den tidsplan jeg hjem fra Panama har vi fået et døgn foræret. Vi skulle først have været her i morgen den 9. januar.

Endelig er vi kommet så langt syd på, at det er begyndt at blive lidt køligt igen, så vi har det bedre alle sammen.

Hvordan gik din fødselsdag ellers, mor? Jeg vil da håbe den forløb godt som den ellers plejer.

I kan ellers tro at jeg snart glæder mig til at høre fra jer, selv om det kun er godt 14 dage siden jeg sidst fik brev.

Jeg har fået lavet en opsparing i JL på 400 kroner pr måned, så nu er der ingen vej uden om.

Nu må I love mig, at skrive hvor mange penge I skal bruge til mine skatter således, at jeg kan sende dem i så god tid, at I har dem når I skal bruge dem.

Når vi ankommer til Callao får vi meget at lave. Der skal trækkes et stempel på hovedmotoren, det tager to dages knokkel arbejde, og så ligner vi nogle der er dyppet i tjære, men det går jo heldigvis ikke så tit på, så de gange det gælder, kan man ligge dovenskaben på hylde.

Jeg har ellers ikke ret meget at skrive om, men jeg kan fortælle jer, at jeg stadig har det godt og alt er vel her ombord.

Da vi var med onkel Carl på køretur, så vi en del skibe som amerikanerne havde lagt op. Jeg benyttede lejligheden til at tage et par billeder af nogle af disse skibe. Der var lige så mange som øjet kunne række over. For at I kan få et indtryk heraf sender jeg et par billeder af skibene.

Jeg er ellers gået i hård træning med at læse engelsk. Det t er trods alt godt at være godt med på dette område.

I kan fortælle onkel George, at jeg sender de frimærker hjem til ham, som jeg har skrabet sammen.

Går det ellers godt i Græshave, er det noget koldt i vejret? Herovre er det så godt som det kan blive.

Jeg kan tænke mig, at du har travl på saftstationen, far, men du er vel manden for at magte dette.

Jeg vil nu slutte mit brev med at sende Jer de kærligste hilsner og de bedste tanker.

Kærlig hilsen, søn Erik.

Billedet som jeg sendte hjem af de oplagte skibe. Hudson River.

- 77. brev –
Til mine forældre

Valparaíso den 19. januar 1953

Kæreste far, mor og Bitter.

Først vil jeg sende jer den hjerteligste tak for Jeres sidste brev af de 28. december, som jeg modtog i Callao, da vi sidst var der.

Jeg ser, at I var glade for de små ting som jeg sendte pr radio, og der til kan jeg fortælle, at der ikke er noget der er lettere end netop det, så det må I ikke regne for meget.

Da onkel Knud og jeg var sammen i New York, talte vi ikke spor om farfar eller hvad onkel Knud havde tænkt sig. Det eneste vi snakkede om, var at onkel Knud sagde, at han var ked af, at han skulle hjem, så det undre mig at høre at han tænker på at købe farfars hus, men egentlig synes jeg det ville være den bedste løsning.

Det er skam heller ikke morsomt for onkel Knud, at han ikke har et sted at falde tilbage på, for der er dog en rigdom, selv om han ved at han altid kan bo hos sine søskende, er det dog ikke det samme, og jeg mener også, at sejle er et ussel job når man intet ejer, thi det vi har her kan man blive smidt ud af hvert øjeblik det skal være, for når man har nået en alder, som onkel Knud, vil man savne sit eget.

I må ikke blive forbavset over at ikke modtager et eneste brev fra onkel Carl.

På det område er han noget af en slap fyr. Jeg har sagt det til ham, så mange gange, men det bliver åbenbart ikke til noget

Vores lille Hansemand var sådan hjemme på orlov til nytår, det var han vel stolt over?

Jeg synes det var meget besynderligt af ham at han kunne overkomme at sende til mig en meget lille hilsen, men nu skal jeg også sende ham en skideballe i dag så han kan blive varpet lidt op.

Og vores lille Bitter, har sådan været til mange juletræer i julen, ja, hun er altid heldig.

Har du det ellers godt, Bitter? Nu er du vel snart så dygtig, at du kan sende mig et rigtigt langt brev.

Hør far, hvorfor er du altid så heldig og få så mange julegaver?

4. mester skal i byen i aften sammen med mig. Vi skal på en lille bumletur, det har vi så godt af, for vi ankommer nemlig til Valparaiso i aften klokken 7. Jeg har nemlig ingen samvittighed når jeg læser, at mine ellers så pæne gamle forældre render til nytårskalas og fester evig og altid.

Jeg har været syg i min mave i den sidste tid. Førstestyrmand sagde, at det var maveforkølelse, men jeg er nu kommet over det og har det igen så godt som jeg kan ønske mig at have det og samtidig bliver Greta et bedre skib at være på.

Det hører nu til et af de bedste LJ skibe herovre på kysten.

Tak for de mange hilsner I har sendt mig fra de forskellige derhjemme. Husk at hilse igen.

Jeg har lige fået hilsen fra Grethe i England.

Har jeg før fortalt, at vores elektriker, er hele familien Jackson store kælebarn. Vores gamle tante Mimmie er meget glad for ham.

Han fik også julegaver lige som mig fra dem.

Nu håber jeg der er en hilsen til mig i Valparaiso fra jer derhjemme.

Hver gang vi er i havn hernede, kommer der altid

så mange tyskere ombord. Der findes nemlig mange af dem her nede i Sydamerika og navnlig i Chile, man kan også se, at sådan en by som Valparaiso, hvis kælenavn er Valpo, har meget tysk stejl over sig.

Vi er selv så glade når vi får besøg af tysker, der kommer ofte hele familier, men det er også nogle fine venner at have, lige så er det når vi er i byen. Når vi møder en tysker, så ved han ikke al det gode han kan gøre.

Nu har Lauritzen næsten også konkurreret med et amerikansk rederi, Grace Line, som går på samme rute som os.

Jeg vil nu slutte min hilsen med de kærligste hilsner til jer derhjemme fra jeres hengivne søn Erik

Som det kan ses på det efterfølgende billede, nød vi fire venner fridagen og de billige drikkevarer. Dagen sluttede ikke der hvor det fremgår af billedet, men fortsatte på et nærliggende værtshus. Det korte og lange blev at vi alle på et sent tidspunkt blev sat i det lokale arresthus, hvor vi overnattede med efterfølgende straf, der gik ud på, at vi måtte feje byens torv næste morgen, til stor fornøjelse for de lokale beboer. Men nu havde vi fire noget at tale om. I øvrigt er det den eneste gang at jeg har siddet i brummen.

Fra venstre: Elektrikeren, ass. Joensen, mig og 3. mester

- 78. brev -
Til mine forældre

Tocopilla den 1. februar 1953

Kære far, mor og lille Bitter.

Aller først vil jeg sende jer den bedste tak for jeres brev af 18. januar, som jeg har modtaget i formiddags her i Tocopilla.

Kæreste far og mor, sikken en dårlig nyhed I havde i det brev. Egentlig vil jeg næppe tro at vi skal bort fra Græshave, men rigtigt er det når I skriver det.

Hvordan skal man tage det? Jeg ved det næsten ikke.

Det er jo trods alt min barndomsby hvor man mener at der hører ens far og mor hjemme, således når man er i Græshave så er man også hjemme hos sin far og mor og i det hele taget på den plet på jorden hvor man hører hjemme.

Ja, det kan man se hvordan det skal gå. Nu havde vi ellers fået et hjem og du far et job som er uerstatteligt. Der er ingen tvivl om at jeg som søn tager dette med vemod ---

Det mine forældre skriver, er at det officielt bliver bekræftet at Græshave Saftstation skal udfases.

Jeg skriver nu en hel masse vrøvl, som jeg ikke selv kan forstå når jeg nu læser brevet.

Skulle I nu komme til Horslunde så tror jeg dog ikke, at I vil få det så godt som de år I har haft i Græshave, men man må jo ikke tage sorger på forskud, selv om det ofte er vanskeligt at undgå. Men jeg høre vel mere om dette, så jeg vil gå over til

en anden snak.

Det glæder mig, at I var glade for at modtage pakken, det var dog kun så lidt.

Vores 1. og 4. mester skal snart på ferie og i den forbindelse kan jeg fortælle jer, at så vil 2. mester blive 1. mester, 3. mester vil blive 2. mester og assistent Kjeldsen vil sikkert blive 3. mester, så har vores 1. mester skrevet hjem til kontoret, at han meget stærkt vil anbefale mig til 4. mester på Greta Dan. Nu må I ikke tage dette som givet, for jeg bliver ikke selv skuffet, hvis der om dette ikke bliver noget, så er det, en meget fin anbefaling, at 1. mester anbefaler én som 4. mester. ". Mester regner selv med det.

I stedet kommer der så to nye assistenter, desuden har 1. mester sendt en meget fin anbefaling om mig med 5 ud af 6 opnåede point, hvilken er en sjældenhed. Samtidig skrev han, at assistent Erik Jensen var særdeles ædruelig, hvilket jeg selv mener, er lidt forkert, for jeg er ikke bedre end de andre søfolk, hvilket jeg selv heller ikke ønsker at være.

I må ikke tro, at jeres søn er en engel, men et standartbarn, for det er nu sådan, at når man sejler kan det ofte gå lidt ud over stregen, men det ved I vel også, og det gør ikke spor, at mine forældre skal vide hvordan deres søn er, for det skal I.

Jeg har tit lagt mærke til når andre her fra skibet skriver hjem, så er der mange der begynder med: "Vi ligger ved land, alle er gået op på det nærmeste værtshus, så jeg er næsten ene ombord osv. Osv.

Hvorfor jeg ikke synes om dette, er det måske af den grund, at jeg kan fortælle alt til min far og mor,

og på den måde at dele mange af mine glæder sammen med jer.

Det er dejligt når man kan det.

Kan I huske at der en gang gik et lille stykke af min ene fortand, nu er plomben gået af, så jeg skal til tandlæge i morgen her i Tocopilla og få en guldplump i stedet, samtidig med jeg skal have mine andre tænder efterset.

Det er søndag i dag og jeg har fået en halv fridag og den nyder jeg.

Nu vil jeg ikke skrive mere denne gang. Jeg skal snart over at drikke kaffe og siden skal jeg i bad.

Det glæder mig I har det godt derhjemme, for det har jeg nemlig her, men det ved I jo.

Kærlig hilsen fra søn Erik.

I Tocopilla var ingen havn men et afskibnings område for lastning af Salpeter. Som ses på billedet var det normalt, at der lå flere store skibe på reden. På billedets højre side ses en amerikansk turbinebåd på 10.550 tdw fra rederiet "Grace Line" "Grace Line" sejlede på samme rute som os. Det var større skibe med større besætning, og da lønnen for amerikanske søfolk var meget større end på danske skibe, havde de langt flere penge at spenderer på pigerne. Derfor hader vi dem.

3. styrmand og ass. Hartmann på reden i Tocopilla.

- 79. brev –
Til mine forældre

Callao Peru den 6. februar 1953

Kære far, mor og lille Bitter.

Ja, kære alle ter, I skal kun have en lille hilsen fra mig, jeg har nemlig ikke oplevet meget siden sidste brev.

I morgen tidlig ankommer vi igen til Callao, men vi skal laste 60 tons, så det bliver kun et kort besøg. Kan I huske, at jeg i sidste brev skrev jeg skulle til tandlæge i Tocopilla, det blev ikke til noget denne gang, da jeg ingen lejlighed havde der til, men så næste gang har jeg måske heldet med mig.

I Callao får vi ny 1. mester, så nu får vi se om han er bedre eller dårligere end vores nuværende 1. mester, samtidig går det også i vasken med det jeg skrev om, men det var jeg også klar over, så det er intet sket ved det.

Ellers går det stadig godt her ombord, bort set fra det er skide varmt igen, men det må man tage som det kommer.

Nu er jeg spænd på om der er nogle breve til mig i Callao.

Det var kun et lille ord fra mig, men nu får vi en tur herfra Peru til Boston, så der er nogle dage i søen, hvor der er lejlighed til at skrive.

Til slut de kærligste hilsner til jer alle tre fra Erik.

- 80. brev –
Til mine forældre

Stillehavet den 14. februar 1953

Kære alle tre

Først tak for jeres sidste brev af den 28. januar som jeg modtog i Callao.

Det var vel nok et brev som jeg kunne være stolt over at læse, når man får at vide, når man får at vide, såfremt man selv gør noget for det, så er der store chancer i DDS, det er et tilbud jeg nødig vil lade gå fra mig. Det er i allerhøjeste grad værd at overveje, men det er noget det ligger et godt stykke ude i fremtiden, trods alt.

Ellers går det godt her på Greta, bort set fra, at her næsten ikke er til at være for tiden for varme.

Vi har lige passeret ækvator, så det er intet under.

I morgen formiddag er vi i Panama Kanalen, så går det mod nord for alvor og op til onkel Carl igen.

I går var jeg så uheldig at køre 1 tons smøreolie ud på tanktoppen igennem vores smøreoliecentrifuge. Det er anden gang i løbet af kort tid det er sket, men første gang var det heldigvis ikke mig.

Angående mine piger i Sydamerika skriver jeg ikke mere om, men der kan måske presses et par ord ud af mig når jeg kommer hjem.

Er i klar over at i morgen den 15. har jeg været i JL i et år, så et det med mere i hyre.

I kan tro at det er en rigtig 1. mester vi har fået, uha, men det går vel trods alt.

Jeg vil håbe, at I stadig er raske og har det godt derhjemme i Græshave.

Til tider savner jeg alt det derhjemme, men heldigvis kun så sjældent, for jeg har det godt her, faktisk for godt.

Du har også grund til at være stolt, far, når HC siger sådan til vores lille mester Søren, nu er det bare spændende hvad de har til dig i stedet for Græshave Saftstation, men det vil tiden vise. Det er ved at blæse op, så det er muligt, at vi skal vugges i søvn i nat.

- 81. brev –
Til mine forældre

Den 15. februar 1953

Ja, så er det næste dag om formiddagen. Jeg er lige kommet op fra vagten.

Vi er nu ved kanalen, men kan ikke komme ind endnu, så vi kan måske komme til at ligge her på redan i lang tid.

Jeg er ellers i godt humør i dag.

Lige siden jeg kom op i morges kl. 4 har jeg gået og tænkt på min sommerferie til næste sommer og har planlagt forskellige ting, men det ender vel i den sædvanlige bunke, men det er nu dejligt at man har noget at se hen, så det betyder mindre om det bliver til noget.

Nu har jeg sat mig for at jeg skal til at skrabe nogle penge sammen til jeg skal hjem til næste år. Det er bare noget lort med det militær. Jeg kommer vel igennem det.

Jeg har modtaget endnu et brev fra Jer fra den 4. februar, som jeg vil sende jer den hjerteligste tak for.

Jeg forstår godt du var i dårlig humør, far, når man ser de forbandede bønder tærer på de små.

Jeg takker dig for du har ordnet min selvangivelse, så kan jeg være rolig. Nu er jeg bare spænd på hvor meget jeg skal betale, men jeg har råd til at betale det jeg skal, så trods alt er der intet at tænke på.

Hvor er det dejlig at høre, at I alle tre er raske og navnlig for dig mor, som altid har måttet vide hvad det vil sige at være syg.

Når I skal til Roskilde alle tre. Det kan da også være morsomt for mor og Birgit, at prøve noget nyt. Der er lige kommet en ny 3. styrmand. Vores gamle 3. styrmand er blevet 2. styrmand i stedet for ham som ligger i Coguimbo.

Jeg vil nu slutte med de kærligste hilsner fra jeres søn Erik.

Det ville være rart hvis saftstationen kunne gå til 1956, som du skrev.

*Maskinassistenterne på "Greta Dan"
Fra venstre: Erik Jensen, S. Kjeldsen og ham fra Vejle*

På bagsiden af dette billede har vor elektriker skrevet:

"Kære Jens (det blev jeg kaldt ombord)

Lige en lille hilsen fra din gamle trikker, jeg har det OK og kan

hilse dig fra Charlies. Han venter at høre fra dig.
PS. Et af de bedste billeder vi har lavet.”

**- 82. brev –
Til mine forældre**

Caribien den 18. februar 1953

Det er eftermiddag og jeg skulle egentlig have sovet lidt til middag, men klokken er næsten blevet to, så jeg mener det dårligt kan betale sig, og i stedet vil jeg påbegynde dette brev.

Vi har lige passeret Cuba og er snart ved San Salvador, så er vi ude af Det Caribiske Hav og går ind i Atlanten. Vi har kun to døgn til Cap Hatteras, hvor efter der er sket med sommer her på Greta.

I kan ellers tro vi havde en bevæget tur gennem Panama Kanalen. Et stempel i et startsluftrelæ sprang, således at vi ikke kunne manøvrere med maskinen. Det skete da vi var ved at gå ind i en af sluserne på vestsiden, men heldigvis var vi så langt fra, at de kunne standse hende med en af ankerne. Det tog to timer at udbedre skaden, men det kostede Lauritzen 200 dollar i timen at ligge stille i kanalen.

De var også vilde og blodige, både skipper og førstemester, men den slags nytter jo ikke noget, for når uheld skal være, så sker det jo alligevel.

Nu er der en af de nye assistenter, der har søgt dampertid, så han bliver nok flyttet før mig, men det er noget som ikke gør spor, for jeg vil jo også helst have været her på Greta et år inden jeg bliver forflyttet.

Er I egentlig klar over, at jeg først kommer hjem to år efter jeg forlod dansk havn. Det bliver ikke før juli næste år.

Vi er sikkert i Boston på søndag den 22. februar og vi sejler allerede dagen efter, da vi kun har 350 tons dertil og vi skal ikke laste der.

Inden jeg sendte dette brev skrev jeg også et i Boston, så jeg afsender faktisk to breve.

**- 83. brev –
Til mine forældre**

Boston den 24. februar 1953

Kære alle tre

Først en tak for jeres sidste brev, som jeg fik her i Boston.

Jeg sender et ark med min håndskrift.

Hvorfor jeg ikke har skrevet mere i søen, er fordi vi havde dårligt vejr den sidste del af rejsen, så det er jo ikke til at skrive.

Jeg havde ellers skrevet et brev til faster og onkel i Nakskov, men det fik vand sammen med det ene ark som jeg havde skrevet til jer. Der kom en mægtig sø ind igennem køjlet, så alting på mit kammer sejlede i vand.

Vores nye 1. mester har været meget syg og er det endnu. Det er vist nok hjertet det ikke vil arbejde som det skal, så han kommer nok i land i New York.

Jeg er lige kommet op fra vagten, klokken er 9:00. Jeg har gået nattevagt, men til gengæld har jeg frivagt til i morgen kl. 16:00. Det er rart at have

frivagt i 34 timer når vi er i havn.

Jeg skal i land i eftermiddag for at handle lidt.

I går købte jeg en sommerfrakke, et par pæne sko, et par arbejds sko samt 12 par strømper.

I aften sejler vi til New York, der er 12 timers sejlads, så vi er der i morgen tidligt.

Vi får et par døgn der og et par døgn i New Jersey, derefter kommer Philadelphia, Baltimore, Philadelphia og New York igen.

Den 17. marts går vi sydover igen. Heldigvis.

Den kære lille mis er sådan blevet syg, det er vel nok synd, men lad os håbe på den bliver rask igen.

Og de lidt ældre Hr. Jensen, har sådan fået briller, det må jeg nok sige. Det bliver dejligt at komme hjem, så kan jeg fortælle om de klæder dig.

Nu vil jeg ikke skrive mere denne gang, da jeg skal hen og have mig en på øjet inden jeg skal i land.

Jeg vil slutte med de kærligste hilsner og tanker fra søn Erik.

- 84. brev – Til mine forældre

Baltimore den 1. marts 1953

Kære alle tre

Aller først tak for jeres sidste brev af 22. februar som jeg modtog i New York den 26. februar.

Ja, så er vi ankommet til Baltimore i dag søndag. Der har været så dejlig stille her på båden siden vi kom ind i morges. Der er hverken blevet lastet eller losset, fordi det er stor helligdag her over i staterne. Det er Røde Kors Dag, det er da også rart at have en stille dag en gang imellem.

Jeg er blevet dagmand fra og med i dag, så jeg har holdt fri hele dagen. Det er efterhånden længe siden jeg har kunnet sove længe om morgenen, så I kan forstå jeg har ligget med næsen i vejret til langt op på formiddagen. Dejligt ikke sandt?

Klokken er for tiden 9 aften, jeg har været i biografen sammen 4. mester, 2. styrmand, telegrafisten og elektrikereren. Vi så et middelhøjt stykke. The Black Castel (Den sorte borg) hed det.

Nu er vores 1. mester kommet i land i New York, hvor han er blevet indlagt på et hospital. Der er vist nok en blodprop der var på vej.

Han kommer sikkert ikke til søs mere. Det er jo farligt hvis den slags skulle komme igen når skibet er i søen.

Vores gamle 1. mester er smidt i land af rederiet, så heller ikke han kommer mere. Vi går derfor og regner med at vores gamle 2. mester, Spanner, kommer her over på Greta som maskinchef. Det må tiden vise.

I fredags var der fødselsdag her ombord. Det var assistent Kjeldsen der blev pebersvend. Den slags skal fejres, det blev den også og det var endda noget der kunne blive til noget.

Jeg har lige fået rensset mit tøj, det jeg havde med hjemme fra, I ved det blå sæt, så det er nu lige så godt som nyt. Samtidig fik jeg rensset mit brune sæt. Det blev 10 dollar, svarende til 69 danske kroner, hvilket også er en god pris, men billiger, er det altså helle ikke herovre i staterne. Man skal passe på det man har.

Kære dejlige Mr. Jensen, vil du ikke gøre mig den tjeneste at ordne min skatteseddel, som jeg her sender med hjem. Det er jo i grunden sørgeligt, men jeg ved sku' ikke hvad jeg skal skrive, da du

har alle tallene.

Ja, det er rart når man bare kan sende det hjem man ønsker. Det er så dejlig let.

Jeg har ikke mødt Charlie denne gang, men når vi kommer op igen vil jeg tage et smut ud til ham. Det bliver omkring den 13. marts vi kommer til New York.

Her i Baltimore er det ikke særlig varmt, men heller ikke særlig koldt. Det er faktisk lige tilpas.

Og lille Bitter er sådan blevet flink til at skrive til sin store bror. Du kan tro Birgit, at jeg bliver glad når jeg får en hilsen fra dig.

Det er dejligt at høre, at Trunte-mor (Vores Kat) er blevet rask igen. Hun skulle jo gerne være der når jeg kommer hjem, selv om hun ikke kan lide mig.

Det er noget skidt med det brevsvov i A. P. Møller, man skulle tro, at det er fra rederiet der bliver sjusket, for så uciviliseret er der vel heller ikke på Østen så at alle brevene skulle gå tabt.

Det må man lade J. L. at det er fint med deres betjening over for mandskabet.

Da vi var i New York var jeg til TB undersøgelse.

På dette område kan de ikke klarer sig med danskerne. Der hvor jeg var, havde de noget rigtigt gammel lort, selv om det var en af de store stationer her i New York.

Man bliver efterhånden klar over, at det ikke er så fint herovre som man læser derhjemme.

Nu vil jeg slutte for denne gang, da det kniber at finde på mere. Kærlig hilsen fra Erik.

- 85. brev –
Til mine forældre

Baltimore den 11. marts 1953

Kære alle tre

Først vil jeg sende en tak for jeres sidste brev af den 5. marts som Jeg modtog i går.

I kan tro det var rart at høre fra jer, netop tiden imellem det forrige og det sidste har forekommet mig meget lang.

I går fik jeg samtidig brev fra Putte, hvor hun blandt andet sendte mig et billede af sig selv. Pænt af pigen, ikke sandt.

Vi er lige for et øjeblik siden gået fra Baltimore. Det er noget af en lettelse. Vi har ligget på den samme plet i over 11 dage. Det er for meget af det gode. Vi er så på vej til Philadelphia, men heldigvis skal vi kun ligge på den svineplads i et døgn, så er der New York tilbage, men det drejer sig ikke om mere end 5 til 6 dage og så skal vi endelig på vej hjem til Valparaíso igen.

Jeg har endnu ikke set Carl, men der er en mulighed denne gang for at vi mødes.

Jeg regner med jeg vil opsøge ham denne gang.

Nu er jeg efter hånden træt af at være her på Greta, ikke fordi jeg har noget at klage over, for det er lang fra tilfældet, men fra nu af er det kun spildtid da jeg gerne skulle have noget dampertid inden jeg kommer hjem, og det drejer sig om et år.

Jeg vil søge rederiet om at få den tid der er nødvendig. Skulle der gå f. eks. et lille halv år inden jeg bliver forflyttet vil jeg ikke tage hjem før jeg har fået den nødvendige tid selv om jeg er nødsaget til at blive her over på kysten den tid mere.

I må ikke blive skuffet af den grund.

Der har ellers været rører her over i USA på grund af Stalins død. De var fuldstændige rundt på gulvet, ligeledes er de dejlige amerikaner bleven mindre småtosset over det med Kristine Jørgensen, der før var mand. Det er også kedeligt at et lille land som Danmark skulle komme ynkeerne i forkøbet på det område. Ja, det er meget kedeligt.

Vi har lige fået ny 3. mester. Han kom i lørdags og det ser ud til at være en flink fyr. Det er nu ikke det der betyder så meget for mit vedkommende, da jeg er den her i maskinen på Greta der har været længst på båden og af hele besætningen er der kun skipper og 1. styrmand der har været her længere. Næh, mig er der ingen der skal fortælle noget om denne båd.

Når I er sådan ved at have forår derhjemme i lille Danmark. Jeg kan til tider længes efter at komme et lille svip hjem, men der er ingen farer for, så det må jeg slå ud af hoved.

Jeg kan fortælle, at jeg endnu ikke har fået læst den bog af Cronin som I sendte mig til jul. Jeg har endnu ikke haft tid, men det kommer vel en dag.

Jeg kan fortælle at jeg har bogen "Havet sletter alle spor" liggende foran mig. Den skal også læses. Det er ikke Jer alene som mener det er en god bog, for det har alle her ombord også fortalt mig.

Vi har haft fødselsdag her blandt assistenterne igen i dag, men fordi vi sejler i aften bliver der ingen fest ud af det, desværre, men manden skal ikke slippe, det skal jeg nok love for. Den må fejres en anden dag.

Vil I ikke gøre mig den tjeneste, at sende eller retter give fætter Jørgen en lille ting fra mig, selv om jeg selv kunne klare det, vil jeg gerne have, at I gør det for det er så besværligt her fra.

Hvad er det med vores lille kat? Er den nu kommet på gale veje igen

Nu må vi da håbe at onkel Knud får gjort noget ud af sin mening, for jeg forstå jer godt. Det er også et stort arbejde at ordne alle de ting, som sikkert kunne klares lettere hvis onkel Knud kom hjem.

Nu mener jeg at jeg er kørt tør for fortællerstof, så I må klarer med disse linjer.

Hils nu alle derhjemme. Kærlig hilsen Erik

Det omtalte skolebillede med Putte i midten og Grete til højre. Min barndomsven Knud, der rejste til Canada, midt for forneden.

Billedet jeg fik af Putte den 10. marts 1953, blev mit kære eje. Jeg værnedede om det som en juvel, men i mit ægteskab med Lise, mange år efter, rev hun det ud af mit album i hendes jalousi. Endnu i dag sørger det mig. Heldigvis har jeg et skolebillede hvor hun også er på som lille skolepige samt et af hendes konfirmations billeder.

- 86. brev –
Til mine forældre

New York den 18. marts 1953

Kære alle tre

Ja, I skal have en lille hilsen inden vi går sydover, hvilket vi gør i morgen torsdag.

I aftes var jeg ude og besøge Carl og tante. Det var et rigtigt nattebesøg kan I tro. Det betyder lidt, sove kan man når vi kommer i søen.

Jeg skal hilse jer mange gange fra både Carl, tante, den gamle tante, Charlie jun. og Jane og fra Carl skal jeg sige til dig mor, at han har prøvet på at skrive til dig tre gange, men det er stadig ikke blevet til noget, men du må have tålmodighed for det skal nok komme. Han siger at det er vanskeligt for ham at sætte danske ord sammen, hvilket der heller ikke er noget at sige til, når han har været her ovre i så mange år.

Det er fortiden et rigtigt møgvejr her ovre. Det har regnet de sidste fem seks dage, men det får en ende nu hvor vi går syd på.

Stadig går det godt her på Greta, så på dette område er der heller ikke noget at klage over denne gang.

Vi har lige haft Lloyd på en af vore krumtapslejer. Det var noget de forlangte, da der var noget af materialet i selve sølen. Den blev fotograferet, hvad der for mig var meget morsomt at se.

Ellers er der ikke sket noget nyt her i staterne. Det går alt sammen i samme spor.

Jeg er nu noget træt oven på denne Carl tur vi var

på i aftes, så I må tage disse linjer som de kommer. Hils nu alle derhjemme i Danmark. Næste brev kommer fra Panama, hvor jeg samtidig skal have sendt en hel del andre breve som jeg skal have skrevet.

Kærlig hilsen fra jeres hengivne søn Erik.

PS. Er I ikke snart ked af de maskinskrevne breve?

- 87. brev – Til mine forældre

Atlanten den 21. marts 1953

Kære alle tre

Så er tiden der, til at sende et par ord hjem igen.

Nu er vi altså ved at gå syd over. Det er helt mærkeligt, at skuden ikke har glemt at sejle over, oven på den månede vi har ligget i Staterne. For denne gang har det været slemt.

Vi gik fra New York i torsdags og da var det vinter. I går var det forår og i dag sommer, så det er en hel fornøjelse.

Hjemme er I vel også ved at mærke forårets kommende, hvor I kan glæde Jer over naturens skønhed. Her til sø er det en tør fornøjelse. Den eneste forskel mellem sommer og vinter er temperaturen, ellers er alting det samme.

Som jeg skrev i korthed i mit sidste brev var jeg en tur ud hos Carl. En dejlig aften i grunden.

Carl var nede og hente os på skibet sammen med Charlie junior. Ja, jeg skriver os for vi var nemlig 4 herfra, hvoraf den ene var vores gamle 4. mester Osted, som nu er på "Paula Dan" som vi lå

sammen med på Pier 4. Der ud over var elektrikerer her fra samt assistent Joensen og mig. Ude hos Carl fik vi øl og kaffe så det kunne blive til noget samt kaffe oven på igen. Da vi skulle ombord endte vi på en eller anden bar, hvor vi sad til den lyse morgen. Sådan går det næsten hver gang vi er sammen med Carl.

Deres datter Jane, tror jeg der er noget i vejen med lampen, for hun er noget af et uhyggeligt stille menneske. Jeg kender hende ikke rigtigt endnu så jeg vil ikke påstå, at det er rigtigt hvad jeg mener om hende.

Det er nu to minutter siden jeg solgte min skrivemaskine, endda med et mægtigt tab. Jeg får den ødelagt af søluften og desuden kan jeg ikke få den med i land såfremt jeg skal skifte i Sydamerika. Så jeg er meget glad for at jeg er kommet af med den. Måske dumt af mig.

I morgen er det søndag så jeg holder fri. Hvor har man det godt som dagmand på et skib? Man er sin egen herre og det er lige noget der passer mig.

Nu er det snart kedeligt at være her på Greta.

Vi fire assistenter har været oppe og skændes med 1. mester og navnlig mig.

Jeg bliver, sku' så gal når jeg har grund til det. Jeg skal sige jer, efter vores nye 1. mester er kommet, ham der er Højrebysmedens søn, bliver vi assistenter regnet kun for lort. Men lad dem bare gøre det, bare de så ville holde sig væk fra os. Jeg ved hvad der er i vejen og det er kun det alene at vi har været længst i skibet og af den grund kender vi Gretas maskine bedre end dem, men lad dem være som de ønsker, for det vil jeg skide på.

Ellers går det godt. Jeg kommer godt ud af det med understyrmændene og 2. 3. og 4. mester.

Kender I "Orlon" skjorter hjemme i Danmark?

Jeg har lige købt mig en til at gå i land med. Den skal ikke vaskes, kun skylles op i vand og ikke stryges. Prisen er 9 dollar = 63 kroner. Sådant en skal man have ellers er man ikke sømand. Jeg har ellers 15 hvide nye skjorter, så det er ikke fordi jeg mangler nogen.

Nu vil jeg ligeledes fortælle hvad jeg har af tøj: 5 sæt kakitøj, 30 par strømper, 3 par pæne sko, 3 par mindre pæne sko, 20 sæt undertøj, 7 slips, et par sommerbukser, 2 sæt tøj, en vinterfrakke, derhjemme fra, en sommer frakke, handsker samt et væld af andre ting, så jeg vil håbe at I mener at jeg har nok, men nu skal jeg heller ikke købe mere. Far, send dit mål i skjorte, så skal jeg sende dig verdens bedste skjorte. Lov mig det!

Og er der noget du ønsker dig, mor, så skriv, måske Bitter også mangler noget.

**- 88. brev –
Til mine forældre**

Caribien den 24. marts 1953

Så er det dagen før vi ankommer til Cristobal, og jeg vil derfor i hurtighed gøre dette brev færdigt. Jeg sender en sejlplan med hjem til jer. Jeg ved ikke om I vil få glæde af den, ellers er der ikke sket noget ved det.

Jeg har skrevet en del breve medens vi har været i søen denne gang. Det blev til ikke mindre end 6, så I kan vel regne med at jeg har haft travlt. Jeg er begyndt at få disse her dejlig berømte

tropebylder. De er ikke til at komme af med, men ellers har jeg det godt, bort set fra at varmen er ved at blive lidt for tung. Det er dog ikke så slemt som på de første ture. Det må være vanen.

Jeg skal nu til køjs, så I må nøjes med dette for denne gang.

Næste brev bliver fra Callao.

De kærligste hilsner fra Jeres hengivne søn Erik.

Der er et hul i de gemte breve for næste brev er skrevet den 12. april 1953 og det lovede brev der skulle afsendes fra Callao er ikke til at finde.

Egentlig var der intet mærkeligt i, at breve kom lidt i anden række når vi var omkring Callao for det trak pigerne meget i vore tanker.

- 89. brev – Til mine forældre

Tocopilla den 12. april 1953

Kære alle tre.

Ja, så er tiden inde til at skrive til jer igen og samtidig svarer på Jeres sidste brev, som jeg skrev i det sidste brev, jeg modtog i Callao.

Det er søndag i dag, så jeg har holdt hele dagen fri.

Nu er det ved at blive for meget af det gode.

Jeg glemmer kraft-eme hvordan det er at bestille noget, men så længe det går, kan jeg jo kun være tilfreds med at have det godt.

Dagen i dag er gået med at læse bogen "Havet sletter alle spor" færdig.

Kæreste far og mor, sikken en Callao tur jeg havde denne gang. Jeg glemmer den aldrig. Det skal ikke

være nogen hemmelighed, at der var fuldesyge i flere dage. Måske skal jeg ikke fortælle jer om de numre jeg går og laver her over på kysten, og dog, der sker vel ikke det helt store ved at fortælle jer, at sådan kan jeg også være.

Efter min egen mening var det lidt for voldsom. Der skal være en grænse, men denne grænse kunne jeg åbenbart ikke finde i Callao.

Nå vi nu kommer op til staterne igen, skal jeg give Carl et møgfald, hvis han stadig ikke har fået skrevet til Jer.

Jeg vil også fortælle ham at han godt må skrive på engelsk, som I skriver. I har jo mester Skole til at oversætte det for jer, og så er der ingen undskyldning for ham.

Det er dejligt at høre at mester Søren sender en hilsen til mig. Nu må I da hilse igen fra mig.

Hvor er det flot for dig, far, når han lover dig noget godt når saftstationen lukker. Så er ulykken jo trods alt ikke så stor, selv om tilfældet er kedelig nok.

Efter det I skrev i jeres sidste brev, kan jeg forstå at fru Bøstrup er flyttet til Gloslunde, men der er vel også bedst for hende selv, for det er ikke morsomt for sådan en gammel dame, at hun skal gå og rode i sådan et hus.

Well, det lyder vel nok godt, når I skriver at garagen nu snart er færdig. Så er der bare et lille men, hvad med bilen?

Jeg vil skam håbe, at der bliver en lejlighed til jer, nemlig at få en billig bil inden jeg kommer hjem. Det ville være rart.

Hvor kunne jeg tænke mig at have set den lidt ældre Mr. Jensen i lejet smoking og laksko, jeg tvivler ikke på at det er en flot fyr, nej uha.

Birgit er altid heldig, nu har hun fået en ny cykel igen. Min nye cykel kostede 225 kr. det er snyderi. Når far, kan du ikke lade være med at lave lamper og lignende ting.

Du spørger mig far, hvordan materialet i en sølle kan vokse og jeg vil give dig ret i at det lyder mærkeligt. Men tilfældet er nu rigtigt og hvorfor kan jeg godt fortælle dig. Det kommer af, at der i selve støbningen af søllen har været et eller flere huller tæt ved hinanden. For at undgå at kasserer søllen har B&W svejset dem til, men gjort det med et forkert materiale, som er blødere end selve søllen, med det resultat at spændinger og kraftpåvirkningerne under motorens gang får søllen til at arbejde som alle de andre søller i motoren, og da det materiale den er svejset med er blødt, så arbejder det sig ud, således at det bliver mere fremstående end det øvrige. Derfor siger man at det vokser. Forstår du det? - og det blev fotograferet med røntgen.

Og så er der det evige, Yankee'erne! Jeg vil også give den unge mand ret, men til en vis grænse. Ligeftrem kalde dem "Tyske Nazister" er efter min mening lige hårdt nok, men i øvrigt er det ikke en sømand der skal afgøre det. Lad os tale om det når jeg kommer hjem.

Kæreste mor, hvor har du dog haft travlt i den sidste tid med de mange eksamener. Jeg vil da håbe for dig at det nu er ovre, selv om du stadig har meget i denne måned.

Det passer efter min mening med en gave til Jørgen til de 10 kroner som du skrev, det er i orden.

Jeg var skam ikke klar over at Rasmussen skulle have sølvbryllup engang i maj.

Vil du også denne gang hjælpe mig med at købe en lille ting til dem fra mig, eller måske i Company med jer, men ikke med andre. Jeg vil gerne have det bliver en pæn ting.

Regnskabet håber jeg at vi kan ordne sammen med min skat, som vel snart kommer.

Nej, jeg har aldrig skrevet om de 300 kroner som farfar har sat af til mig, men I må da vide, at jeg er taknemmelig derfor. Hvad skal jeg ellers sige?

Ja, hvor er det et kedeligt tilfælde med den gamle Horst, men verden er nu engang utaknemmelig over for de skabninger der har gjort det godt her i livet.

Tillykke med jeres nye kaffestel. Det var vel nok pænt af jer. Hvorfor giver I aldrig mig noget. Jeg er virkelig familiens sorte får. Far har fået ny garage, mor nyt kaffestel og Birgit ny cykel, men mig, INGEN TING.

Nu er klokken efterhånden blevet så mange, så I får ikke mere i dag.

- 90. brev –
Til mine forældre

Stillehavet den 15. april 1953

Så vil jeg lige skrive de sidste ord, således, at jeg kan få lukket kuverten og få afleveret brevet til telegrafisten.

Ja, så går det mod vores Valpo, hvor vi ankommer i morgen i morgen ved 18 tiden. Vi går kun halv kraft på grund af dårligt vejr. Hele skibet er ved at ryste sammen når vi "Banker pæle", dvs. at vi sejler lige mod søen, så vandet forsvinder hele tiden

under stævnen, med det resultat at forskibet falder ned på vandet med et brag, men vi har jo heller ingen last, så det er vel ikke så mærkeligt.

Vi har lige haft et uheld med et af bæreløjerne i tunnelen. Det var totalt smeltet, men vi klarede den uden stop i søen indtil vi kom til Antafogasta, hvor vi så fik klaret det.

Kærlig hilsen til jer alle tre Fra Erik

Piger ombord. Det er vores veninder i New York.

Erik holder rast i Tocopilla.

**- 91. brev –
Til mine forældre**

Ilo, Peru den 3. maj 1953

Først tak for jeres sidste brev som jeg fik i Tocopilla sidste søndag, da vi ankom til denne plads.

Vi er nu gået til Ilo, hvor vi sejler fra igen i nat. Næste plads bliver Mollendo og så kommer Callao og Chimbote, som det sidste sted inden New York, hvor til vi ankommer omkring den 22. maj, med 14 dages forsinkelse.

Ja, nu er det efterhånden længe siden jeg skrev sidst, men I ved jo også, at det er stor risiko, at sende breve fra alle disse små pladser, som vi lige har ligget ved siden Valparaiso, hvilket også er

årsagen til det lange mellemrum i mellem de sidste breve.

Vi lå en hel uge i Tocopilla fordi der var strejke der nede.

Det var vist en uoverensstemmelse i mellem Salpeterkompaniet, som er amerikansk, og de chilenske arbejder, fordi den chilenske mønt var faldet i forhold til dollaren.

Vi måtte pænt vente, hvad vi også var glade for, fordi jeg havde lejlighed til at se mig lidt om på denne kant af Chile.

Sidste søndag var jeg i land sammen med assistent Joensen, 3. - 4. mester, elektriker og telegrafisten.

Vi var ude og spise et meget fint sted, hvor efter vi tilbragte resten af dagen på et af Tocopilla værtshuse.

I fredags var på en tur, så det kunne blive til noget.

Det var jo St. Bededag, så vi havde en hel fridag, så det var bare om at få noget ud af dagen.

Vi lejede en stor vogn, for resten den største vi kunne få i Tocopilla. Den kunne tage 5 personer og vi var lige 5, så det kunne ikke blive bedre.

Vi kørte her fra båden kl. 8:00, op i bjergene til de mægtige salpeterminer, som der findes her nede i Chile.

Der var lang vej op, ca. 100 km. på de primitive veje, men vi var oppe klokken 11:30 og så, så vi den mægtige fabrik. Den ligger oppe i de ørkenagtige bjerge.

På denne salpeterfabrik var der ca. 4.500 arbejdere og 800 funktionærer.

Der oppe i disse øde bjerge var der anlagt en by alene for den fabriks skyld. Byen hvis navn er

"María Elena" er på godt 10.000 indbygger hvor alle folk lever under primitive forhold.

Arbejdernes løn var 120 pesos om dagen, omregnet til danske penge er det 5,52 kroner. Så kære far og mor, her af kan I se hvor vi fra det lille Danmark har det godt.

Det var en mægtig historie. Virkelig meget stor og interessant at se, men hvad der ellers kan jeg fortælle når jeg kommer hjem

Efter at have set hele den ballade og blevet rigtig godt beskidt spiste vi middag i Maria Elena på det eneste sted der var til at købe mad.

Da dette var overstået så vi radiostationen der oppe. Den så nærmest ud som en stråtekt lade hjemme i Danmark.

Klokken 14 kørte vi så til den største kobbermine i verden. Jeg kan sige jer, at den også ligger her i Chile. Den lå ca. 100 km. længere inde i landet og i højde af 3.000 meter.

Vi havde nær aldrig kommet der op. Luften var så tynd, at den ikke køle motoren i bilen, så vi måtte holde hvert andet øjeblik for at den ikke skulle brænde sammen, men vi kom dog der op klokken 16:30 og sikken en modtagelse vi fik af direktøren for den økonomiske afdeling på kobberværket.

Jeg kan nemlig sige jer, at han var dansker og hans navn var Henriksen. Det er vel nok den mand der har gjort det største indtryk på mig.

Det var en herlig mand på omkring 60 år. Han havde været der oppe i ca., 30 år.

Foruden Henriksen var der en dansker hvis navn var Nielsen. Han var snedkerformand, ligeledes en dejlig mand. Det var denne Nielsen der viste os rundt deroppe. Hvis salpeterminen med sin store fabrik var stor, så var kobberminen og

kobberværket mange gange større.

Jeg vil ikke fortælle mere om dette da ellers brevet ingen ende vil få..

Jeg kan fortælle jer at vores 2. mester ikke kunne tåle den tynde luft. Han var ved at besvime for os, men vi kom dog godt ombord igen.

Vi er inviteret op hos Henriksen næste gang vi får en lejlighed dertil.

Da vi var i Valparaíso fik jeg brev fra Grete i England, så også hende skal jeg skrive til inden længe.

Jeg er nu helt færdig med mine dejlige bylder, så der er intet at lave vrøvl over.

Det går ellers godt.

Jeg har fået brev fra Lauritzen, som svar på min ansøgning om forflyttelse og de skriver, at jeg vil blive forflyttet ved først kommende lejlighed.

Så det er alt i sin bedste orden.

Vor 3. styrmand er kommet på sygehuset i Tocopilla for blintarmbetændelse, men det er ikke så slemt nu om dage, så han kommer vel snart igen.

Rast på turen til minerne i Chile

Kobberminen i Chile

**- 92. brev –
Til mine forældre**

Callao den 5. maj 1953

Så vil jeg se at får brevet færdigt så det ligger klar til at blive sendt i land så snart lejligheden kommer.

Vi ankommer til Callao i nat klokken ca. 2 og sejler igen i morgen aften.

Sikken hvor I har sommer derhjemme i denne tid, nu vil jeg bare håbe, at det bliver lige så godt vejr til næste år, således at jeg kan få noget ud af min ferie.

Herovre bliver det også mere og mere sommer efter som vi kommer nærmere ækvator. Oppe i staterne er det også højsommer når vi kommer der op. Bedre kan det ikke blive.

Min pen er nu ikke en skid mere værd, så jeg kommer til at købe mig en ny i New York. Ligeledes skal jeg have købt mig en stor kuffert, så jeg har noget at lægge mit tøj i nu når jeg skal skifte båd. Det er en mærkelig tanke for mig, at tænke på, at vi skal have 6 døgn i søen, men jeg kan godt lide at sejle her, så det betyder intet. Her med vil jeg slutte for denne gang. Kærlig hilsen Erik.

- 93. brev –
Til mine forældre

Panama den 10. maj 1953

Kære alle tre

Aller først vil jeg sende Jer en tak for de to sidste breve, som jeg begge modtog i Callao for 5 dage siden.

Ja, så er vi at nået Panama Kanalen igen. Vi er fremme ved Balboa i morgen tidlig engang, men det er ikke sikkert at vi kommer i gennem med det samme.

For mit vedkommende betyder det kun lidt, jeg er mere interesseret i at det sidste år vil gå hurtigt.

Nu er varmen ved at blive lidt hård igen.

Jeg kunne dårlig sove i nat for al den sved og de forbandede fluer, men vi kommer vel også over det denne gang.

I morgen kommer vores gamle 2. mester Spanner ombord. Denne gang skal han være 1. mester, så nu får vi se om han er lige så flink som 1. mester som han var som 2. mester.

Ellers er der intet nyt at fortælle jer, alting går sin vante gang, jævnt og roligt.

Når vi nu kommer i søen efter Panama skal jeg svare jer på jeres sidste brev, for her er for tiden lidt for lummert til at sidde her på kamret og skrive.

De kærligste hilsner fra jeres søn Erik.

- 94. brev -
Til mine forældre

Søen den 13. maj 1953

Kære alle tre

Tak for brevet so jeg modtog i Panama Kanalen i forgårs, da vi gennem denne.

Ja, så har vi kun 4 dage til vi ankommer til New York, så det er om at benytte tiden til at sende jer nogle ord, alt imedens det går godt her ombord på Greta. Det går i sin gamle gænge.

Det er med skam jeg læser, at vor gamle far går og overstempler købmandens gæster i ansigtet. Det er efter min mening lidt ud over hvad moralen kan tillade. Ud over det stempleri er det vist også ved at tage overhånd med alt det bumleri derhjemme.

Og dette med den lille kat og hendes omstændigheder er heller ikke efter min smag.

På dette område tillader hun sig mere end vi mennesker og for resten betaler vi den for føden?

Det er vel nok en fin gave vi har givet Svend Rasmussen, men det er også folk der trænger til at få lidt, så der er intet jeg heller end gerne vil være med til at betale. end de 41,50 kr.

De har altid været flinke mennesker mod mig og jeg kan der for rigtig godt lide dem.

Jeg vil takke jer for I også købte en gave fra mig.

Sikken en ildebrand der har været i Avnede. Det er altid noget sørgelig noget når ilden ødelægger det mennesker har bygget op år efter år.

Men det er livet og det må vi alle se i øjne, hvor nødig vi end vil.

Hvor er det et ringe nummer det, den idiot (Røvhul) til lortegreve har gjort over for forvalter Jensen på Øllingsø. Der er ingen tvivl om at han nu køre hele godset ned, som han har gjort med Gabrielmінде. Hvor er det sørgeligt.

Nu er der efterhånden ingen fordel ved at sejle til søs mere, for her må der arbejdes, hvad der åbenbart ikke er nødvendig i land. Det er bare ferie og ferie hele året rundt.

Det er vel også det man skal stræbe efter.

- 95. brev – Til mine forældre

Den 14. maj 1953 kl. 21:00

Jeg er ellers godt træt i dag, selv om jeg har haft fridag hele dagen. Jeg har vasket og rensede tøj så det er i orden til vi kommer op til Charlie i New York.

Sikken et dejlig lang brev jeg fik fra jer alle derhjemme på Christiandalsvej. Det var næsten som jeg selv var derhjemme da jeg læste det.

Det glæder mig at høre, at du fik en pæn kjole ud af det stof som jeg sendte hjem til dig, mor.

Det passer jo i grunden meget godt, at du skal have den til det store bryllup i Rewenlowparken. Jeg kunne ikke nå at sende dem et telegram, som i ellers mener jeg skulle hvis jeg kunne nå det, men det kunne jeg ikke da jeg først modtog jeres brev den 5. maj. Ulykken er vel heller ikke så stor. Jeg kender dem jo kun lidt.

Vil I gøre mig en tjeneste og sende maskinmesterforeningen en tak for den indbydelse jeg har modtaget igennem jeres brev af 24. april, og vil I så ikke tilføje i brevet, at det ikke er mig mulig at møde denne gang på grund af rejsevanskeligheder, men skulle det være en anden gang.

Sikken et kedeligt uheld der er overgæet Hr. Direktør Bonde i København (Min højbrøvede fætter). Det skal ikke undre mig, at det er et udslag af hans mandighed. Hvem har fortalt jer det, er det ham selv eller andre?

Og lille Bitter er sådan dygtig til at være "Moren", medens du mor var i København. Ja, hun er altid heldig.

Hans er skam ikke flink til at besøge sine forældre. Det kan han ikke være bekendt over for dem. Mon ikke det hjælper hvis du, far, giver ham én rigtig overhaling.

Det er ikke fordi jeg har et horn i siden på ham fordi han ikke har skrevet til mig siden jul, men det er fordi han trænger til det.

Jeg har en hel stak aviser jeg skal se at fået læst. Så jeg vil nøjes med dette for i dag.

*Elektrikeren på besøg på mit kammer på Greta Dan
Han var min bedste ven på skibet.*

**- 96. brev –
Til mine forældre**

New York den 18. maj 1953

Ja, kære far og mor, så vil jeg gøre dette brev færdig.

Vi ankommer til New York klokken 10:00 i formiddag, men vi skal ikke gå til kaj på Pier 4 før klokken 14:00.

Jeg har lige spist en kolossal mængde middagsmad, så jeg er temmelig godt tilpas.

Vi har 9 mand her ombord der vil i land her i New York samt 3 her midtskibs fra. Så vi skal have 12 nye mand her ombord inden vi går til Sydamerika igen.

Det er ellers godt vejr her N. Y. Det er højsommer så det kan blive til noget.

Med dette vil jeg slutte denne gang og så slut sende Jer de kærligste hilsner. Erik

- 97. brev –

Til mine forældre

Baltimore den 31. maj 1953

Kære far, mor og lille Bitter

Aller først tak for jeres sidste to breve, hvor af jeg modtog det ene i New York og det andet her i Baltimore for et par dage siden.

Nu er det snart 14 dage siden jeg skrev sidst for af store ting er der intet sket.

Vi er lagt op her i Baltimore, men vi sejler dog igen i morgen. Nu har vi ligget her siden pinse lørdag, det eneste der er sket, er at vi har været i dok.

I søndags havde jeg vagt hele dagen, og fra og med i morgen skal jeg ikke være dagmand mere, men skal gå 8 - 12 vagten.

Kære mor, du beder mig om at købe dig lidt tøj og jeg kan fortælle dig, at der er intet jeg heller vil, bar du så vil have så meget tålmodighed for jeg har ikke tid nu, men næste gang vi kommer op, så kan du tro at jeg sender dette.

Det var dejligt, at I fik huset solgt, og så under så fine betingelser.

Inden længe skal jeg nok sender jer et ordentligt brev, for dette er kun ganske kort.

Kærlig hilsen Erik

Her med sender jeg jer et par små billeder som jeg har taget med mit apparat.

Pas på at I ikke rører ved selve billedet og gem det.

Til mine forældre

Baltimore den 2. juni 1953

Kære far, mor og lille Bitter.

Aller først vil jeg sende jer en tak for jeres sidste brev af 25. maj, som jeg har modtaget i dag til aftens.

Hvor er det rart at høre lidt fra jer og navnlig når det er gode nyheder jeg får.

Af brevet ser jeg, at det hele nu skulle være i orden derhjemme på Christiandalsvej.

Ja, jeg forstår godt, at det er med vemod, at du må ordne alle disse ting, men sådan er livet nu en gang og måske er det bedst sådan.

Jeg ville jo og så gerne have været derhjemme den sidste gang det havde været muligt, men sådan kunne det altså ikke blive.

En god ting er der dog sket, og det mener jeg, at det er overdraget til en mand som Chr. Hansen. Der har vel heller ikke været noget gnideri med ham?

Hvad, er det så meningen, at I vil beholde farfars bier? Det er også som du skriver far, at det er ikke nemt at lade farfars hobby forgå.

Men ellers, kære far og mor, vil jeg håbe, at det stadig går jer godt derhjemme i det lille Græshave.

Og Hans har sådan været hjemme hos jer i pinsen.

Ja, han har nu godt af at få en fritur inde fra militæret. Selvfølgelig skal der også kæles lidt for ham når han er hjemme. Måske ikke så meget at det skulle være nødvendigt med en femmer hver gang.

Så er I vel ved at komme over de værste valg derhjemme?

Jeg mener, at det er pænt af jer at stemme for 21 -

års valgret.

- 99. brev –
Til mine forældre

Philadelphia den 4. juni 1953

Ja så, er vi nået til Philadelphia, men vi sejler om nogle få minutter. Så er vi igen i New York i morgen formiddag.

Jeg har lige købt mig 24 par sokker. Så har jeg lidt at tage på hen over polen.

Assistent Kjeldsen er lige rykket op til 4. mester, nu da vores gamle 4. mester er rejst hjem. Vi får en ny assistent fra "Mexian Reefer", som ligger i New York for tiden. Nu får vi se hvordan han bliver.

Jeg vil da håbe, at han er en guttermand, for efter vores gamle 4. mester er rejst er der ikke meget skæg ved at være her.

Men ellers har jeg det skide godt. Jeg vil bare håbe at jeg bliver skiftet over til en anden båd inden længe.

Jeg sender jer et billede af mig selv, så kan I se hvor tyk jeg er blevet i den seneste tid. Men nu er det også sket.

Jeg er gået ind i et særdeles effektivt slankesystem.

Det er ved at blive varmt her over i Staterne.

Rigtigt sommervejr kan I tro.

På søndag har jeg tænkt mig at tage en tur ud til Carl og se hvordan han har det.

Hvordan går de i grunden med min skat? Nu må tiden vel være hvor jeg skal til at betale.

Hils nu alle derhjemme.

Og hermed sender jeg jer de kærligste hilsner, Erik.

- 100. brev –
Til mine forældre

New York den 10. juni 1953

Kære alle tre.

Kære far og mor, jeg vil lige sende et lille brev inden vi sejler her fra New York, hvilket vi gør i aften kl. 9:00. Så går der igen et par måneder inden vi er her oppe igen.

Jeg har lige fået brev fra Gorm og Gerda, endda et stort brev.

I søndags og i går var jeg ude hos Carl. I søndags var jeg med ham og hans familie til fest i "DE GAMLE DANSKERS HJEM" her i New York. Det var helt hemmeligt, næsten lige som i Svinglen i Nakskov. Det bedste ved det var, at Carl betalte alle vegne, bort set fra at jeg brugte 5 dollar (35 kr.), ellers kostede det mig ikke en brik.

I kan tro at der er et godt fællesskab mellem danskerne herovre. Det har jeg aldrig set før.

I går var vi med Carl i den danske klub, hvor han fik pyntet os alle sammen. Vi kom først hjem klokken 3 nat, og jeg skulle op og starte op klokken 4, så jeg var godt træt da jeg skulle på vagt.

Men man er nu en gang et mandfolk, så den slags er kun småting. Vi har lige fået ny kokmath som kommer fra Græshave. Jeg kender ham ikke selv om han har, boede der. I går kom vores 1. mester, Nummer 6 i rækken medens jeg har været her på Greta.

Ellers går det godt og med dette vil jeg slutte for denne gang. Nu får vi 6 døgn i søen, så der er mere næste gang. Kærlig hilsen Erik.

- 101. brev –
Til mine forældre

Caribien den 15. juni 1953

Kære alle tre.

Så er tiden igen til jeg vil skrive jer et par ord.

Vi er i Panama i morgen den 16. og vi skal ligge der til dagen efter.

Det går eller godt herovre. Det er dog stadig det samme som det altid har været, men jeg er dog ked af, at den nye assistent vi har fået er en førsteklases fars søn. Ikke fordi han er flink nok, men så er alt sagt.

Jeg mangler mest nogle rigtige venner. Det er ikke muligt med dem der er tilbage. Der er jo også sket meget her ombord det sidste halve år.

Sidste gang vi var i New York kom der i alt 14 nye mand ombord.

Jeg er den af assistenterne der har været længst ombord og så ser det ikke ud til at jeg bliver skiftet foreløbig.

Rederiet skifter assistenter fra de andre både til dampskibe som har været her meget kortere tid en jeg har, men nu er jeg også begyndt at blive ligeglad med det, for her ombord har jeg det så godt, som jeg selv vil have det. Jeg mener også at de andre tager en del hensyn til det jeg mener og siger, vel nok fordi jeg har været længst i

maskinen.

Nok om dette, men noget skal der jo være at skrive om.

Jeg sender også denne gang en sejlplan hjem til jer, så I er lidt med hvad der sker her over.

Jeg læser engelsk i denne tid, så jeg er hel blå i hoved. Man opdager hvor lidt man kan når man er i byen. Ligeledes er det jo rart at kunne tale ordentlig med folk, når man er iland.

Hvordan går det i Græshave? Det er vel stadig det samme.

Jeg har også, denne gang vi var i staterne, købt en del tøj. Det må vel snart være slut med al dette pjatteri.

Jeg købte bl. a. en Parker 51. jeg skrev til jer at min gamle pen ikke var mere værd.

Det var den altså heller ikke.

Jeg skal hilse mange gange fra familien Jackson i New York. Og så denne gang havde Charlie mange undskyldninger fordi han endnu havde fået skrevet til jer. Nu kan I heller ikke regne med det mere, og dog det kan måske være.

Kan I få noget ud af de billeder som jeg sender hjem? De er egentlig beregnet til at se igennem et film apparat, men sådan et tager jeg med hjem herfra. Det koster næsten ikke noget herovre.

Amerikanerne fotograferer kun i farvefilm, lige som dem I har fået et par stykker af.

Jeg sender et par billeder med hjem, et af svendemanden selv og et fra den store kobbermine vi var oppe i. Der kan I se de store gravko der stod nede i minen. Læg mærke til manden foran koen.

Og med dette vil jeg slutte. Kærlig hilsen Erik.

Til mine forældre

Paíta Peru den 27. juni 1953

Kære alle tre.

Først vil jeg sende jer en tak for jeres sidste brev som jeg modtog da vi gik igennem Panama Kanalen den 17. d. m.

Som I ser, er vi allerede forsinket 4 døgn. Det blev vi i Buenaventura, hvor vi lå i 6 døgn i stedet for de 2 der var planlagt.

Det har dog ingen betydning for mit vedkommende. Så skidt være med det.

Da vi i går var i Guayaquil fik jeg brev fra Hans og da vi var i Panama fik jeg brev fra Jens Kofod, så jeg må skam ikke lave vrøvl over noget.

Det går stadig godt alt sammen her ombord, bort set fra at vi har for meget at lave i denne tid, men man jo ikke forlange ferie hele året.

For et par dage siden fik vi fyldt hele vor smørreolietank op med det dejligste søvand. Sikken en redelighed, men hvad, vi er jo folk for at klare den situation, så skibet sejler stadig.

Jeg har lige holdt storvask for et par dage siden, så først i dag er jeg blevet færdig med den sidste rulning. Det er jo bare om at holde sit tøj i orden hvis tilfældet skulle blive, at jeg gik hen og fik en anden båd.

Så er det over st. Hans og vi begynder så på den sidste halvdel af året.

St. Hansaften havde vi her over den varmeste dag, da vi netop om natten sejlede over Ækvator. Ganske morsomt tilfælde, ikke sandt?

- 103. brev -

Til mine forældre

Søndag den 28. juni 1953

Ja, så vil jeg gøre dette brev færdig, da vi ankommer til Callao i morgen.

Vi har været i Pimentet i formiddag, men måtte sejle igen på grund af urolig sø, så vi kommer heller ikke til Salaverry da søen er lige sådan der.

I spørger hvorfor vi lå så længe i Baltimore og jeg kan fortælle jer, at årsagen var, at vi ingen last kunne få, og da havnepengene er mindre i Baltimore end i New York, blev vi lagt op der.

Vi har kun 1.400 tons med syd over denne gang og det meste af de 1.400 tons var til Panama og Buenaventura, så kan I tænke jer, at det ikke er meget vi har til de andre pladser.

Det er på opturen de tjener pengene, der har vi altid fuld last, 6.100 tons.

Sikken en ballade I havde med de stakkels bier under transporten, men det er måske derfor de gav så meget honning.

Lille Birgit har sådan været på Bornholm med Højmark. Ja, hun er altid så heldig. Vi andre kommer aldrig nogen steder.

For nogen tid siden sendte jeg et brev til Grete i England, men for nogle dage siden fik jeg det retur, så hun er måske ikke derovre mere.

Jeg har købt et par små ting til Jer hernede i Sydamerika, men jeg venter med at sende det til vi kommer til Staterne, for ellers kommer det vel aldrig hjem.

Jeg sender også denne gang nogle billeder med brevet hjem, men så er det efterhånden slut med

det, men det kan jo heller ikke blive ved med at være morsomt.

Hils nu dem alle derhjemme mange gange og med en særlig hilsen til jer tre vil jeg slutte dette brev.

Kærlig hilsen Erik.

Pigenavnet, Grete, som er nævnt i brevet, var også en af mine skolekammerater i Græshave. I øvrigt var Grete den pige jeg fik mine første kys af. Det var i forbindelse med en ungdomsfest i Græshave. Jeg var vel 17 år.

Erik på maskintoppen på Greta Dan.

**- 104. brev –
Til mine forældre**

Antofagasta den 6. juli 1953

Kære alle tre

Aller først en tak for jeres brev af den 16. juni 53, som jeg modtog i Callao, da vi sidst var der.

Hvor er det rart at høre, at I alle har det godt derhjemme og jeg kan med det samme fortælle, at det samme er tilfældet med mig. Ja, vi har det alle

godt.

Så kom vi over Callao denne gang. Der var tre Dan-Både der nede på en gang. Tessa Dan, Gerda Dan og så Greta Dan. Så vi havde det hyggeligt kan I tro.

Den sidste aften vi var i Callao var jeg til en stor fodboldkamp i Lima, mellem Brasilien og Peru. I grunden en stor oplevelse. Folk her nede er helt vilde når der tales om fodbold. Sjovt at se.

Det er ellers ved at blive koldt her nede i Chile på denne tid af året. Man er lige ved at savne den varme I har derhjemme i Danmark på denne tid. Jeg læste i radioavisen i dag at det nu er over med varmebølgen i Europa.

Vi har kun 100 tons tilbage, samt 4 lokummer som skal fordeles på de sidste 4 pladser. Det er mig uforståeligt at det kan betale sig at sejle helt her ned med den smule, men det må det jo kunne.

Så har Willy og Kaja fået dem en søn, ja, det kan man se. Vil I ikke ønske dem tillykke mange gange fra mig.

- 105. brev –
Til mine forældre

Onsdag den 8. juli 1953

Ja, kære far og mor, så vil jeg gøre en ende på dette brev så det kan komme i land når vi kommer til Valparaíso.

For tiden sejler vi kun ganske langsomt på grund af dårligt vejr. Her nede er stærk tåge for tiden og samtidig høj sø.

Der er intet at fortælle her over fra. Det er alt sammen så godt som det kan være.
 Og med dette vil jeg slutte for denne gang.
 Kærlig hilsen Erik.

- 106. brev –
 Til mine forældre

San Antonio den 14. juli 1953

Kære alle tre.

Først tak for jeres sidste brev, som jeg modtog i Valparaiso, da vi sidst var der.

Så er vi ved at gå nord over igen. Vi er allerede ved at laste på dunnerende kraft her i San Antonio.

Vi får 1.200 tons kobbermalm til New York. Der efter har vi last hos Vilos, Coguimbo og Antofagasta. Det er de havne vi har indtil nu.

Resten er ikke fastlagt endnu.

Jeg har lige været i land i eftermiddag for at købe noget brevpapir som jeg her skriver på samt et par "Ombordsko" så jeg ikke skal gå og fryse på benene, for det er temmelig koldt her nede, men det er jo også vinter på denne side af jordkloden.

Jeg har lige haft en ordentlig tur sammen med vores 2. mester. Forholdet er ikke godt mellem os. Det er nærmest fjendtligt, men det bliver vel godt igen. Fejlen er måske min men jeg vil ikke høre på hans elendige plad. Han vil gerne være den store og han skal så men også have lov til at være det, bare han vil holde alt sig vrøvl for sig selv.

Når skidt være med det, jeg skal nok komme i gennem det det sidste år, selv om jeg mange gange tænker på at tage hjem så snart det er muligt.

Det glæder mig, at I har det godt hjemme i Græshave. Egentlig er I vel ikke hjemme for nu er det ferietid for jer.

Jeg læser i vor avis, at det gode vejr er slut derhjemme. Sådan er det altid, nu hvor I skal til at holde ferie, så bliver det lortevejr. Men jeg håber da, at I får en god ferie i Roskilde.

Jeg skal nok love dig, mor, at jeg skal sende dette tøj hjem til dig lige så snart vi kommer op til Staterne. Det bliver omkring den 8. august. Der vil nok gå nogle dage før jeg får købt det.

Vil onkel Knud allerede ud at sejle igen? Der har så ikke været så meget ferie for ham denne gang.

Jeg vil på forhånd sige jer, at når jeg kommer hjem på ferie, så bliver det ikke kun 14 dage.

Nu er tiden ved at nærme sig, hvor jeg skal på vagt.

Vi skal sejle i aften klokken 22:00, så der er nok at gøre på vagten i aften.

Her med de kærligste hilsner fra Erik..

"Greta Dan" ved kaj i San Antonio i Chile. August 1953

- 107. brev –
Til mine forældre

Antofagasta den 20. juli 1953

Kære alle tre.

I skal lige have en hilsen fra mig inden vi går her fra Antofagasta, hvilket er omkring middags tid i dag.

Jeg har været nede og starte maskineriet op her til morgens og der for er det allerede fyraften for mig midt på formiddagen.

Vi har kun to havne tilbage, nemlig Chimbote og Pimeltel, begge Peru, så er vi snart oppe igen. Sådan noget lort, men det må vi tage med.

I Chimbote var vi i land og købe vin så det kunne blive til noget. Vinen er nemlig meget billigt her nede i Chile. Den fineste vin man kan købe koster ca. 50 øre pr liter. Det er ikke så dyrt som de sodavand vi kan købe ombord, de koster 70 øre pr stk. Så vi drikker en halv flaske vin hver søndag. Det er dejligt.

I aftes hørte vi en mægtig udsendelse i radioen, som SAS havde arrangeret til reklame. De må åbenbart interessere sig lidt for Sydamerika.

I går søndag arbejde jeg hele dagen. Jeg lavede en sikkerhedsventil til vort skumslukningsanlæg, der var ødelagt af søvand. Nu må vi se om det holder.

Ellers går det alt sammen godt her ombord. Man har jo også magt over det.

Her med de kærligste hilsner fra Erik.

- 108. brev –
Til mine forældre

Søen den 22. juli 1953

Kære alle tre.

Vi er så i søen igen og er på vej til Chimbote i Peru. Jeg har liget vasket og er rigtig godt tilpas oven på den omgang. Jeg vil derfor benytte lejligheden til at skrive lidt.

Siden jeg skrev til jer sidst, for to dage siden, er der ikke sket de store ting, da vi har været i søen siden. Det betyder vel heller ikke noget, der er nok lidt andet at skrive om.

Jeg hører for tiden noget dejligt musik i radioen, det er jo bare om at nyde det her nede i Sydamerika, for op i staterne spiller de ingen ordentlig musik.

Vi har fået en dejlig middag i dag. Suppe, bøf og hver en halv hummer og appelsinfrormage.

Så hvad maden angår, tror jeg det er umuligt at få det bedre andre steder. Det er heller ikke af ingen ting man går og bliver tyk og fed.

Vi er nu ved at få sommer igen, hvad der også er rart, for helt nede i bunden af Chile var det koldt.

Resten af brevet mangler, så slutningen må springes over.

- 109. brev –
Til mine forældre

Stillehavet den 27. juli 1953

Så vil jeg lige gøre brevet færdigt, men inden jeg skriver andet, vil jeg først sige jer mange tak for Jeres sidste brev af den 24. juni som jeg modtog den 24. juli i Chimbote.

Det var dejligt at høre fra jer.

Det er ellers varmt. Det er jo et vekslende klima her over. I formiddag passerede vi Ækvator, så der er ikke lang tid til vi skal i land i Staterne for at besøge Charlie og hans familie, men inden da skal vi nok til Boston, men der er ingen der rigtig ved det endnu. For resten vi skal også til Charleston med bomuld fra Peru.

Så er jeres ferie vel snart forbi, så er det bare om at tage et nap igen og få tiden til at gå til næste år.

Når Lilian har bestået eksamen. Det var flot må jeg sige. Hun er vel glad for at det er overstået?

I skulle vide hvor det ærgrer mig, at jeg ikke snart kan få noget dampertid. Nu er det 4 måneder siden jeg søgte, men de må åbenbart være nogle røvhuller der inde i Hammerensgade, thi vis jeg skal nå at få min dampertid, så skal de skynde sig. Jeg skal nemlig sige jer, at de plejer aldrig at skifte før de har et halv år tilbage, så er de nødsaget til at blive et halvt år mere for at sin fulde dampertid. For mit vedkommende er det kedeligt, da jeg gerne skulle hjem til næste sommer. Det vil sige hvis jeg bliver skiftet om en måned, så er vi i september og efter et år er vi september næste år og dertil vil det tage en måned at komme hjem, så er vi i oktober,

så kan jeg lige bestemt holde ferie først på vinteren. Den har de regnet godt ud inde på kontoret. Når skidt med det, jeg har det jo godt her på Greta, så det er kun småting. Sikken en mandetur Axel har haft. Den var næsten bedre end en røverroman. Men ellers har I det vel godt derhjemme, for det har vi herovre og med dette vil jeg slutte for denne gang.
Kærlig hilsen Erik.

**- 110. brev –
Til mine forældre**

Panama Kanalen den 29. juli 1953

Kære alle tre
Mange tak for jeres to sidste breve af den 12. d. m. og 21. d. m. som jeg lige har modtaget for en time siden, da vi gik ind i Kanalen. Det var ellers meningen at jeg skulle sende dette brev, men da jeg fik hele to breve, vil jeg lige sende jer en tak der for.
Jeg vil vente til vi kommer til den anden side af Panama Kanalen.
Jeg modtog og så min skatteseddelt fra Esbjerg, som var meget mindre end jeg havde regnet med, nemlig på 1.116,00 kroner, hvad der jo ikke er slemt. Nu er det bare med at få betalt dem.
Når så er onkel Knud kommet ud igen. Det har han og så godt af, for han skal jo også prøve lidt af livet, som vi andre må.
Jeg vil ikke skrive mere nu, for så er der ikke noget

at skrive om når vi nu kommer ud i Caribien, så jeg vil slutte med de kærligste hilsner, Erik.

- 111. brev –
Til mine forældre

Caribien den 2. august 1953

Kære alle tre.

Først en tak for jeres sidste brev, som jeg lige modtog da vi gik fra New York.

Så er vi snart ved at være i havn igen. Vi skulle komme til Cristobal i dag omkring middagstid.

Det er meget lummert her over for tiden. Så er det bedre med kulde, efter min mening. Men det bliver sikkert ikke anderledes fordi min mening er sådan.

Med hensyn til de 300 kroner fra farfar, så synes jeg det forslag I er kommet med, at lade dem stå i overformynderiet er udmærket og jeg skal nok udfylde skemaet så snart jeg modtager det.

Det glæder mig at høre, at I har det godt og jeg kan fortælle jer, at jeg ligeledes har det ganske godt.

Da vi lå i New York havde vi besøg af selveste Knud Lauritzen, ham kender jeg fra Ålborg Værft, så I kan vel nok forstå at gensynets glæde var stor, da vi så hinanden.

Jeg skal hilse jer alle sammen fra Carl og hans familie. De har det godt alle sammen, bortset fra at de alle lider af høfeber.

Jeg sender også denne gang en sejlplan med hjem fra Panama.

Ellers har jeg intet nyt siden vi tog fra New York. Det går alt sammen så stille og roligt når vi er i søen.

Med dette må I nøjes for denne gang. Næste brev kommer fra Callao.

Kærlig hilsen. Erik.

PS: Pakken er sendt.

- 112. brev –
Til mine forældre

Søen den 3. august 1953

Så vil jeg igen sende en lille hilsen, men den bliver også lille, det er nemlig alt for varmt til at skrive, men af den grund vil jeg dog ikke undlade at skrive.

Det går godt, bort set fra at vores lille 4. mester er meget syg, hvad han har været de sidste par dage. Han skal på hospitalet her i Charleston, så jeg er blevet midlertidig 4. mester, men kun til han kommer tilbage.

Vi er så i Charleston en gang i nat, men det bliver kun et meget lille besøg, da vi kun har 150 tons der til.

Jeg må og så se at få skrevet et længere brev til jer, nå vi kommer til Boston, som er vores næste mål.

Med dette vil jeg slutte for denne gang. Kærlig hilsen fra Erik

**- 113. brev –
Til mine forældre**

New Jersey USA den 11. august 1953

Kære alle tre.

Tak for jeres sidste brev af 6. d. m. som jeg modtog i går i New York.

Det glæder mig at høre, at I stadig har det godt derhjemme i det lille Græshave. Jeg kan fortælle jer at det samme er tilfældet her ombord. Alt går sin vante gang.

Jeg kan også fortælle jer at jeg er ked af, at jeg ikke kan komme hjem før, men det er jo et selvfølgelig lille men, og det er, at jeg ikke behøver at blive her over til jeg har fået min dampertid, men jeg tror næppe det kan betale sig andet. Hvad mener I?

Når vi nu kommer til Baltimore går hovmesteren kone og undertegnede en tur i byen for at købe det som jeg har lovet så længe.

Ellers er der ikke meget at skrive om denne gang, ud over vi har haft et par fester her ombord.

Med dette vil jeg slutte for denne gang.

Kærlig hilsen, Erik.

**- 114. brev –
Til mine forældre**

Den 17. august 1953

Ja, kære far og mor, jeg lyver ikke for jer når jeg skriver, at det er den største oplevelse jeg endnu har haft. Hvor ville jeg ønske at I kunne få

lejlighed til at se og opleve det samme?

Når jeg sender pakken hjem, så sender jeg et ganske lille hæfte med, som I må love mig at passe meget på.

Efter jeg har set Washington har jeg fået lidt respekt for amerikanerne. En by som New York er en fattigmandsgård ved siden af.

Jeg har sendt 335 kroner til Esbjerg Kommune. De kan ikke få mere i denne måned.

Ellers er det intet nyt denne gang.

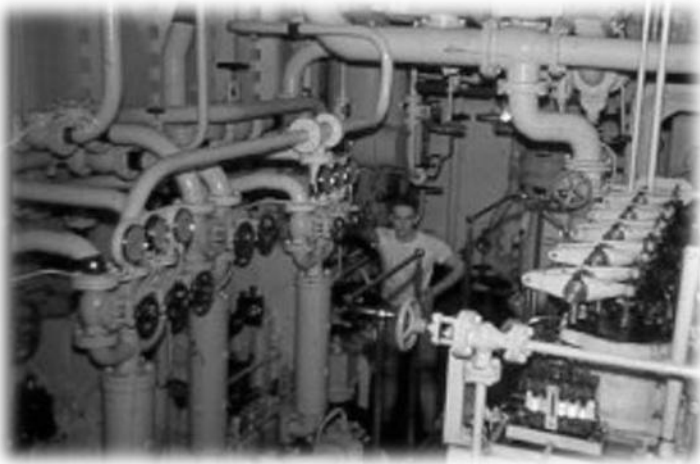
Hav det nu rigtig godt.

Kærlig hilsen Erik.

Klokken er nu 23:00 US tid.

Den første del af brevet mangler. Sammen med skipperen og de fleste officerer på Greta Dan, havde vi lejer en bus og tog en tur til Washington.

Jeg tror at det er dette jeg referer til.

Her ser I Erik i maskinen på Greta Dan.

- 115. brev –
Til mine forældre

New York den 12. august 1953

Kære alle tre.

Aller først vil jeg sende Jer en hjertelig tak for Jeres sidste brev, som jeg lige har modtaget nu i aften.

Det var vel nok et brev med nyheder i, må jeg sige, og navnlig det med brevet til JL, kom lidt bag på mig. Hvordan jeg følte det da jeg læste det, ved jeg dårlig nok, men kære far, selv om jeg stadig er jeres "Lille dreng", så er jeg dog snart 21 år.

Sikken en Biltur I havde her for nylig, det er rart at høre at I fik nogle erfaringer ud af det.

Jeg er ked af, at jeg ikke altid svarer på jeres spørgsmål. Det er ikke fordi jeg ikke ville, det må I skam ikke tro. Jeg skal nok tage ved lære heraf.

Jeg har solgt min skrivemaskine og det endda længe siden. En Parker har jeg også fået og jeg skal nok se om jeg ikke kan skaffe dig en fin fyldepen, far. Det er vel det du ryler for, far.

Det var ikke i Baltimore jeg fik købt dig de underkjoler, som jeg lovede, men i Philadelphia.

Jeg har købt 3 underkjoler til dig mor. Uden fru Hovmester havde du ikke fået dem, det er jeg for genert til at købe. Jeg bliver helt rød i hoved.

Og mor, jeg mener ikke du skulle have noget af det "Nurnbregkram de har til smykker.

Nede i Sydamerika er der ædle varer, det mener jer er bedre, så du skal bare vente lidt endnu.

Nu er jeg måske lidt flot til at love, men lad os nu se tide an.

Når Grethe var sådan hjemme uden gemal og ring.

Ja, der kan man bare se. Jeg tror også, at jeg kommer hjem uden at slæbe nogen med, men det passer vel også jer meget godt.

For resten medens jeg husket det så har I også spurgt om jeg sparer nogle penge op. Kan I huske hvad jeg skrev til jer til nytår, at jeg ville spare 300 kroner pr måned. Det er da indtil nu gået meget godt og skulle gerne gøre det resten af tiden, plus min skat.

Indtil dato har jeg på opsparingen 2.500 kroner. Selvfølgelig ikke meget, men jeg har da heller ikke tjent særlig mange penge før. Det skal nok gå alt sammen.

Ellers går det stadig godt. Har ikke været hos Carl endnu, men måske i morgen.

Kærlig hilsen Erik i USA

Jeg var efterhånden ved at blive godt træt af at min far hele tiden pressede mig for at jeg skulle spare flere penge op.

Min far samlingnede mig med min onkel Knud, men han var gammel ungarl og for ham var penge alt.

Jeg der imod var ung, glad for livet med en stor trang til at opleve den verden jeg nu var kommet i.

**- 116. brev –
Til mine forældre**

Baltimore den 17. august 1953

Kære alle tre.

Så skal I lige have en lille hilsen fra mig, medens jeg er dette humør.

Jeg er lige kommet ombord. Klokkeren er 9 aften, jeg har været til tandlæge og fået lavet en af mine

fortænder, og jeg skal der op igen i morgen for at få ordnet resten. I alt 100 kroner, det er tre tænder jeg har fået lavet. Ligeledes har jeg købt lidt forskelligt.

I fredags var jeg til fest i det tyske hus her i Baltimore. En dejlig tur kan I tro, men dyrt, det er alting herovre.

I lørdag var vi ud at se et af disse her såkaldte "Stok Car Race". Dem har I sikkert hørt om. Det er der hvor de kører i personvogne. Det er nu noget der bider i os danskere, at se hvordan de ødelægger alle de dejlige biler. Den ældste, var model 45.

Der var et løb, blandt andet det sidste og det største. Der deltog 30 til 40 biler, der af brændte en, to blev fuldstændig ødelagt, ti væltede eller stødte sammen og resten var ubrugelig efter dette løb til anden kørsel. Det var også hårdt, de kørte 100 omgange. Banen var vel dobbelt så stor som den i Nakskov. Så I kan regne ud hvordan landet lå.

Ikke mere om dette, resten kan jeg fortælle om når jeg kommer hjem.

Men den helt store oplevelse havde jeg dog i går, da jeg var i Washington og jeg vil der for ganske kort fortælle jer om hvordan turen gik.

Vi tog her fra pieren klokken 9 om formiddagen med den norske sømandspræst i spidsen.

Vi var ca. 20 herfra Greta.

Det første vi besøgte, var den store flyveplads der ligger mellem Baltimore og Washington, den hedder "National Airport". Der var såmen intet særlig ved den, ud over den var vældig flot. Så det kom vi hurtigt over.

Vi var så i Washington omkring et tiden, hvor vi først så "The US Capitol", USA store

regeringsbygning, derefter to museer, så det store mindesmærke for præsident Washington, "The Washington Monument". Vi var oppe i et højt tårn, 555 fod høj. Der efter det "The White House", det store monument for præsident Jefferson, den ukendte soldats grav og til sidst den store kontorbygning hvor der arbejder 32.000 mennesker og til allersidst sluttede vi dagen i en stor dyrehave, som ligger inde i selve Washington. Var ombord igen klokken 21:00

Besøget i Washington Set fra venstre:
Erik, elektrikeren, 3. styrmands kone, hovmesterens kone og
hovmesteren.

**- 117. brev –
Til mine forældre**

New York den 26. August 1953

Kære far, mor og lille Bitter.

Ja, så sender jeg Jer en lille pakke, som jeg håber at I vil blive glade for. Hvis dette ikke er tilfældet så giv mig en skideballe.

For en ordens skyld vil jeg lige skrive hvad jeg sender,

1 taske til mor og lille Bitter, 2 skjorter til farmand for at undgå vrøvl, så er der tre underkjoler til mor, 2 Inkavaser fra Peru, et ølkrus fra Chile, et skind til Bitter, hvis hun kan bruge det (værdi i Chile 1 kr.), så lidt billeder som jeg har taget og ellers ikke mere.

Tak for Jeres sidste brev som jeg fik i går.

Jeg håber det kan komme ind i Danmark uden vrøvl. Kærlig hilsen fra jeres Erik.

Dette var mit sidste brev som jeg skrev fra "Greta Dan"

**- 118. brev –
Til mine forældre**

ss "Leena Dan" den 10. september 1953

Kære alle tre.

Ja, så vil jeg sende jer en lille hilsen, men denne gang er den ikke fra lille Greta, men der imod fra dampskibet "Leena Dan".

Ja, så er jeg altså blevet skiftet og det skete da vi lå

i Guayaquil. Det var med vemod jeg sagde farvel til mine gamle kammerater som jeg havde fået på Greta. Men nu er den skid slået og det går alt sammen meget godt uden dem.

I kan ellers tro, at der også er guttermænd her ombord. Flinke, flinke fyrer alle sammen, så her skal nok blive godt at være.

I er vel lidt spændt på at høre, hvordan skibet her er.

Der for vil jeg ganske kort fortælle lidt om det.

Hvad renheden angår, så er der strengt her. Møgbeskidt alle vegne, men det må man finde sig i.

Mit kammer er kun en tredjedel så stort som det lige så dejlige brædtlokum vi har derhjemme i Græshave. Men skidt med det, for her er noget at lære rent maskinelt.

Maskineriet består af 3 store vandrørskedler, hovedmaskinen er en dobbelt komponent ventilmaskine af B&W typen so yder 2.000 HK. Den består af to højtrykscylindre med en diameter på 400 mm og to lavtrykscylindre med en diameter på 1.100 mm. Slaglængden er på de fire cylindre 1.100 mm. Den går på et kedeltryk på 16 kilo på kvadrat centimeter og et vakuum på 30 %.

Så har vi en spildedamptubine der ekspanderer dampen fra de 30 % til 92 - 95 % vakuum. Denne spildedamptubine yder 1.260 HK ved 3.800 omdrejninger pr min.. Turbinen er i forbindelse med hovedmaskinens krumtap over et gear som reducerer omdrejningstallet til 90, som hovedmaskinen gør.

Så er der ellers hjælpemaskineri så det kan blive til noget, men det vil jeg ikke komme nærmere ind på, da jeg ikke ville være færdig inden for en

overskuelig tid.

Da jeg blev skiftet i Guayaquil var Greta på vej syd over og Leena nordover, så jeg må finde mig i, at komme til staterne igen.

Vi kommer til Panama i aften..

Jeg kan fortælle at Leena går den samme rute som Greta, så på det område er der ikke sket nogen forandring.

På det seneste har jeg haft dårlig mave, ret ubehageligt, men her over på kysten kan vi tage det. Så skidt være med det.

Jeg har ellers ikke noget nyt at fortælle. Det går godt alt sammen.

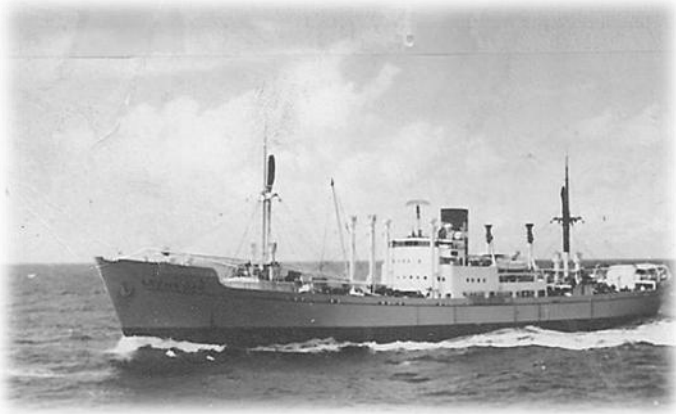
Har I modtaget den pakke som jeg sendte hjem fra New York?

Til slut vil jeg sende mine bedste ønsker og kærlig hilsen til jer alle tre fra Erik.

Min adresse er forandret meget.

Ass. Jensen
s.s. "Leena Dan"
C/o J. Lauritzen Inc.
90. Broad Street
New York 4, N.Y.
USA

Fakta om Dampskibet "Leena Dan" af Esbjerg (1948-1970)

Under 2. verdenskrig blev der i Tyskland tilrettelagt et byggeprogram for skibe, det såkaldte "Hansaprogram", efter hvilket der dels skulle bygge skibe i Tyskland dels i de tysk besatte lande. På grund af materiale mangel var kun et fåtal af skibene færdigbygget før krigens afslutning, og derefter lå der rundt om ved forskellige værfter i Nordeuropa skibe på alle stadier af færdiggørelsen. Det hollandske værft N.V. Boele, havde et færdiggjort skrog til et "Hansaskib" liggende ved krigens afslutning og dette skrog blev købt af rederiet J. Lauritzen. Skroget blev bugseret til Ålborg Værft, hvor det blev ombygget, dog ikke som egentlig Hansaskib.

Skibet blev færdigbygget som bygning nr. 90 og blev afleveret til rederiet den 16. feb. 1949 som s/s "Leena Dan".

Skibet var på 5500 tdw, og i øvrigt bygget efter danske normer med brohus midtskibs og med agterhus til den menige besætning agter.

Skibet var udrustet med 5 luger og 16 bomme der blev betjent af 32 dampspil.

Maskinen var en 4 cyl. compound dampmaskine som var bygget på B&W A/S til en tysk fregat i 1944.

Maskinen var forsynet med en spildedampturbine som sammen med dampmaskinen gav en maskinkraft på ca. 3.200 IHK.

Dampen blev leveret fra 3 vandrørskedler, bygget til tyskerne på Helsingør Værft under anden verdenskrig.

Manglen på materiel og maskiner medførte at "Leena Dan" var udstyret med alt forhåndsværende, dvs. at det var et kludetæppe. F.eks. var køle anlægget et brugt fra Sydafrika, navigationsudstyret var fra et forlist fra 2. verdenskrig og en del af hjælpemaskineriet fra Jugoslavien.

"Leena Dan" gik på prøvetur i feb. 1949 og umiddelbart efter afleveringen afgik det i ballast til New York for at blive indsat i rederiets "West Coast Line".

Her forblev "Leena Dan" resten af den tid den var i fart for rederiet. f. eks. afgik Leena Dan fra New York den 8. maj 1953 til Sydamerika. Det passerede Panama-kanalen den 15. maj og efter anløb af Buenaventura i Colombia gik det videre til Guayaquil i Ecuador den 20. hvor jeg efter et par overnatninger blev mønsteret som maskinassistent efter 18 mdr. sejlads på samme rederis motorskib "Greta Dan".

Skibet fortsatte til Callao, Antofagasta, Valparaiso og San Antonio i Chile.

Efter nogle måneder blev jeg 4. mester og jeg fortsatte ombord indtil november 1954 hvor jeg blev sendt til Jacksonville i Florida efter en af rederiets skibe som var på vej hjem efter frigivelse i Argentina efter beslaglæggelsen den 9. april 1940.

Hjemturen gik tilbage til Antofagasta hvor vi lastede 5.000 tons kobberbarrer til Baltimore.

Maskinbesætningen ombord bestod af 1. mester og hans 3 mestre, 3 maskin-assistenten og 4 fyrbøder.

"Leena Dan" var oliefyret og brugte 28 tons i døgnet ved en servicefart på 14 knob.

”

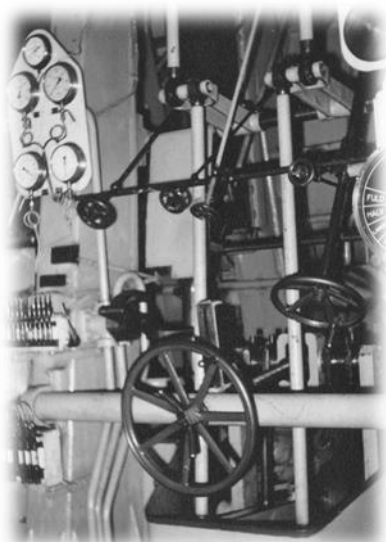
Mit første togt startede 1. feb. 1952 og var indtil dec., 1954, i alt 34 måneder. Det var godt nok en lang tur. Jeg nåede da også at passere Panama-kanalen 28 gange.

"Leena Dan" var i fart for rederiet indtil den 23. nov. 1956 hvor det blev solgt til det britiske rederi "Bristol City Line of Steamship Ltd." Bristol.

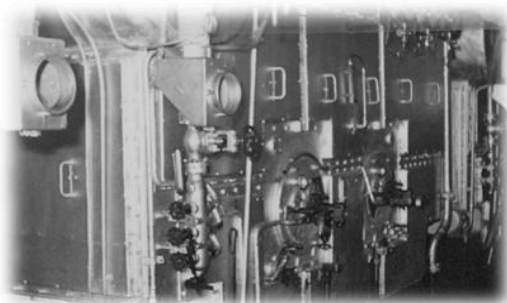
Ved overtagelsen blev det omdøbt til "Toronto City". Det britiske rederi ejede skibet i 7 år, men i 1963 solgtes det til rederiet "Seaways Co. Inc." i Piræus i Grækenland og omdøbtes til "Olga" hjemskrevet i Panama.

I 1966 solgtes "Olga" igen, og skibet omdøbtes til "Emmanuel M.", men allerede den 3. dec. 1967 strandede det ud for Scharörn på den tyske Nordsø-kyst og blev kort efter slået til vrage.

Bugserfirmaet A. C. Eltring & W. Duyn købte vraget i 1968 for 30.000 DM og den 7. juli 1970 lykkes det at bringe det stolte skib flot og slæbe det først til Cuxhaven og dernæst til Hamburg, hvor firmaet Eisen & Metall købte det til ophugning.

Manøvrepladsen på ss "Leena Dan"

Kedelpladsen på ss "Leena Dan"

16 S.S. »LEENA DAN« De nu udflytning side 7-101	45350 De nu udflytning side 7-101
<p>A. Udmonstret fra den <u>8 SEP 1953</u> 19 med <u>LEENA DAN</u> af <u>ESBJERG</u> (OUU) 19, der ligger i <u>GUAYAGUIL</u>. Stilling ombord <u>MASKINASSISTENT</u>. Skibsførerens navn <u>B.T. ØGGESEN</u>. Hvorhen skibet er bestemt <u>U.S.A.</u> <u>Guayaguil</u>, den <u>8 SEP 1953</u> 19 <u>Øggesen</u></p>	<p>A. Udmonstret fra den <u>6 JUNI 1954</u> med <u>Greta Dan</u> af <u>ESBJERG</u> (OUU) 19, der ligger i <u>NEW YORK</u>. Stilling ombord <u>MASKIN MESTER</u>. Skibsførerens navn <u>N. JOHANSEN</u>. Hvorhen skibet er bestemt <u>NEW YORK</u>, den <u>6 JUNI 1954</u> <u>Niels Johansen</u></p>
<p>B. Har gjort tjeneste som <u>MASKINASSISTENT</u> fra og med den <u>8 SEP 1953</u> til og med den <u>5 JUN 54</u> (i alt <u>8</u> måneder <u>29</u> dage.) <u>5 JUN 1954</u> <u>Niels Johansen</u> 19</p> <p>C. Skibet har været <u>udenfor indsk. fart</u> <u>Med 2 Sydamerikanske</u> Afmonstret: <u>New York</u>, den <u>5 JUN 1954</u> <u>Niels Johansen</u></p>	<p>B. Har gjort tjeneste som <u>MASKIN MESTER</u> fra og med den <u>6 JUNI 1954</u> til og med den <u>15 NOVEMBER 1954</u> (i alt <u>5</u> måneder <u>10</u> dage.) <u>15/11 1954</u> <u>Niels Johansen</u> 19</p> <p>C. Skibet har været <u>udenfor indsk. fart</u> <u>NORD- OG SYDAMERIKA</u> Afmonstret: <u>NEW YORK</u>, den <u>15 NOV 1954</u> <u>Niels Johansen</u></p>
<p><small>1) Skibets type (S/S, M/S, fiskefart) etc., 2) Registreringspladsnavn, 3) Skibets under nr. reg. inde kr.: Havsøfartingsnr., Fiskefartnr., Havsøfartnr. etc., 4) Skibsførerens daterede underskrift.</small></p>	<p><small>1) Skibets type (S/S, M/S, fiskefart) etc., 2) Registreringspladsnavn, 3) Skibets under nr. reg. inde kr.: Havsøfartingsnr., Fiskefartnr., Havsøfartnr. etc., 4) Skibsførerens daterede underskrift.</small></p>

Overflytning fra Greta Dan til Leena Dan.

- 119. brev -
Til mine forældre

Baltimore den 22. september 1953

Kære alle tre.

Så vil jeg igen sende jer en lille hilsen her fra "Leena Dan".

Vi er lige for et par timer ankommet her til Baltimore, hvor vi skal ligge i ca. 8 dage. Det er ikke noget nyt, det gør vi altid på denne skide plads.

Da vi var i New York fik jeg brev fra moster Ingeborg, faster Lise og onkel George samt fra alle mine gode venner på Greta. Så jeg må ikke klage. Dog savner jeg et par ord fra jer kære far og mor. Det er en måned siden jeg sidst har hørt fra jer., men jeg er jo også forventet på dette område.. Det ved jeg godt.

Det er koldt her oppe denne gang, men vi kommer vel snart syd over igen ned til sydens sol, så får vi det dejligt og kan nyde det igen.

Jeg er efterhånden blevet vældig glad for at være her på Leena.

Det er nogle gode kammerater jeg har fået og jeg har det godt ved siden af, så bedre kan det jo ikke være.

Her er dog ikke så meget frihed som på Greta. Vi er kun 3 assistenter mod 4 på Greta, men det betyder jo så lidt bare man har det godt.

Jeg læser i fasters brev at Knud ikke er så glad for sit skib. Det er ikke rart at høre, men med hensyn til hans krigstillæg, så kan det vel være lige så godt som herovre, for de 35 - 40 kroner kan det for den sags skyld være lige meget med.

Ved I hvad jeg i den sidste til har regnet ud?

Nej det ved I vel ikke. Til nytår indsender jeg min ferieansøgning og søger ferie den 1. september 1954, for så har jeg fået min dampertid inden jeg tager hjem.

Jeg er så hjemme omkring midten af måneden. Hvis det så var muligt for mig, kunne jeg godt tænke mig at tage jobbet som fyrbøder på saftstationen til kampagnen var over. Det ville så lige passe, at jeg kan begynde at læse til nytår når skolen begynder. Jeg kunne så tjene et par øre ved det og der ved spare lidt, også mine feriepenge, der

er på 3.000 kroner. Der er jo ingen tvivl om, at jeg nok skal få brugt mine penge.

Jeg skal læse mindst 1 år og så soldater tiden på 2 år, det er 3 år uden indtægt, og det er lang tid..

Nu kan I se hvad I mener om det, for jeg vil gerne have at I giver jeres udsagn.

Skal jeg have ferie til næste år jeg indgive min ferieansøgning senest januar 1954. Det er jo snart, der er kun 3 måneder til.

Det går godt her ombord, vi er raske alle sammen og er ved godt humør.

Hvordan har Birgit det? Blev hun glad for den lille taske?

Ja, kære far, nu er vi to gamle drenge kommet godt op i årene. Vi ældes efterhånden. Men vi har det jo godt så hvad mere kan vi ønske os.

Jeg vil nu til slut ønske dig far, rigtig hjertelig tillykke med fødselsdage med ønsket at du må gå et godt og lyst år i møde. TIL LYKKE - FAR.

Og hermed vil jeg slutte mit brev for denne gang.

Kærlig hilsen fra jeres Erik

Endnu en gang tillykke på dagen, far.

- 120. brev -
Til mine forældre

Baltimore den 27. september 1953

Kære alle tre.

Allerførst vil jeg sende en tak for jeres fødselsdagshilsen som jeg modtog den 23. september. Det var vel nok dejligt, at høre fra jer.

Ja, her over i staterne er klokken nu 11 aften, så er den hjemme i Danmark omkring 5 morgen og samtidig fars fødselsdag. Jeg sender dig derfor en kærlig hilsen, kære far, med de bedste ønsker.

Det glæder mig, at I er glade for pakken, så kunne det næppe være bedre, men derfor må I endelig ikke begynde at tænke på at sende noget til mig, jeg har jo langt mere end jeg skal bruge af alting. Det vil kun være til besvær nå jeg en gang skal hjem. Jeg skal nok få brug for jeres hjælp en gang.

I må ikke tænke på at købe et apparat til fremvisning af billederne. Det skal jeg nok tage med hjem en gang med tiden.

Du skriver, far, at det kniber med at fatte det med vacuumet, men det kan vi tale om en gang når jeg er hjemme igen. Jeg kan også fortælle jer at det også er det mest indviklede maskineri i den danske handelsflåde, men det er jeg såmen kun glad for, for her på Leena er noget at lære, og er man først med på Leenas maskineri så kan man sejle alle dampskibe. For det her nemlig sammensat af alt muligt. Vores kedler er fundet et eller andet sted i Helsingør, hovedmaskinen er bygget til et tysk krigsskib på B&W, så I kan regne ud at det ikke er andet end sabotørarbejde det hele. Skroget er fundet i Holland et sted, også bygget til tyskerne, men blev aldrig færdig. Resten er så lavet på Ålborg Værft. Når nok om dette denne gang.

I spørger mig om det ikke var en skuffelse at vi skulle sejle samme rute som Greta. Der til kan jeg sige, at det var det ikke. Jeg viste på forhånd så det skal nok gå.

Vi har langt bedre forhold her ombord end vi havde på Greta og det er nu en gang det der giver et godt skib.

Når så går den vilde jagt igen med kampagnen. Ja, tiden går og vi bliver gamle.

Hvad er det du skriver, mor, har I fået klaver derhjemme i recidentet. Det må jeg sige, det er vel nok flot og du skal sådan lære at spille, kære mor.

Det er skam OK. Bare på med vanten.

Jeg har lige skrevet et brev til moste Ingeborg og et til Hansemand, som jeg fik brev fra til min fødselsdag. Ligeledes har jeg sendt 335 kroner til skattevæsenet i Esbjerg, så jeg haft meget at lave.

Jeg har haft fri siden i morges klokken 8, da jeg gik vagt fra 0 til 8 i nat.

I morgen sejler vi fra Baltimore til Philadelphia os så New York hvor vi skal ligge til den 8. oktober.

Ellers intet nyt ud over, at jeg har det skide godt her ombord

Hils alle derhjemme og med denne kærlige hilsen til jer alle tre fra Erik.

- 121. brev –
Til mine forældre

New York den 8. oktober 1953

Kære alle tre

Aller først vil jeg sende jer en tak for jeres sidste brev af den 29. september, som jeg modtog i forgårs, da vi ankom til New York.

Ja, så kom vi til New York i stedet for at gå syd over, også skal vi endda blive her oppe til den 15. oktober, så bliver noget forsinket denne gang. Havnearbejderne gik i arbejde i forgårs, men nu er de vist ved at nedlægge arbejdet igen. Så der kan ske meget endnu med hensyn til afsejlingen her fra.

Far, det glæder mig at høre, at du havde en god fødselsdag. Det er også rart at feste en gang i mellem, det er et lille lys i livet som man ikke må glip af.

Her ombord bliver der også holdt nogle ordentlige fester, det er ikke den dårligste form for morskab. Det er jo altid de samme der er med, så det bliver sjælden til andet end drikkegilder.

I aftes var jeg i Radio City Music Hall, til revy, det var ganske morsomt og meget flot.

Ellers er der intet nyt her på Leena. Det er det samme som den dag jeg kom ombord. Det er nogle dejlige mennesker alle sammen, som det kun er en glæde at sejle sammen med.

Det glæder mig, at I mener at mit forslag med hensyn til min ferie er godt nok. Så vil jeg søge ferie til den 1. september 1954.

Du spørger, far, hvor når jeg skal holde min ferie, den vil jeg holde medens jeg læser.

Ligeledes vil jeg når jeg kommer hjem søge om udsættelse for militæret, således at jeg kan få 2. del først. Det er jo bare om at få den så hurtig som det

er muligt. Så siger vi det bliver sådan. Så har jeg noget at indrette mig efter.

Når der har været et lille uheld på saftstationen til at begynde med, men du er jo herre over situationen, så det skal nok gå.

For nogle dage siden fik jeg brev fra moster Skole, så jeg må se om jeg ikke snart kan fået taget mig sammen til at sende hende et par ord, ligeledes skal jeg nok sende en hilsen til onkel Eiler.

Ellers har jeg ikke mere at fortælle denne gang og hermed vil jeg sende mine kære forældre mange kærlige hilsner med håbet om I stadig må have det godt.

Søn Erik.

- 122. brev –
Til mine forældre

Philadelphia den 5. oktober 1953

Kære alle tre

Aller først vil jeg sige tak for Jeres brev af 10. september som jeg lige har modtaget. Det har været en tur til Valparaiso, før jeg modtog det.

Det går ellers godt herovre. Jeg er stadig meget glad for at være her på Leena Dan. Så det kan næppe være bedre.

I aften skal vi sejle her fra Philadelphia, hvor hen er der ingen der ved, måske til New York, måske syd over. Vi kommer sikkert til at gå syd over uden last da havnearbejderne fortsat strejker her på østkysten af Amerika. Lad os nu bare komme her

fra Philadelphia for nu har vi ligget her en hel uge og det er kedeligt i det lange løb.

I går var jeg i biografen og så "Havet sletter alle spor". En god film, men ikke så god som bogen.

Jeg har set, at I i den sidste tid har sendt mine breve til "67. Broad Street". Det må I helst ikke, da det er til fragtkontoret. Send til rederikontoret som ligger "90. Broad Street"

Ellers har jeg ikke meget at fortælle denne gang, men jeg skriver snart igen, så er der måske lidt mere at fortælle.

Og med dette vil jeg slutte for denne gang med kærlig hilsen Erik.

- 123. brev -
Til mine forældre

Søen den 19. oktober 1953

Kære alle tre.

Ja, kære far og mor, så vil jeg lige sende jer et par ord som kan komme i land nå vi kommer til Panama.

Så er vi på vej syd over igen og har der med fået højsommer så det kan blive til noget. Det er dejligt ved siden af det triste amerikanske efterårs vejr.

Har I ellers savnet brev fra mig? Jeg nåede ikke at sende brev inden vi sejlede fra New York. Hvor for kan jeg så men godt fortælle jer, der var fordi jeg havde fået et lille sår på læben. Sikkert ingen ting da det allerede var lægt, men forsigtig skal man være, der for gik jeg i land for at tale med en læge om det. Lægen sagde, at det næppe var noget, men

på mit ønske tog han en blodprøve, for så er man sikker i sin sag. Jeg regner med at få resultatet i morgen når vi kommer til Panama.

Ellers har jeg ikke oplevet nye ting siden sidst, det går jo al sammen som det skal.

I går passerede vi lille Greta, den var på vej til New York. Jeg så ikke skibet da jeg var på vagt, men vi var så tæt på hinanden så vi kunne råbe til hinanden.

Jeg er stadig meget glad for at være her på Leena, for her har man det så godt som man selv vil have det. Her er meget at lave og vi må arbejde godt, men det er både fornøjeligt og sundt, så det kan næppe være bedre.

Jeg har lige haft storvask. Det har taget 5 dage, så I kan vel regne ud at jeg ingen grund har til at kede mig.

Har I det ellers godt derhjemme i lille Græshave. Det vil jeg da håbe.

Det er efterhånden ved at være køjetid. Jeg går jo 0-4 og 12 - 16 vagten, for resten den dårligste vagt, men vi er jo mænd, ikke sandt?

Så vil jeg slutte mit brev for denne gang med håbet om al godt for jer alle tre.

Kærlig hilsen Erik

- 124. brev –
Til mine forældre

Guayquil den 26. oktober 1953

Kære alle tre

Ja, så vil jeg igen sende Jer et par ord, som kan komme i land i morgen når vi ankommer til Guayquil.

Kære far og mor, af nyt har jeg intet at fortælle denne gang, vi har jo kun været i Buenaventura siden sidst jeg skrev og det bliver man jo ikke belært meget af.

Jeg kan dog fortælle Jer, at jeg stadig har det godt og at jeg også er meget glad for at være her, men det har jeg vel fortalt så mange gange, at det er ved at blive kedeligt.

Vi er kommet over varmen for denne gang, så det er igen behageligt at færdes her ombord.

Jeg går så småt og håber på en lille hilsen fra jer i morgen. Nu får vi se om det bliver til noget.

Jeg glæder mig meget for tiden til jeg skal hjem på ferie, men den skal nok komme, for et år går hurtigt. Nu kan I se, at jeg allerede har været her på Leena i snart to måneder.

Så må I nøjes med dette for denne gang, næste brev sender jeg fra Callao, hvor vi være omkring lørdag.

Kærlig hilsen til Jer kære forældre fra søn Erik.

- 125. brev –
Til mine forældre

Callao den 1. november 1953

Kære alle tre

Aller først vil jeg sende en tak for jeres sidste brev som jeg well modtog i Guayaquil.

Jeg var meget glad for at høre lidt fra Jer, selv om det ikke er så mange dage siden jeg sidst fik brev fra jer. Men sagen er jo den, at jeg efterhånden længes efter at komme hjem til jer igen. Det er jo efterhånden længe siden vi sidst var sammen.

Jeg har det jo så godt her på Leena, at jeg ikke ønsker at komme herfra foreløbig.

Så er vi snart ved "Stillehavets Perle Callao". Vi er der i morgen tidlig engang.

Jeg havde egentlig regnet med, at der var varmt her nede syden for ækvator, men jeg har taget godt fejl, for det er skide koldt.

Hvor er det dejlig at høre, at du har det godt igen, kære mor. Du må vide hvad det er.

Jeg vil ønske du må få det godt efter den sidste omgang du havde.

Når Willy og Kaja har købt Pilens hus. Så er det altså meningen, at de skal gro fast i Græshave.

Jeg mener at det er godt dumt af Willy, han skulle sku have prøvet noget andet inden han gifte sig.

Bare et par år, for nu når han det ikke.

Jeg skal nødig gifte mig de første 10 år, men lad os nu se hvor dan det går, for skæbnen er lunefuld og uberegnelig.

Du kan ellers tro, far, at jeg lære noget her på Leena Dan, også om kedelvand. Det er nemlig mit specialarbejde her ombord. Det er morsomt at få betroet et sådan job og det giver samtidig en hvis arbejdsglæde.

Jeg skal sige dig, at det er et meget interessant arbejde. Vandet er så forskellig på hver plads hvor

vi bunker vandet og alle mestre er meget kritiske med vort kedelvand.

Ellers har jeg intet at fortælle. Det går i dag som det går alle de andre dage før denne.

Næste brev sender jeg fra Valparaíso.

Kærlig hilsen Erik

Transportbåndet i Salpeterminerne

Losning i Arica i Chile og Erik bliver klippet af assistent Kjeldsen.

**- 126. brev –
Til mine forældre**

Valparaíso den 11. november 1953

Kære alle tre

Aller først vil jeg sender jer en tak for jeres dejlige brev, af 24. oktober, som jeg modtog i Callao.

Det var vel nok et langt brev, må jeg sige.

Ja, så er vi snart i Valparaiso. Vi skulle have været der omkring middagstid i dag, men vi har haft meget dårligt vejr siden Antofagasta. Vi har kun sejlet $8\frac{1}{2}$ knob mod ellers $14\frac{1}{2}$, så vi er noget forsinket, kan I vel regne ud.

Hvor er det ellers koldt her nede. Man skulle næsten tro at vi var nede på sydpolen og ikke langt fra den.

I Antofagasta fik jeg brev fra Jens Kofoed og hans kone. De har fået en datter, men det ved I vel.

Jeg var rigtig ude at slå til Søren i Callao. Det var med at spise på det flotteste hotel i Lima osv. Den aften kunne jeg for den sags skyld godt have været millionærer, men det er nu meget rart, at føle sig som sådan en, en gang imellem.

Sikken I dog har haft familiebesøg derhjemme, det er også rart en gang imellem.

I spørger mig, hvem den fyr er som bliver klippet med Skipper Skræk bladet i hånden. Det til må jeg sige, at det er dig mor som har ret, thi fyren er mig.

Medens jeg husket det, vil jeg sende jer en hjertelig lykønskning med 23 års dagen for jeres bryllup og samtidig bede jer om, at tilgive mig min glemsomhed.

Når jeg kommer op til New York igen, så har jeg to film med. Den ene er fra den gang jeg var i Washington og den anden har jeg taget i Buenaventura og andre steder her nede i Sydamerika. Jeg skal nok sende dem hjem til jer, der er dog meget vanskelig at få flere med mig på.

Ellers går det godt kan I tro. Her på Leena har vi heller ikke grund til at klage.
 Jeg vil nu slutte for denne gang, med de kærligste hilsner til jer mine kære, Erik.
 Skriver snart igen.

Erik i land i Chile

Erik Jensen, 2. mester J. K. Hansen og 1. mester Vilstrup.

- 127. brev -
Til mine forældre

Callao mandag aften den 23. november 1953

Kære alle tre

Ja, så vil jeg lige sende jer en lille hilsen her fra Callao.

Vi er kun en lille times sejlads fra Callao, men selv om jeg skulle have været til køjs, så vil jeg dog vente til vi er inde. Det kunne jo være at der var et lille brev fra jer.

Alt går godt. Vi er igen på vej til New York, men i øvrigt ved I jo godt, at vi er der oppe den 9. december.

Af nyt har jeg intet oplevet på det sidste. Her ombord har vi assistenter ikke meget tid til at gå i land. Det kan for den sag skyld være lige meget for vi kender efterhånden alt det lort herovre.

Jeg må se om jeg ikke kan få skrevet et længere brev inden vi når Panama Kanalen. Her i den sidste tid har jeg været en meget slap ski, men det går vel over efterhånden.

Ja, så var det intet post her i Callao denne gang, så jeg vil slutte min korte hilsen, med de hjerteligste hilsner til jer alle tre fra jeres hengivne søn Erik.

- 128. brev –
Til mine forældre

Balboa Panama den 29. november 1953

Kære alle tre.

Aller først vil jeg sende jer en hjertelig tak for jeres sidste brev som jeg modtog ganske kort før vi sejlede der fra.

Så er vi ved Panama Kanalen, vi venter kun på det bliver vores tur til at komme igennem.

Jeg har haft storvask til morgens. Jeg vaskede fra klokken 4 til klokken 6, hvor efter jeg tog mig et dejligt koldt bad således, at jeg var vågen til morgenbordet.

Ellers er det intet sket af store begivenheder. Det gå sin vante gang, dog er det blevet lidt for varmt under disse himmelstrøg, men det er kun til vi når New York, så skal det nok blive koldt igen.

Denne gang skal vi til en plads i USA som hedder Norfolk. I grunden ganske mærkeligt at komme til andre pladser, for det her ovre er efter hånden ved at blive kedeligt. Det samme - det samme.

Nu nærmer sig snart tiden hvor jeg skal til at søge om ferie. Så kan man da heldigvis snart se en ende på det.

I spørger mig om jeg har fået svar på min blodprøve og der til må jeg svare, at jeg endnu ikke har modtaget svaret, hvad jeg selvfølgelig er lidt vred over. For hvad nytter det, at man selv er forsigtig når lægerne benytter sig af, at man er sømand? Det er nu sådan når man sejler og der under må man rette sig. Jeg kan dog trøste jer med at jeg ikke fejler noget.

Ellers har jeg ikke mere at fortælle denne gang, så der med vil jeg slutte.

Kærlig hilsen Erik

PS: Adressen er stadig 90 Boad Street NY

Til mine forældre

Norfolk USA den 6. december 1953

Kære alle tre

Aller først vil jeg sende jer en tak for jeres sidste brev som jeg modtog ved ankomsten her til Norfolk

Ligeledes modtog jeg et brev fra Hans i Tyskland.

Al går som det skal her på Leena, her har man det lige så godt som man selv vil have det.. Der for er jeg stadig glad for at være her.

Vi har ellers fået kulde her i staterne. Det er skide koldt, faktisk som et rigtigt dansk efterår, men vi har varme her ombord så det betyder ikke noget.

Jeg har nu modtaget min blodprøve som viste negativt, så det kan næppe være bedre. Det var jeg næsten klar over, men forsigtighed er ingen skade til.

Det er da groft som I har medlidenhed med mig over jeg har været lidt sløj. Det må I ikke have, det betyder kun så lidt. Det er så men kun varmen der gør det.

Jeg kan fortælle Jer, at vores 1. mester her på Leena vil have mig som 4. mester efter næste rejse, så der for skal jeg nu på vores nuværende 4. mesters vagt for at lære hvad der skal laves på denne vagt.

Det må I selvfølgelig ikke regne med, for det gør jeg skam ikke.

Jeg skal denne gang holde jul på nøjagtig det samme sted som sidste år. Vi skal nemlig sejle syd over allerede den 23. december og det gjorde vi også sidste år med Greta.

Tak for dit brev, kære søster. Du kan tro jeg var ked af, at jeg glemte din fødselsdag, men du vil nok undskylde mig, ikke sandt?

Det glæder mig at høre, at det går godt på saftstationen, men mindre glædeligt er det at høre at saftstationen har så kort levetid tilbage. Desværre kan vi hverken gøre fra eller til, så det må alle sammen tage som det kommer.

Jeg skal snart til at skrive julebreve så det kan blive til noget. Jeg når det jo nok.

Så vil jeg slutte min hilsen denne gang med de kærligste hilsner til jer alle tre, fra jeres Erik.

Hans var en del af de danske besættelsestropper i Tyskland efter Andens verdenskrig.

**- 130. brev –
Til mine forældre**

Baltimore den 12. december 1953

Kære alle tre.

Aller først vil jeg sende en hjertelig tak for jeres lille julepakke som jeg well modtog i New York i forgårs. Hvor var det dejligt at modtage denne pakke som var tilsendt mig fra mine forældre. Det var ikke nødvendigt at sende mig dette, kære far og mor. Men endnu en gang mange mange tak.

Der næste vil jeg sige tak for er brevet med billedet af lille Bitter, som jeg selvfølgelig er meget glad for og navnlig da jeg kan se hvordan hun har forandret sig siden sidst jeg så hende.

En stor pige er hun vel nok blevet, må jeg sige.

Også er tak for jeres brev som jeg modtog samtidig. Jeg må ikke klage, jeg får mange breve fra jer kære. Så er det også lettere at være borte for savnet bliver mindre, hvilket vi kun må være glade for.

Ja, så nærmer julen sig og inden vi ser os om er vi midt i den. Jeg vil derfor håbe at dette brev kan nå hjem inden jul, så denne julehilsen kan komme frem rettidigt.

Jeg sidder og tænker på denne tid hjemme i Danmark og ikke mindst hjemme i vor hjem, hvor juletravlheden er at se og føle alle vegne.

Her ombord er der intet at mærke endnu. Her er intet arbejde der bliver lagt til side til fordel for at gøre julen lidt festlig. Hver dag er ens hele året rundt. Aldrig en fridag til, at gøre en højtidelighed festlig.

Jeg skriver ikke dette for at klage eller få medlidenhed, da næppe mange har det så godt som jeg. Endnu har jeg ingen modgang haft, trods det, at jeg mange gange har været ude efter det.

Kære far og mor, vil I ikke gøre mig en stor tjeneste? da jeg ikke selv kan få det gjort, så længe vi ligger i havn, da det er forbudt at telegraferer fra skibet. Jeg vil bede jer om at lægge en krans på Kirstens og farfar og farmors samt morfar og mormors gravsteder. Jeg sender her 10 dollar som I kan få indløst i banken ellers skal jeg nok sende jer nogle penge i gennem rederiet efter nytår. Hvis der så er penge nok, så køb lidt til Birgit, for hun trænger sikkert nok til lidt til julen.

Jeg har ellers skrevet julebreve i dag, kan I tro. Nu bliver det heller ikke til mere i dag, for nu er klokken 3 eftermiddag og skal ned og have mig en kop kaffe inden jeg skal på vagt klokken 4 til 12 i nat.

Jeg vil nu til slut sende en tanke hjem og sende, jer
 kære tre ønsket om en rigtig god jul.
 Hvor ville jeg dog ønske at jeg var hjemme, men
 omstændighederne tillader det ikke.
 Endnu en gang rigtig glædelig jul, Erik

Langt om længe skriver min onkel Carl til min mor.
 Jeg gengiver brevet som Carl har skrevet det.

- 130. brev –
 Til min mor, fra hendes broder i USA

Brooklyn 12/23/1953

Min kære Lykke

*Nu skal jeg prøve at skrive et par ord til dig, først
 tak fordi du skrev til mig, skønt jeg aldrig har
 svaret dig.*

*Jeg var ombord og talte med Erik da de sejlede i
 dag. Han har det rigtigt godt og er sammen med
 dejlige unge mennesker. De kan alle godt lide Erik.
 På næste rejse skal han være 4. mester ombord. Du
 kan tro, kære søster, at du har en fin dreng i ham.
 Ham og anden mester var her hos os til juletræ og
 havde det helt rart.*

*De unge mænd på hans anden båd kommer også
 og ser os når de kommer til New York.*

*Ja, vi har det jo godt alle sammen her, bare vi
 begynder at blive gamle. Min søn er jo 29 år og vi
 kommer til at miste ham igen, da han skal på
 vestkysten nu i januar. Min datter er jo 24 år og så
 tante Minnie hun er jo 90 og jeg selv er jo ung
 endnu, ved du nok. Ha - ha.*

Jeg håber du kan læse mine kragetræer.

Jeg er også glad for at høre at I alle sammen har det godt derhjemme og hvorledes går det med søster Ingeborgs lille dreng, hvor gammel er han nu? Og hvordan klarer hun sig, men hun er hvis den der sidder hårdest i det. Jeg skal også skrive til hende.

Vi er kede af at Erik måtte sejle før jul, så han ikke kunne få sin julegås med os, men du kan tro at han kommer ikke til at mangle noget.

Til slut sendes de kærligste hilsner til eder alle med håb om at I må have et godt og velsignet Nyt År.

Din broder Charlies

Det er flot at min onkel stadig kunne skrive så flot på dansk. Han havde været fra Danmark i mere end 30 år da han skrev brevet.

- 132. brev – Til mine forældre

Juleaftensdag 1953

Kære alle tre.

Aller først vil jeg takke mange gange for jeres sidste brev, dernæst vil jeg ønske jer, kære far, mor og Birgit et rigtigt godt nytår.

Det bliver kun en kort hilsen denne gang, da jeg har været ude hos Carl, når jeg ikke arbejder her på Leena. Men et større brev kommer fra Panama.

Jeg skulle ønske jer alle derhjemme en rigtig glædelig jul og et godt nytår fra familien Jackson.

Så er det juleaften og vi sejler klokken 6:00. Jeg er lige kommet op fra maskinen og klokken er 02:00

nat, så jeg skal hen og sove, da jeg skal på vagt klokken 8:00.

Mine tanker er hjemme hos jer kære alle tre, thi julen er nær nu.

Endnu engang godt nytår for jer alle.

Kærlig hilsen Erik.

- 133. brev –
Til mine forældre

Panama den 30. december 1953

Kære alle tre.

Aller først vil jeg sige tak for jeres sidste brev som jeg modtog inden vi tog fra New York.

Der næst vil jeg endnu engang ønske jer et godt nytår, hvor tiden vil være lys for jer alle derhjemme.

Af nyheder er der lidt denne gang, thi julen har været i mellem det sidste og dette brev.

Det gik godt her i julen, men det var ikke en jul som på Greta.

Jeg fik da nogle julegaver som jeg her skal nævne: Fra familien i New York fik jeg 3 slips, en strikket hjemmevest, en sommerskjorte og 7 par lommestørklæder, fra rederiet, fik jeg en dejlig bog samt en mindre humørbog og fra sømandsmissionen 2 julelys med stager samt en undertrøje til polarbrug. Meningen har sikkert været god nok.

I kan se her af at gaver var der nok af og så var der selvfølgelig gaverne fra jer.

Af breve var der mange. Fra Lise og George, Svend

og Erna og Lilian, Fra Hans mor Ingeborg Rasmussen samt fra mine gode venner på Greta som bl. a. sendte mig disse billeder som jeg vil sende videre til jer.

Den 31. december 1953

Så er det blevet nytårs aften og vi er på vej gennem Panama Kanalen. Jeg vil derfor gøre brevet færdigt så det kan komme i land i Balboa.

Her har intet været af nytårsfester. Den måtte vi helt stryge denne gang, men det går vel nok.

Her nede i Panama er der varmt ca. små 40 grader, det er hverken til at arbejde i eller noget andet i den retning.

Så bliver der ikke mere denne gang. Jeg skal på vagt om få minutter, men jeg skriver snart igen.

Jeg skal hilse fra familien i NY

Kærlig hilsen Erik.

**- 134. brev –
Til mine forældre**

Talarar den 8. januar 1954

Kære alle tre.

Så vil jeg igen begynde at skrive lidt, således at brevet kan blive lidt længere denne gang end sidst.

Først vil jeg sende, dig mor, en lidt forsinket fødselsdags hilsen, med håbet om du må få et godt år at gå i møde. Selv om fødselsdagshilsnen først kommer nu, håber jeg du vil tage i mod den.

Det går godt her på "Leena Dan". Jeg er stadig meget glad for at være her.

Vi har tandlæge her ombord for tiden, så jeg har lige fået mine tænder ordnet. Jeg vil nu kunne klare mig til jeg kommer hjem igen.

Vi har haft en del at lave i den sidste tid og navnlig efter jeg er kommet på 8 - 12 vagten, da denne vagt har de skide dampspil at holde i orden.

Her er også en del at lære, så det er kun til gavn for en selv.

Vores nytårsfest havde også i søen. Den gik meget stille af. Vi gik alle ædru ind i det nye år, så nu må vi se om året bliver anderledes af den grund.

Jeg fik brev fra moster Ingeborg da vi lå i Guayquil, men ingen fra jer, men det får jeg vel i Callao.

Nu er vi igen kommet over den værste varme. Det er lige som jeg har det bedre.

Vi I ikke gør mig den tjeneste, at sende mig et par træsko. Jeg har forsøgt at købe dem her ovre, men det er ikke muligt. Hvis det ikke er for stor ulejlighed for jer vil I gøre mig en meget stor tjeneste. Det haster ikke, bare en gang ved lejlighed. Jeg bruger nummer 9, det er omkring 44

Og jeg fortsætter brevet:

- 135. brev -
Til mine forældre

Callao den 11. januar 1954

Ja, så vil jeg gøre dette brev færdigt, så det kan komme i land i Callao, hvor vi er i morgen tidlig.

Jeg skal snart til at skrive til alle dem jeg fik julehilsen fra. I grunden kan jeg tage det roligt, der er 9 måneder til jeg skal hjem på ferie. Så tid er der nok af.

Jeg vil håbe I alle er kommet godt over julen og nytår, således at vi har den gode hverdag foran os igen.

Vi havde ellers et dejligt uheld juleaften da vi var på vej til Panama. Vores hovedfødevandsledning sprang, så der var ikke andet end at stoppe hele lortet, til det igen blev lavet. Det da også ganske udmærket.

Vi har lige fået et svejseværk her på Leena, således at vi også på dette område kan følge udviklingen. Ellers har jeg ikke meget nyt at fortælle. Nu venter jeg kun brev fra jer, så det igen er noget at svare på.

Med kærlig hilsen fra jeres sø Erik.

Erik og et fyrbøder reparerer dampspil på Leena Dan

- 136. brev –
Til mine forældre

Iquique Chile den 18. januar 1954

Kære alle tre.

Aller først vil jeg sende en tak for jeres sidste brev som jeg modtog i Callao. Jeg var meget glad for at høre fra jer, da jeg ikke havde hørt fra jer siden New York.

Jeg kan med det samme fortælle, at det går skide fint her på Leena. Jeg er stadig meget glad for at være her. Så det er ingen sag at være borte fra sin far og mor.

Da vi lå i Callao sendte jeg min ferieansøgning hjem til rederiet. Jeg har søgt ferie fra den 15. september 1954 til den 1. januar 1956. Det kan sikkert ikke lade sig gøre, for bagefter kommer militæret. Den tid den glæde.

Jeg fik også brev fra Gorm og Gerda i Callao, indeholdt en skideballe fra dem oven i købet. Hvad mere kan man ønske sig.

Vi har for tiden en masse skæg med den ene cylinder på hovedmaskinen. Vi arbejder på lortet hele dagen i går, men det hjalp intet. Så nu kan vi ligge og rode med det lort igen. Men ellers går vort maskineri meget fint.

På lørdag er vi igen i Valparaíso. Tiden går vel nok hurtigt. Vi bliver store børn efterhånden.

Tak for de mange forskellige hilsner I sendte mig. Jeg har også en del til jer fra familien i New York, men det skrev jeg vel i sidste brev.

Sikken en masse storme og oversvømmelser I har været plaget af. Jeg har læst en del af det i vor radioavis.

Her over har vi dejligt sommervejr, så vi kan sagtens.

Vil du far, ikke igen i år ordne min skat. Det er det letteste for mig. Jeg skal i denne måned betale resten af min skat fra sidste år. Det drejer sig om 400 kroner.

- 137. brev –
Til mine forældre

Antofagasta den 31. januar 1954

Kære alle tre

Ja, som jer skrev i mit sidste brev, har jeg modtaget to breve fra jer som jeg ikke har svaret på, så det er ikke for tidligt at komme i gang. Ligeledes modtog jeg et brev fra Jens Kofoed i Valparaíso samt et fra Hans i dag, så I kan vel nok regne ud at jeg har en del skrivearbejde.

Vi ligger for tiden i Antofagasta og læster kobber og om en times tid skal vi til Tocopilla.

Vi har haft en del kulde her nede syd på, men nu har vi den dejlige varme foran os.

Jeg er lige kommet op fra maskinen, men jeg skal ned igen klokken 20 om godt en halv time.

Det er ikke andet end arbejde her ombord. I denne måned har jeg haft 60 overtimer.

Da vi var i Valparaíso var jeg rigtig på skovtur, en dejlig dag. Der er virkelig meget smukt her nede i Sydchile.

Når så er det altså meningen, at vor lille saftstation skal nedlægges. Det var med vemod jeg læste dette i jeres sidste brev, og for mit vedkommende så er jeg også ked af at få dette at vide.

Det var dog en mægtig mængde sukker som i ligger inde med derhjemme. De arme bønder, nu går det ret ad røven til, men 35 % er også en hel del.

I har sådan fået en julehilsen fra Lise i Canada. Der kan man bare se. Der er over et år siden jeg har hørt fra hende. Nej, det er endda $1\frac{1}{2}$ år siden. I skriver, at Hans søger arbejde i Sverige. Det er fornuftigt af ham. Det er bare om at søge noget medens man er ung.

I skriver det er længe siden, at I sidst har hørt fra mig. Det kan jeg ikke forstå, for jeg har da skrevet lige så tit i den sidste tid som jeg plejer. Det kan tænkes at der er blevet et brev eller to borte. Det er ualmindeligt herovre fra.

Går det ellers godt derhjemme i det lille Græshave. I fryser vel en hel del kan jeg tænke mig.

Nu nærmer tiden sig snart, til den dag jeg skal hjem. Nu er der kun 7 måneder igen. Jeg skal også snart til at søge ind på maskinistskolen.

Jeg går bare og tænker på om jeg skal læse i København eller et andet sted, men det finder jeg vel nok ud af.

Vil I ikke gøre mig den tjeneste, at sende en klage af mit eksamensbevis nummer, da det er nødvendigt for at jeg kan søge optagelse.

Jeg har regnet ud at jeg har 8.000 kroner at læse for den dag jeg står hjemme. Det skulle vel være nok til et år.

Ellers har jeg intet mere at fortælle denne gang.

*Jeg vil håbe at I må have det godt.
Hils alle derhjemme.
Kærlig hilsen Erik*

Jeg fortsætter brevet fra Tocopilla

**- 138. brev –
Til mine forældre**

*Så vil jeg igen skrive et par ord.
Vi er i Tocopilla for tiden. Vi skal laste 3.500 tons
salpeter til Baltimore. Vi sejler i eftermiddag efter 5
døgn her.
Af nyt har jeg intet oplevet. Det går alt sammen i
sin vante gænge.
Der er i dag kommet besked fra rederiet, at en af
de andre assistenter skal være 4. mester. Så det var
ikke mig denne gang. Det er måske en lille
afbrandert, men bare tag det roligt, så går det vel
alt sammen, for jeg har det godt som jeg har det.
Men en lille glæde for mig er, at min gode ven fra
Greta, J. Joensen kommer her ombord i Panama.
Jeg har været i land i formiddag og købt 7 flasker
Champagne, det kan jeg nemlig godt lide og det
koster kun 5 kroner pr flaske.*

Den sidste side af brevet mangler, der for afsluttes brevet ikke med kærlig hilsen.

**- 139. brev –
Til mine forældre**

Panama Kanalen den 14. februar 1954

Kære alle tre.

Først sender jeg en tak for jeres sidste brev som jeg fik i Callao.

Så er vi ved at være inde i Panama Kanalen igen. Inden vi ser os om er vi i New York igen.

Pokkers også for der er skide koldt når vi kommer der op.

Det går stadig godt her på sorte Leena, bort set fra vi har haft overkog på vores kedler hele tiden. Det er så med stop i søen og alt hvad der høre til. Ganske fornøjeligt, det bliver også en vane.

Så har jeg været i rederiet i to år. Det får man en del mere for. 20 kroner pr. måned. STORE PENGE.

Med hensyn til min skatteseddel, så ville jeg gerne have, hvis du igen i år ville ordne det for mig, Far.

Du får vel tilsendt tallene på min indkomst fra rederiet. Så jeg sender her min skattebillet fra sidste år. De har kun sendt mig kvittering for en indbetaling. Det betyder ikke så meget da jeg har nummereret på de ansøgninger som jeg har sendt hjem. Så det skulle være i orden alt sammen.

For resten har jeg sparet 3.600 kroner sammen sidste år.

Går det ellers stadig godt derhjemme. I har vel en del vinter, læser jeg. Bare der er noget at fyre med, så går det nok.

Af store oplevelser er der ingen, så her om er der intet at fortælle.

- 140. brev –
Til mine forældre

Kanalen den 15. februar 1954

Endnu vil jeg sende jer en tak. Denne gang for jeres to breve som jeg lige har modtaget i dag. Samtidig fik jeg en kvittering mere fra Esbjerg. Jeg læste, at du har ordnet skatteskemaet for mig, far, så behøver du vel ikke at få det skema som jeg har. Det viser jo kun beløbet på sidste års skat som er betalt med i alt 1.116,10 kroner. Ellers alt OK. Jeg kan ikke skrive mere denne gang, så jeg vil slutte med kærlig hilsen Erik.

- 141. brev –
Til mine forældre

Det Caribiske Hav den 19. februar 1954

Som jeg skrev i mit sidste brev fra Panama, modtog jeg ikke mindre end to breve fra Jer. Dem vil jeg endnu en gang sige mange gange tak for. Vi er efterhånden ved at nærme os USA igen, selv om vi er forsinket med ca. 1½ døgn. Vi har også haft en del kludder med vores maskineri. I går måtte vi stoppe, da en af højtryks cylindrene havde ædt alle stempelringene. Så der var ikke andet for end at tage stemplet op og sætte nogle nye ringe i. Det var det varmeste jeg har oplevet. Vi havde ca. 55 grader på toppen samt en cylinder der var 300 grader varm. Når det gik Ok, så nu går maskinen godt igen. Vi har en næsten uudholdelig varme her nede for tiden. Hele kroppen klør af bare svedknopper. Meget ubehageligt, men om et par dage har vi vinter, så

er vi over det for denne gang.

- 142. brev –
Til mine forældre

Norfolk den 22. februar 1954

Så må jeg se at få lavet lidt ved dette brevskriveri. Det er ikke blevet meget siden Panama, da vi lige har, måtte forny vore stempelringe for anden gang. Sådan noget lort.

Nu er vi dog omsider nået i havn.

Jeg sidder for tiden og skide fryser. Det er nemlig koldt her oppe i USA, har jeg opdaget.

I har sådan været sløje derhjemme, læser jeg. Se nu at komme over det for denne gang!

Det var fantastisk, har jeg tjent 12.000 kroner, ja, det er jo mange penge, det kan vi godt blive enige om.

I har sådan fået udbetalt livsforsikring, altid så heldige.

Det ville være rart om I viste hvad I nu skal når saftstationen nedlægges.

Du spørger, far, om vi har oliefyr. Ja, det har vi. Vi bruger 28 tons kedelolie pr. døgn fordelt på tre kedler med to-fyr i hver.

Ellers vil jeg ikke forklarer mere, da det hele er et virvar, som almindelige mennesker der har været her ombord kun forstår en del af. Men det bliver nok diskuteret når jeg kommer hjem.

Du husker vel, far, at vi to aldrig har kedet os når vi talte om maskineri.

Stakkels lille mor, påtalte det også somme tider

når det blev for meget.

Det ved jeg ikke hvad der skal forstås ved ovennævnte sætning

I spørger også om jeg fyrer. Ja jeg fyrer når fyrbøderne er fulde og det er langt fra sjælden. Jeg er glad for, at I har klaret det med træskoene. Jeg har dog ikke modtaget dem endnu, men de kommer vel.

Med hensyn til de penge træskoene står jer i, vil jeg inden længe sende pengene.

Tak for de mange hilsner. Hils igen.

Og hermed de kærligste hilsner til jer kære far og mor og lille Birgit fra Erik.

Har lige modtaget juleblade fra faster Lise og onkel George.

Mor, du spørger om jeg vil ud igen, siden jeg kun har søgt ferie. Dertil kan jeg kun sige, måske, måske ikke. Det må tiden vise.

**- 143. brev –
Til mine forældre**

Baltimore den 5. marts 1954

Kære alle tre.

Først vil jeg sende en tak for jeres to sidste brev, samt en tak for træskoene, som jeg har modtaget for en uge siden.

Vi ligger i Baltimore for tiden og vi skal blive her til den 10. marts, hvor vi så skal i dok.

Jeg vil takke dig, far, for at du har ordnet min skat. Så skulle det være i orden for denne gang.

Sammen med brevet sender jeg min skatteseddel, som jeg lige har fået, så kan du se på det.

Det var en sørgelig meddelelse, at læse om Hans far. Ja, tiden forandre vor tilværelse, meget kan ske på kort tid. Mest synd er det dog for fru Rasmussen, der stå ene tilbage med den lille Lisbeth, men hun har Hans som sikkert vil hjælpe hende meget, for han er et godt menneske.

Det var pænt af jer at sende den krans, som også er fra mig. Det er jeg glad for.

Jeg skal nok skrive et lille brev til fru Rasmussen og til Hans i dag, selv om min trøst kun er ringe, så vil dog gøre det.

Fru Rasmussen skrev sådan et langt pænt brev til mig op til jul, hvor hun bl. a. skrev hvor godt jeg var lidt derovre og ligeledes skrev hun: " Du må aldrig glemme Erik, at her hos os er du som en af vore egne. Bare dette, kære far og mor, er det ikke nok? Jeg mener det siger alting.

Med hensyn til overkog, kan jeg ganske kort forklare, at dvs. kedlerne koger over, fordi vores kedler er så små som de er. Vi har 2 tons vand i hver vandrørskedel, samt en ganske lille dampdrum på hver, der i forvejen har vanskelighed med at yde den damp der er nødvendig.

Hvis du nu kan tænke dig, at dampforbruget pludseligt stiger, f. eks. ved raus, nå skruen går ud af vandet, så kan dampen ikke hurtigt nok slippe vandoverfladen i kedlerne, med resultat at det trækker vandet med sig. Når så vandet kommer ind i maskinen, så kan du tænke dig hvad der sker. Maskinen løber 90 omd/min og har en

slaglængde på 1.100 mm - der lyder nogle brag som om hele skibet er ved at gå under, men det er ikke det værste, nej det er meget værre hvis vi får vand ind i turbinen, som løber 4.000 omd/min. Så er den ødelagt. Samtidig sker det, at vores fødepumper, kondensatpumper, lysmaskine osv. Går i stå, og så ligger vi der indtil der kommer gang i det igen. På toppen af det hele sprænger vi vores stempelringe, så skal vi trække stempler, som jeg skrev i sidste brev.

Nok om det.

Så er min gode ven fra Greta kommet, altid et lille lyspunkt.

Ellers har jeg intet oplevet i den sidste tid. Det går OK alt sammen.

Jeg sender et par billeder som I kan se på.

Det er kedeligt, at du har det skab at rode med, kære far, men jeg håber da at det snart bliver bedre.

Til slut vil jeg sende den kærligste hilsen til jer alle tre. Erik.

**- 144. brev -
Til mine forældre**

New York den 13. marts 1954

Kære alle tre.

Ja, først vil jeg takke for jeres sidste brev, som jeg modtog i går. Det var dejligt at høre lidt hjemme fra.

Vi kom så her til New York for sidste gang inden vi går syd over igen, hvilket vi gør den 18. marts.

Her over går det OK. Vi har det godt, trods det efter hånden er en kedelig sejlads.

Nu trænger man til en god stor ferie. Det kommer også snart der er kun 7 måneder til.

Jeg skal lige en tur i byen i formiddags for at handle lidt, jeg skal nemlig først på vagt klokken 16.

Onkel Carl har jeg endnu ikke opsøgt, men så snart jeg har en friaften vil jeg smutte en tur derud.

Hvis det har interesse for jer sender jeg et par billeder. Det er fra hovedmaskinen i Greta. Som I ved var det en stor maskine, der var 8 af denne slags. Det er Joensen som er med på billedet. Han er nu her ombord på Leena. Det andet er mit skib, Leena, taget en dag vi sejlede forbi.

Det glæder mig at høre, at du har det lidt bedre, far. Det er da også bedst at være fra for den slags.

Når I går ud af sogneråd og skolekommission. Nu har I da begge også ret til at hellige jer selv lidt mere i stedet for alt det skidt.

Kære mor, jeg ville så gerne købe en lille ting til moster Skole. Jeg gør det også, men jeg vil ikke sende det hjem, da det er stort besvær at få det ud af landet, så jeg venter med det til jeg skal hjem for så er jeg fri for at sende mere.

Tak for de mange hilsner I altid har til mig.

Så kan det ellers ikke blive til mere denne gang.

Kærlig hilsen Erik

Førstemester Vilstrup på "Leena Dan"

**- 145. brev –
Til mine forældre**

New York den 31. marts 1954

Kære alle tre.

Ja, så vil jeg sende jer en lille hilsen, men allerførst en tak for jeres sidste brev, som jeg modtog for et par dage siden.

Vi ligger stadig her i New York, hvor det kniber med at få lasten ombord, fordi de ærede havnearbejdere strejker, men nu er der udsigt til at de begynder så småt.

Vi andre har det godt. Nede i maskinen får vi lavet en del mere end vi først havde regnet med.

Det er jo kun godt for os selv.

Det er så småt begyndt at blive forår herovre. Det er helt mildt i vejret.

Det er et par dage siden jeg skrev til fru Rasmussen og til Hans, der udover er det ikke blevet til så

meget i den sidste tid. Hvorfor ved jeg ikke.
Jeg skal hilse mange gange fra familien her over.
Jeg har haft god lejlighed til at være sammen med
dem denne gang, her ombord oplever vi jo ikke så
meget.

Med dette vil jeg slutte for denne gang.

Skriver igen om et par dage.

Kærlig hilsen Erik.

S E J L P L A N.			
Ankomst:	Havn:	Land:	Afgang:
	New York	U. S. A.	19. marts
25. marts	Cristobal	Panama	26. marts
27. marts	Buenaventura	Columbia	28. marts
30. marts	Guayaquil	Ecuador	30. marts
31. marts	Paita	Peru	31. marts
1. april	Pimentel	Peru	1. april
2. april	Salaverry	Peru	2. april
3. april	Callao	Peru	7. april
9. april	Mollendo	Peru	9. april
10. april	Ilo	Peru	10. april
11. april	Arica	Chile	11. april
12. april	Tocopilla	Chile	12. april
13. april	Antofagasta	Chile	13. april
15. april	Valparaiso	Chile	16. april
18. april	Talcahuano	Chile	? ?

Samt San Antonio Chile hvor skibet
Ankommer den 17. april og afgår sam-
me dag.

Jeg havde lavet denne sejlplan som jeg sendte med hjem.

- 146. brev -
Til mine forældre

New York den 6. april 1954

Kære alle tre.

Så vil jeg sende jer en lille hilsen medens vi endnu ligger her i New York, for i morgen er det sidste dag.

Vi har klaret det ganske godt denne gang. Over en måned her i New York, men vi har haft det godt, så jeg har intet i mod et par måneder mere her oppe.

Jeg skal hilse mange gange fra familien. Sidst vi var sammen var i fredags hvor Carl og jeg var ude i den danske Klub. Jeg blev for resten skide fuld, men det er en anden side af sagen.

En god aften havde vi i hvert fald. Natten med, for den sags skyld. Jeg kom først hjem klokken 7:00, men jeg skulle først på vagt klokken 16:00, så det var OK.

For tiden er det skide godt her på Leena, dog kniber det at få de sidste måneder til at gå, det er noget lort, men jeg kommer vel også det igennem.

I aftes var jeg i biografen og så det bedste stykke jeg har set medens jeg har været her ovre. "Roman Holiday" hed det, på dansk "Prinsessen holder fridag"

Jeg har fået svar og et ansøgningskema fra maskinisteskolen i København, så det må jeg se at få ordnet en gang ved lejlighed.

En hel del tøj har jeg fået købt mig denne gang, således at jeg kan klare mig i et stykke tid fremover.

Næste gang skal jeg have mig et godt sæt tøj. Jeg må åbenbart have råd til det, for det er 80 til 100 dollar. Skidt med det, vi har vel magt over det.

Jeg sender et billede der skal forestille mig på toppen af Empire State bygningen.

Har I ellers hørt noget fra Grete og Putte i England?

Ellers har jeg intet, at fortælle denne gang.

*Næste gang i høre fra mig bliver fra Panama
Kanalen.
Hils nu dem alle sammen derhjemme.
Kærlig hilsen fra søn, Erik.*

Det lovede brev fra Panama kan jeg ikke finde. Det blev måske slet ikke skrevet.

Erik på toppen af "Empire State Building" i New York.

**- 147. brev –
Til mine forældre**

Mollendo den 28. april 1954

*Kære alle tre.
Aller først vil jeg sende jer en tak for jeres sidste*

brev, som jeg modtog i Callao for et par dage siden.

Så er vi kommet over Callao for denne gang, så nu et det Valparaíso vi ser frem til.

Vi er kommet over varmen for denne gang, så vi føler det godt igen.

Af nyheder er der ikke mange, men lidt skulle der vel nok være at fortælle om.

Jeg har fået svar på min ferieansøgning, hvor i de skriver, at så vidt det er muligt, så skulle jeg nok blive afløst til den tid som jeg ønsker. Så det er i sin bedste orden.

Vi har haft en meget fin tur nedover denne gang. Det er gået godt alt sammen nede i maskinrummet, men vi havde jo også en god lang tid i New York sidste gang.

Nå vi nu kommer op igen, skal de hjem alle sammen på nær 1. og 2. mester og så mig, så det bliver jo spændende hvad det bliver for nogle gutter vi får ombord.

Næste rejse så er det 2. mester og mig der skal hjem. Det passer også meget godt, da han er den gamle Højrebys smed, ham op på hjørnet ved Søllested, I ved.

Jeg er stadig glad for at være her på Leena. I grunden er det synd at tage herfra, for et bedre skib kan jeg aldrig få.

I Callao var jeg ombord på rederiets sidste nye skib "Jonna Dan" hedder det. Det var sager kan tro, men skibet var for lille til at jeg kunne tænke mig at være ombord. Kun 4.000 tons.

Her i den sidste tid er jeg blevet så glad for at sejle, så jeg tror næsten at det bliver min levevej de første år frem i tiden, men nu må vi se hvordan det vil gå.

Hvis jeg i grunden tænker mig om, så kan jeg godt se at jeg aldrig vil få nogen chancer for at få det lige så godt i land som her til søs. Nok om det.

Når I har sådan været ude at slå sådan til Søren, ved "Grovfile Festen". Så sidder jeg her og har dårlig samvittighed og så viser det sig at ens forældre er mange gange værre. Der kan man bare se.

Jeg skal nu ikke klage, da vi var i Callao var jeg på en dejlig tur, dejligt og dyrt, men vi har vel magt over tingene, ellers gør man det vel ikke.

Du skriver, at du er blevet lidt for tyk, far, mon ikke du kunne klarer denne sag ved at arbejde. Du har jo ikke nød at lave ret meget, bare en halv time arbejde hver dag. Nu kan du se med din søn, han vejer 79 kg. Men han er jo også et slæb til at arbejde.

Tak fordi I har så mange hilsner til mig og en skideballe fra Gorm og Gerda, men det er nu også meget rart med en opstrammer en gang i mellem.

Hvad er det dog der er overgået lille Putte? Så var hun altså ikke så "Mandfolkeræd" som jeg troede.

Ja, som du skrev, mor, der røg drømmepigen. Mon der er gået så meget i stykker ved det, man kan jo bare drømme sig til en ny. Der findes 1.250.000 kvinder, så pokkers skulle stå hvis jeg blev ødelagt af den grund.

Næh* jeg har den lille solbrændte i Callao og hun kan lide mig og mine penge, navnlig det sidste.

Hvad kan en gammel "West Coast Sejler" så ønske sig mere, ingen ting Vel? Ikke mere om det.

Jeg har for resten købt mig et nyt armbåndsur, og så ikke mere denne gang.

Til slut de kærligste hilsner til jer alle tre fra Erik.

Havnen i Valparaíso Chile

**- 148. brev –
Til mine forældre**

Valparaíso den 2. maj 1954

Kære alle tre.

Så igen en lille hilsen til jer derhjemme.

Vi er så på vej til Valparaíso, hvor vi skal være fremme ved omkring 10 tiden. Jeg får ingen chancer for at komme i land denne gang fordi jeg har taget vagterne for de andre to assistenter.

Den ene er ved at emigrerer til USA, så han skulle på konsulatet for at få ordnet sine papirer og da det er Joensens sidste rejse, så ville han gerne i land for at sige farvel, men så må jeg vel kunne tillade mig at gå rigtig til den næste gang.

Af nyt er der intet. Jeg sendte jo brev hjem for et par dage siden fra Antofagasta.

Vi er efter hånden ved at få dårligt vejr igen. Det er det næsten hele året rundt her nede. En gammel sømand må dog ikke klage.

Har I det ellers godt derhjemme i det kolde

Danmark?

Hvor bliver det rart at komme hjem, trods at jeg har det så godt her ombord. Leena er nemlig et godt skib med hensyn til forholdene. Hvad selve skibet angår, så er det det dårligste her over på kysten. Men hvad gør det, gode venner er nu mere værd end et godt kammer.

Der er efterhånden kommet godt med snak om mig her ombord, fordi jeg stadig sejler som assistent.

Førstemester viste mig et brev som han havde sendt hjem til kontoret. Der i skrev han, at uanset hvilken mand der kom her ombord for at skulle være 4. mester så måtte han vente på mig.

Jeg skal nemlig sige jer, at ham der er 4. mester for tiden, har langt mindre sejltid end mig og foruden render den ene efter den anden forbi mig. Så vidt det vides er jeg den der har længst sejltid som assistent her over på kysten.

Nok om det jeg har det jo godt så længe ølboksen er fuld.

Til slut de kærligste hilsner til jer alle tre, Erik.

"Leena Dan" laster kobber i Antofagasta til USA. Erik i forgrunden

Det sidste brev jeg har kopi af, som jeg har skrevet til min ven Hans, er dateret den 9. maj 1954.

Brevene mellem september 1952 og hertil, er bortkommet. Det er sikkert, at Hans og jeg har skrevet en del sammen i den mellemliggende periode.

**- 148. brev –
Til min ven Hans**

Antofagasta, Chile den 9. maj 1954

Kære Hansemand.

Trods megen selvmedlidenhed, vil jeg dog sende dig et par ord, inden du får mordtanker i hoved over for mig.

Men da jeg ved du er let at købe, så kan jeg vel få syndforladelse. To øller betyder meget for dig.

Ellers går du vel i grunden og har det ganske godt.

Jeg har hørt, at du har taget job i Nykøbing igen.

Ja, du har en vis evne til at finde det mest ugidelige arbejde. Dovenskab har nu altid været din stærke side og kvinder, for den sags skyld.

Jeg stiller dig lige et spørgsmål, som jeg ved vil ramme din mandighed:

"Hvordan har din tørst det"?

Jeg skal nemlig sige dig, at dit svar bestemmer om jeg tager hjem eller ikke tager hjem. Så du må love mig omgående, at sende dit svar.

Sikken en Callao - tur jeg lige har haft, uha da.

Jeg synes den bliver større for hver gang jeg er der.

Men det vil jeg ikke skrive om nu. Jeg er nemlig meget mere intresseret i dine dejlige laster.

Med hensyn til mig selv, så går det fint herovre.

Har du ellers været hjemme i den sidste tid. Der er vel sket en helt masse forandringer siden jeg var

Hjemme sidst.

Jeg regner med at være hjemme omkring midten af september. Der bliver vist heller ikke meget galt i det.

Lad mig snart få svar og hermed de bedste hilsner til dig Hans.

Din ven Erik

Hils din familie.

**- 150. brev –
Til mine forældre**

Panama den 23. maj 1954

Kære alle tre.

Aller først vil jeg sende jer en tak for det sidste brev som jeg modtog i Tocopilla for godt en uge siden. Det var rart at høre lidt fra jer derhjemme.

Her over går det stadig godt. Ingen må klage her ombord.

I morgen er vi så i Panama Kanalen. Det bliver sikkert en varm tur, men det overkommer vi vel, ellers er vi da på den.

Omkring den 30. maj er vi i New York, som vi går direkte til.

Af nyheder er der ikke mange af, så her om er ikke meget at skrive. Det var en mager en, ikke sandt?

I morgen regner jeg med, at der er et par ord fra jer, men nu får vi se, måske jeg forregner mig.

Er I snart ved at have noget sommer derhjemme i det høje nord? Ellers kunne I godt få en smule fra mig.

Når du er sådan ved at lære at køre bil, gamle far. Ja, du kan sku'. Vi andre ville også gerne have

kørekort til de små bilmotorer, men det kan ikke lade sig gøre. Jeg må kun køre en B&W Krydshoveddieselmotor på 6.000 HK. Det er alt hvad jeg må.

Når Putte har sådan været hjemme med tyren. Ja, så er hendes dage talte med ungdom og fritid.

Jeg vil bede jer om noget som sikkert ikke vil glæde jer, men jeg vil begynde forfra, så I kan se hvordan landet ligger.

Vores 1. meter kom en dag op til mig og sagde:

"Jensen, jeg har et ønske, som jeg vil håbe De vil kunne gøre for mig, og det er at tage en rejse mere end ellers var meningen. Alle mine mestre skal i land i løbet af 3 måneder, derfor har jeg skrevet til rederiet, at jeg vil have dem som mester for vores maskineris ved og vel, samt for oplæring af de nye maskinmestre"

Kære far og mor, var det ikke en stor anbefaling at få. Hvad mener i?

Jeg selv har i og for sig intet imod at tage en rejse mere, men så kommer jeg ikke hjem før omkring midten af december. Derfor vil jeg gerne høre hvad I har at sige dertil, for jeres mening er afgørende.

Såfremt jeg vil ud at sejle igen, så gør jeg kloges i at tage den rejse mere, men lad os nu se hvordan det går.

Jeg vil gerne vide hvordan I taget det, så jeg venter at høre fra jer. Hvis I vil endnu vente 3 til 4 måneder på min hjemkomst, så vil I gøre mig en stor tjeneste, for jeres mening vejer tungt i skålen.

Hvis jeg vil noget inde for rederiet, så kan jeg ikke sige nej.

Da jeg fik meddelelsen om Puttes graviditet og hendes engelske hendes fyr, blev jeg faktisk meget ked af det.

Jeg havde håbet at det blev os, men sådan skulle det ikke gå.

**- 151. brev –
Til mine forældre**

Panama den 24. maj 1954

Så ligger vi og roder rundt i Kanalen. Jeg har lige modtaget jeres sidste brev med svar på dette fra New York.

Der næst en nyhed:

Sønnen jeres er udnævnt til 4. mester her på Leena Dan fra og med den 5. juni dette år. Se så! Er det ikke mere assistent, men maskinmester E. Jensen.

Tilslut de kærligste hilsner til jer der hjemme. Erik.

NB: Vend.

Jeg læste i brevet det var i orden med fyrbødertjansen på saftstationen, men i givet fald må det annulleres. Men jeg takker dig, far.

Kære far og mor, gør mig en tjeneste og giv mig en chance inden for rederiet.

Jeg sender hermed to billeder, hvor af det ene viser vore kedler og det andet en del af hovedmaskinen.

Kan du se, far, at den er stor.

r. 30. juni 1954

1. maskinmester	2. maskinmester	3. maskinmester	Hovmester
Aa. Bruun	Erik Kolkberg	Finn Pedersen	E. Damsgård Nielsen
B. H. Andersen	E. Bay Pedersen	J. E. Knudsen	P. H. Hansen
I. Malmgren	Sv. E. Hauritz	H. M. Larsen	Henry Tage Andersen
	Christensen		
D. Voxnas	H. P. E. Hansen	J. Knoblauch	R. M. Jensen
I. Krat	K. I. Bølling	O. Carlsen	Chr. Bagnskop Jensen
M. Knudsen/O. Rimann	J. R. Andersen	F. Bertelsen	K. W. M. Bech
P. E. Clausen	A. Pedersen	P. H. Damms	P. Henriksen
H. Mouritzen	Obert Autrup	J. Flintager	Sv. A. Clausen
O. K. Jørgensen	H. H. J. Nielsen	H. Bergmann Hansen	H. Marckmann
Sv. Agled	L. Kaster	P. Jensen	J. D. Frederiksen
E. S. Jørgensen	P. N. Madsen	L. Sørensen	O. Olsen
K. Staack-Christensen	K. A. Christensen	J. L. Jensen	K. O. Hansen
R. Olsen	P. J. Pedersen	K. A. Christensen	A. Husum Jensen
S. Einshardt	H. O. Hansen	J. von der Rebe	Henry Andersen
Vilh. Sørensen	J. Høglund	S. S. Kjeldsen	S. A. Bech
J. K. Hansen	K. H. Friis	Erik Jensen	E. Hansen
T. J. Johansen	H. Nielsen		G. V. Petersen
P. D. Johansen	S. Børvild		G. Jørgensen
S. A. Hansen	M. Jacobsen		A. H. Pedersen
Chr. Radsjæ	E. F. Larsen		K. H. Knudsen
J. A. Madsen	V. Oppermann		G. R. Larsen
F. P. Petersen	C. H. Maack		B. J. Rasmussen
B. L. Hansen	A. Haage		Karl Grønhøj
L. Frank	C. Andersen		Hass Hansen
A. Reimann	K. K. Petersen		Marius Hansen
O. Vedt-Birch	P. B. Knudsen		A. H. Silling
Joen Jacobsen	Orla Bj. Larsen		C. A. Boas
Th. Stenborg	J. S. Kristiansen		H. P. M. Larsen
Th. Pedersen	E. L. Møller		Einat Knudsen
E. N. Andersen	S. V. Jønsen		Ib Lorentzen
O. Knudsen	H. F. F. Jønsen		Hemming Thomsen
P. Balle	T. H. Truelien		Sv. A. Sørensen
K. E. Pedersen	O. Jønsen		Rudolf Kristensen
K. E. Jacobsen			S. Brinck Hansen

austrup, P. Thomsen, Jean Petersen.

☛:

V. Møller Pedersen, Egon Christiansen, Kai Hausmannen, P. Fossum.

Martin Clausen, K. O. Olsen.

F. Gunn Møller, Svend Walskjøl, Gunnar Peter Christensen.

Henrik Hansen.

Ove Jensen, K. Kr. Hoffmann, John Hexerassen, B. K. Jensen, J. J. Kj. Johansen, B. F. Nielsen, R. Wolf.

Nyantagne:

Hovmester: C. A. Boas, Gunnar Jørgensen.

Styrmand: K. Rauer Larsen, Gunnar Olsen, Bruno Thøgersen, Erik Bruus, F. Tøft, Mogens Kamph, M. Arvidal Pedersen, Fritz Mohr, Bent Bennen, Kai T. Jensen, Finn E. Bang, H. Jønsen.

Telegrafister: P. Haugaard Jensen, Leif Bjerkvig, F. Myhr Frederiksen, J. E. Nielsen, A. J. Thomsen, Martin Kjær.

Genantagne:

Maskinmestrene: K. H. Friis, H. Nielsen, F. Bertelsen, P. H. Damms.

Hovmester: G. V. Petersen, H. M. Hansen.

Kopi af "Frivagten" hvor mit navn står nederst under kolonnen "4. maskinmester"

- 152. brev –
Til mine forældre

Baltimore den 13. juni 1954

Kære alle tre.

Så vil jeg sende jer en lille hilsen, medens vi endnu ligger her i Baltimore..

Varmen trykker os her ovre, det er, sku' varmere her end under Ækvator. Vi må så køle os lidt af med de kolde øller, så det går i grunden ganske godt.

Her ovre har vi det stadig godt. Leena er nu et godt skib, så det er en fornøjelse at sejle.

Har I det ellers godt derhjemme i det lille Danmark?

Det bliver dejligt at komme hjem igen. Nu er der også gået lige to år siden jeg sidst var hjemme.

Tre måneder mere så er det overstået her ovre.

Jeg har endnu ikke hørt fra rederiet derhjemme, men fra New York kontoret var de vældig glade for at jeg ville tage en tur mere, så det er i orden.

I kan ellers tro at de nye folk vi har fået, er nogle dejlige mennesker. Den assistent som jeg har på vagten, er en gammel gut som har været gift i over 4 år, så det er helt underligt at kommanderer med en sådan fyr, når man selv kun er 22 år.

Af nyt er der intet, men jeg regner med at skrive igen i morgen. Kærlig hilsen Erik

Jeg skrev åbenbart ikke dagen efter, for det næste brev blev skrevet i Philadelphia.

Fra venstre: 1. mester, Donkeymanden og 2. mester.

**- 153. brev –
Til mine forældre**

Philadelphía den 18. juni 1954

*Ja, så igen et par ord fra mig her over fra.
Tak for jeres sidste brev af anden pinsedag.
Herovre havde jeg pinse mandag ude hos Carl. Det
var en god dag jeg havde sammen med dem. Der
var alt hvad jeg kunne tænke mig.
Vi er så lige sejlet fra Philadelphía, så i morgen
formiddag er vi igen i New York, hvor vi skal ligge
til den 24. d. m.
Vi har for tiden varme så det kan blive til noget,
bare er det lidt koldt om natten.
Det glæder mig at høre, at I har det godt
derhjemme. Ja, hvor har vi været heldige, så hvad*

mere kan man ønske sig.

I spørger om jeg agter, at begynde at læse når jeg kommer hjem. Ja, dertil kan jeg kun sige, at kun noget uventet kan stoppe mig der i. Jeg har også kun taget en rejse mere på den betingelse, at jeg kan komme hjem så tidligt at jeg intet forsømmer ved min uddannelse.

I spørger også om, hvor meget jeg tjener mere som 4. mester end som assistent. Hvor mærkeligt det end lyder så er jeg gået ned med 150 til 200 kroner. Årsagen er, at jeg ingen overtid har som da jeg var assistent. Men ser I, for at jeg en gang kan blive 3. mester, så er jeg nød til at komme over det lave trin. Forstå I det?

Jeg har ingen nyheder af den hele store art.

I Baltimore rensede vi to kedler, som vi havde Lloyd syn på.

I New York skal vi så i gang med vores hovedmaskine, men det bliver dog ikke så slemt.

Sammen med 1. og 2. mester skal jeg en tur ud i den danske klub, sammen med Carl. Vi skal være der en hel aften.

Det gik skam hurtigt over med moster Jennys kærlighed. Når dem om det, vi andre har nok i vores, men alligevel.

Det er synd som det er gået tante Dora. Vi må da håbe, at hun kommer over det.

Jeg skulle for resten hilse fra dem alle sammen i New York.

Med dette vil jeg slutte for denne gang.

De kærligste hilsner fra Erik.

- 154. brev –
Til mine forældre

Søen den 27. juni 1954

Kære alle tre.

Aller først vil jeg sende jer en tak for jeres sidste brev, som jeg modtog ret før vi sejlede fra New York. Så er vi igen på vej til Panama for 11. gang, så der er jo ikke meget nyt at se, men vi har det godt her på Leena for tiden, at en sådan sejltid aldrig vil komme igen.

Jeg har mine kronede dage. For det første laver jeg ikke for 5 flade øres gavn. Jeg har en assistent til at gøre alt mit arbejde, det eneste jeg gør at underskrive skibsjournalen og så manøvrerer skibet i havn når det forekommer på min vagt. Kan man have det bedre. Hvad synes I?

Vi havde en skide god tur sammen med Carl i New York. Den var lige til klokken 6 morgen. Selvfølgelig var der gas på da vi kom hjem og så tømmermænd dagen der på.

Det var en rar tur, så hvad gør det andet.

Jeg skal hilse jer alle sammen fra dem alle.

I kan tro, at gamle tante Minnie, er lykkelig over at jeg er blevet mester og ikke mindre da jeg fortalte hende, at jeg havde uniform med "Rigtige guldsnore på armen"

Da jeg fortalte det til hende var hun lige ved at græde af glæde.

Hun går også og praler med mig til hele New Yorks befolkning. Ja, hun er vel nok glad for mig.

Har I det ellers godt derhjemme i det lille hjem? Er lille Birgit bleven stor?

Jeg har fået svar fra rederiet og de var yderst taknemmelig over jeg vil blive en rejse mere. Så kan det gå bedre?

Der ikke mere denne gang, Kærlig hilsen Erik

**- 155. brev –
Til mine forældre**

New York den 7. juni 1954

Kære alle tre.

Aller først et tak for jeres sidste brev jeg allerede fik ved ankomstdagen her til New York.

Dernæst vil jeg sende en undskyldning over jeg ikke har skrevet før, med de sidste dage har vi festet til den hele store guldmedalje. Dagene er lige frem gået i glemmebogen.

Carl var med den sidste dag og i går var jeg ude hos ham og familien.

Nu har jeg er chance og så skal det være.

Inder jeg går videre vil jeg lige fortælle at min dejlige Parker Pen er stjålet, så jeg må bruge blyant i stedet.

Så er jeg blevet 4. mester, i øvrigt Danmarks eneste dampskibs 4. mester, men det gider I vel ikke høre på..

Den gamle 4. mester, 3. mester og Joensen tog hjem den 5. juni med den nye "Kungsholm"

Det glæder mig at høre, at I intet har i mod at jeg tager en rejse mere, men så kommer jeg og så hjem.

Af nyt er der ikke meget, ud over at vi har fået nogle raske mennesker ombord.

Så sejler vi til Norfolk i dag klokken 4 og så har vi

Baltimore, Philadelphia og New York igen. Der efter går turen syd over igen den 24.

Jeg har lige fået min skatteseddel, den var på 1.900 kr. denne gang, men jeg klarer det vel nok.

Vi har dejlig sommer her i Amerika. Det er en stor behagelighed.

Skriver igen om et par dage.

Kærlig hilsen Erik.

- 156. brev –
Til mine forældre

Callao den 12. juli 1954

Kære alle tre

Aller først tak for jeres brev af den 25. juni som jeg modtog i Guayquil for et par dage siden.

Det var rart at høre lidt fra jer derhjemme.

Her over har vi det så godt som vi kun kan have det på Leena.

En tilværelse som kun fremmer dovenskaben.

Jeg har eller rettere ikke har tænkt mig at jeg kunne blive så glad for et skide dampskib.

Hvis I derhjemme kunne se hvor godt jeg har det, så kunne I sikkert godt forstå mig.

Her den anden dag fik jeg brev fra Hans og fra min gode ven Joensen, som er kommet hjem til Danmark

Det glæder mig at høre, at I har det godt og det samme skrev Hans, at han havde det.

I morgen aften er vi i Callao, så må vi se om vi kommer godt over denne plads.

Det har gået meget fint på turen ned fra New York.

Førstemester har også takket os 3 mestre for at det er gået så godt.

Jeg skal nok se om jeg ikke kan få fat i en pæn håndtaske til dig mor, inden jeg kommer hjem.

Vi har haft en meget varm tur denne gang, men nu er vi kommet over det og er endda ved at fryse.

Så er der kun 5 måneder til jeg er hjemme. Det bliver endelig tid. Der er jo sikkert sket en masse forandring derhjemme..

I Buenaventura havde jeg en kedelig oplevelse, for da jeg om morgen vågnede, havde der været en ind på mit kammer og stjålet alt hvad jeg havde af værdigenstande.

Der var mit nye armbåndsur, en cigarettænder jeg lige havde købt i Panama og 80 dollar (560 kr.). I alt blev der stjålet for 750 kroner. Ærgerligt, men der er ikke noget at gøre ved det.

Ellers er der ikke meget at fortælle, så jeg vil slutte for denne gang med de kærligste hilsner til jer alle sammen. Erik.

- 157. brev –
Til mine forældre

Mollendo Peru den 4. august 1954

Kære alle tre.

Tak for jeres brev af 18. juli, som jeg modtog i Antofagasta. Hvor var det dejligt at høre fra jer igen.

Når men jeg må ikke klage, jeg bliver ikke forsømt fra jeres side.

Vi ligger nu her på Mollendo Red og laster bomuld

til New York, meget lidt kun 40 tons, men vi har sikkert mange pladser endnu inden vi kommer op. Foreløbig skal vi til Callao efter 100 tons last. Hvad det næste bliver, er der endnu ingen der ved. Vi havde en kedelig oplevelse i Antofagasta. Er af overhederrørene sprang på en af kedlerne, så vi kunne ikke sejle før det var i orden. Det var et stort arbejde. Jeg arbejdede fra 8 morgen til næste dag kl. 12, og så i den varme. Der gik nogle øller til. Vi fik klaret jobbet og vi sejler igen.

Der er intet nyt at fortælle jer. Jeg oplever ikke så meget mere, men det går jo nok af den grund.

I har sådan ferie for tiden, I kan skakkens, både bil og ferie.

Jeg glæder mig til at se din flotte bil, far.

I kommer vel og henter mig i København, så jeg kan blive kørt standmæssigt hjem.

Næste gang I vil høre fra mig vil være fra Panama, så jeg håber at I vil vente så længe.

Hils nu dem alle derhjemme som jeg kender, men en speciel tanke sender jeg jer kære.

Til slut de kærligste hilsner fra sønnen Erik.

Guardia del Pacífico

CORREO AEREO

111

2/8-52

Torsdag den 5.

Jeg har lige læst jeres sidste brev engang til, det var ellers miningen at jeg skulle til Kairo, men så kom der lidt skrivelyst igen, så ved I hvorledes det går så lader man sovne være sovne, til ca. 5. morgen, jeg er lige våknet så er sløvheden væk, så det er bare om at benytte sig af chancen. I kan ellers høre at jeg er kommet i den omvendte venden sover om dagen og er vægen om natten, men det er også en grim vagt jeg har, det er ikke for ingen ting den bliver kaldt hundevagten. Vi ligger stadig på skommens her i Molundø det er et grimt farvandt her med på. Stille hverdagsten, skubt lægger usandselig og vægter, nu er man heldigvis vant til det så man eller jeg lider ikke under det mere, men det er trøstløst træthunde i det lange løb. Jeg er ved at holde storvante i denne tid det var mærke lidt meget sagt, men overfald i hvertfald har jeg min vante fyldt helt op med undertøj. Søren, en af mine kolleger er ved, af vante arbejds tøj, det er gerne ads. der går 4-8 vante der har det job. I kan tro at der er arbejds tøj så det kan batte til noget, 4 ass, 3 makke og en elektriker det er for 8 mand og så kan vi godt regne med en 5 sat på. mand så han har nok at hve i. Nu glæder jeg mig til vi kommer til Valparaiso, det er nemlig en stor glæde at få lidt jost egen det hjælper en lidt i ensomheden. Kunne i ikke sende mig onkels adr. altså onkel Simons, det kunne da være rart at sende ham en lille hilsen.

den 9. juli

Vi er nu ved at gå i havn i Antofagasta, til. er 6 morgen det er endnu mørkt her med på syd, så vi kan tydeligt se byen foran os. Jeg har lige været ude hos Søren og fået mig en får ekstra god får kaffe, det er jo bare om at holde sig til, når man lader kaffe til sig selv. Da vi var i Arica fik jeg brev fra Hans, det har jeg også sæmt meget, men det værdt af det hele var af ham give mig et rigtig rigtig fad over jeg ikke skriver det nok til ham, han skulle jo ellers fejre for sin egen dør først.

Kopi af et af de mange hjemsendte breve til mine forældre.

- 158. brev -
Til mine forældre

Boston den 25. august 1954

Kære alle tre

Jeg vil nu efter lang tids søvnløshed igen sende et par ord, men først vil jeg sige jer tak for jeres sidste to breve, hvor af jeg modtog det sidste i Charleston.

Vi er på vej til Boston fra New Jersey ved New York.

I selve New York var vi kun 12 timer, så der var ikke tid til meget.

Det er dejlig sommer her over, dog lidt for varmt efter min mening, men alligevel behageligt.

Der er ikke sket det helt store udover vi får en ny 2. mester en af de nærmeste dage. Nu må vi se hvordan han bliver, men for den sags skyld betyder det ikke meget for jeg gå nu på min sidste rejse.

Det kniber med lasten til os. Vi er gået her op til USA med halv last og syd over går båden næsten tom.

Det glæder mig, at det går godt med bilen.

Det bliver morsomt at se resultatet til den tid.

Jeg regner med at komme hjem omkring den 10. december.

I spørger mig om hvor mange rejser jeg har igen.

Det er den sidste jeg er gået i gang med og inden vi ser os om så er vi oppe igen.

Der bliver meget at gøre på denne rejse både med at handle og sige farvel til sydens dejlige piger, men det overkommer jeg vel nok. Det er utroligt hvad en maskinist kan udrette nu om stunder.

Med hensyn til vores maskineri, så går det så godt som det ikke har gjort i skibets historie. Det er da også en fjer i hatten til os.

Klokken er ved at være 20:00 og jeg skal ned og overtage vagten, så mere bliver det ikke til denne

gang.

Hils nu alle derhjemme i Græshave og omegn.
Kærlig hilsen Erik.

- 159. brev –
Til mine forældre

New York den 10. september 1954

Kære alle tre

Endelig har jeg fået taget mig sammen, så jeg kan skrive lidt til jer.

Men indledningsvis vil jeg takke for de to sidste breve som jeg har fået, hvor af det ene er kommet i dag.

Her over går det godt, vi har en del varme, men ellers må vi skam ikke klage.

Hvad mig selv angår, så har jeg det godt, selv humøret er over det normale.

Nu nærmer tiden sig hvor det er slut for denne gang.

Vi har haft lang tid her oppe i staterne denne gang og syd over går vi ikke før den 16. september. Det der er det værste ved at være her, er at alting er så dyrt.

Her den 1. september havde vi en meget kedelig oplevelse. 2. mester og jeg var ved at sætte en af vor fødevandsforvarmer ud af funktion, da vor øverste fødevandstank pludseligt løb over og uheldet var at 2. mester der stod nede under fik ca. ½ tons af 90 grader ned over sig og blev frygtelig skoldet.

I kan tro det var slemt. Det koster ham 2 måneder på hospitalet i Baltimore og specielt kedeligt var det at det var et par dage før han skulle hjem til

Danmark.

Vi har for tiden ingen 2. mester, så 3. mester og jeg må dele alle vagterne i mellem os. Det betyder intet, værre er det at han blev skoldet.

Ellers er der intet nyt denne gang.

Jeg skriver et langt brev på søndag.

Kærlig hilsen Erik.

- 160. brev –
Til mine forældre

New York den 16. september 1954

Kære alle tre.

Først en tak for jeres sidste brev som jeg fik for et par dage siden.

Som jeg skrev i mit sidste brev, var det min mening at jeg ville havde skrevet i søndags. Hvorfor er ingen hemmelighed, for en stor fest lørdag aften og et dejligt stort hoved på om søndagen, er vel udskyldning nok.

Det er så sidste dag vi er her i New York. I aften klokken 18:00 sejler vi syd over igen og jeg synger på sidste vers.

Jeg fik brev fra Willy og Kaja i går. Det er rart at høre fra sine venner derhjemme. Det kræver så og så at skriver et par ord tilbage til dem inden vi går syd på.

Vi har lige fået ny 2. mester, en fyr der ligner Bech Jørgensen. I ved ham fra sukkerfabrikken.

Men jeg tror han er all right.

Af nyt kan jeg intet fortælle jer denne gang, ud over at jeg har det godt og på en måde har lidt

Hjemve. På den anden side vil jeg miste et godt skib ved at tage herfra.

Har I det ellers godt derhjemme i det lille Græshave? Ja, det ved jeg jo I har.

Hav det nu godt alle sammen.

Kærlig hilsen Erik

**- 161. brev –
Til mine forældre**

Cristobal den 20. oktober 1954

Kære far og mor.

Aller først vil jeg sende jer en tak for det brev jeg modtog i dag. Det var noget gammelt, det var fra den 28. august, men jeg er selvfølgelig glad for det alligevel.

Vi ligger nu i havn her i Panama. Vi kom ind i aften klokken 18:00 og skal sejle igen i morgen tidlig igen.

Jeg fik ikke min blodprøve her i Panama, hvad jeg er meget ked af, men den må vel snart komme. Det er også dette skide New York'er kontor, de ligger og sløser med vore breve, de røvhuller.

Det er meget varmt i Cristobal, næsten alt for meget af det gode. Jeg kan hverken sove eller noget i den retning.

Ud over dette er der intet at fortælle jeg denne gang, så der for vil jeg slutte med kærlig hilsen.

**- 162. brev –
Til mine forældre**

Søen den 13. november 1954

Kære alle tre

Først en tak for jeres sidste brev, som jeg modtog i Charleston i går den 12. november.

Vi er så på vej til New York, hvor vi ankommer i morgen aften, måske mandag morgen. Jeg håber det bliver i morgen, så har jeg en chance for at møde onkel Carl i New York..

I morgen er det så sidste arbejdsdag jeg har her på Leena. Jeg skal afmønstre den 16. november og her fra rejse til Jacksonville i Florida hvor jeg skal mønstre på rederiets motorskib "Egyptian Reefer" som skal til Europa med frugt og der efter til Ålborg Værft hvor den ankommer omkring den 4. december.

Det er jo meget fint kan I nok forstå. Intet kunne passe bedre.

Ellers intet nyt, ud over jeg har meget at lave.

Men en lille hilsen sender jeg inden jeg rejser fra New York.

Kærlig hilsen fra jeres Erik.

Min sidste dag på "Leena Dan" og i New York.

**- 163. brev –
Til mine forældre**

*Atlanterhavet den 21. november 1954
"Egyptian Reefer"*

Kære alle tre.

Ja, så er det tid hvor jeg vil sende jer en lille hilsen, selv om jeg ikke kan poste det foreløbig, for vi er i søen for tiden.

Jeg kom godt væk fra dejlige "Leena Dan" den 16. november, om aftenen, selv om jeg var ved at blive lidt taget i ansigtet. Der var mange gode venner at sige farvel til. Det gik tros alt godt. Jeg rejste med toget fra New York klokken 22:00 og var i Jacksonville næste aften klokken 20:00, så I kan

godt regne ud at det var en lang rejsetur, selv om jeg havde sovevogn.

Når, jeg kom da godt ombord og sikken et skib jeg mødte.

Jeg har aldrig set noget mere beskidt og elendigt end denne møgkasse. Og sikken et kammer de har givet mig. Det ligner en svinestü. Hvis det ikke lige var det at jeg skulle med den hjem, så stak jeg af her fra i næste havn. De skal også få det at vide derhjemme på rederiet, for den slags skal de ikke byde mig det mere end en gang. Det er helt afgjort. Men nok om det, man må heller ikke blive bitter over små ting.

Vi har haft meget dårligt vejr, men for tiden er det heldigvis blevet lidt bedre, for det er så trættende.

Jeg arbejder som assistent her ombord. Jeg går ikke vagt hvad der er meget godt, jeg skal bare holde den kørende, så det kan ikke siges, at jeg ingen ting laver.

Det her passer mig ikke, hvad jeg og så har sagt til dem her på skibet, og der efter har de sig at rette.

Egyptian Reefer er 20 år gammel og i den grad forsømt. Værktøj har de intet af, ikke en gang et stykke smergellæder og med hensyn til den orden der findes i maskinen, vi jeg regne med at det er 100 gange værre end hos lille Friis i Majbølle og det må vel sige jer en hel del.

Jeg stopper mit skriveri for i dag, da det er ved at være køjetid.

Egyptian Reefer var, da jeg var ombord, totalt nedslidt. At vi kom helskindet over Atlanterhavet i så stor en storm, uden at gå under, forstår jeg ikke, ej heller i dag.

Det var forfærdeligt. Jeg blev ikke vasket, jeg sov på dørken med mit beskidte tøj hele vejen over.

Sådan så møgspanden "Egyptian Reefer" ud da jeg var ombord.

Fakta om ms "Egyptian Reefer"

"Egyptian Reefer" blev bygget på Odense Stålskibsværft og afleveret til "Coloniale de Navigation S.A." i Paris, og døbt "Francine", men straks efter overtaget af rederiet A.P. Møller = Mærsk Line. Solgt til J. Lauritzen den 19. februar 1937 og omdøbt til "Arabian Reefer". Blev omdøbt endnu engang i 1937 til "Egyptian Reefer"

Skibet var et køleskib med plads til 12 passagerer og kumme laste 3.210 tons.

Hovedmaskinen bestod af en B&W dieselmotor på 4.350 HK. Olieforbruget var 13 tons pr døgn og sejlede 16 knob.

Ved Danmarks besættelse den 9. april 1940, hvor skibet lå i Santos i Brasilien blev skibet beslaglagt af de brasilianske myndigheder. Efter et halvt år havde skibet fået så mange skader b. a. på grund af manglende vedligeholdelse, at det var ude af stand til at sejle.

Skibet blev tilbageleveret den 29. oktober 1945 og efter en midlertidigt istandsættelse blev den lastet med bomuld i Santos og ankom til København den 12. december 1945.

Til mine forældre

Dublin den 1. december 1954

Kære alle tre

Ja, så er jeg igen kommet til Europa. Vi ankom her til Irland i går eftermiddags efter en meget, meget hård tur, men tanken om vi snart er hjemme slår dog alt, således at turen kun har været fornøjelig.

I aften klokken 22 sejler vi igen, så er vi Rotterdam om 48 timer. Hvor mange dage vi får der er der ingen der ved, men det bliver nok 2 døgn. Der efter er de 34 timers, så jeg regner med, at være hjemme i Græshave på onsdag eller torsdag.

I vil høre nærmere fra mig i Rotterdam eller Ålborg.

Jeg skal se om jeg ikke kan ringe til jer så snart jeg kommer til Ålborg.

Ellers intet nyt ud over at jeg stadig ikke er vasket, fordi jeg arbejder over.

Ikke mere denne gang.

På gensyn på torsdag.

Efter en hård hjemfart fra Amerika via Irland og Holland kom vi til Ålborg den 10. december 1953.

Turen over Atlanterhavet, fra Jacksonville til Ålborg tog i alt 25 døgn, hvor af de ca. 10 døgn var med hård storm.

Da jeg ankom til København med rutebåden fra Ålborg stod mine forældre og tog i mod mig.

Min stolte far, havde taget turen fra Græshave til Kvæsthusbroen i sin nye bil. Så det var den rene luksus.

Jeg holdt nu ferie frem til den 16. marts 1955, hvor jeg påmønstrede Lauritzens damper ss "Laila Dan" som 3. mester.

I min ferie mødte jeg min kone, Ingerlise Adolfsen, som jeg blev gift med, i juni samme år.

Min kommende hustru, Inge Lise Adolfsen. Billede er taget i 1952

Laila Dan var en af rederiets Finlandsbåde som sejlede papir fra Finland til forskellige europæiske havne.

Da jeg var ombord hente vi papir til Bristol, Rougen, Amsterdam og en enkelt tur til Sønderstrømfjord i Grønland med bygningsdele.

Selv om jeg i mine breve, fra min tid på vestkysten, havde skrevet, at jeg ikke ville giftes de første 10 år, så ændre jeg holdning da jeg mødte lille frk. Adolfsen. Hun knuste mit hjerte. Jeg måtte overgive mig.

I min tid på Laila Dan, savnede jeg min nye hustru, hvert eneste minut og jeg traf derfor min endelige beslutning om, jeg ikke ville sejle, men afslutte min uddannelse og søge job i land for at være i daglig kontakt med min familie.

Men det er en hel anden historie.

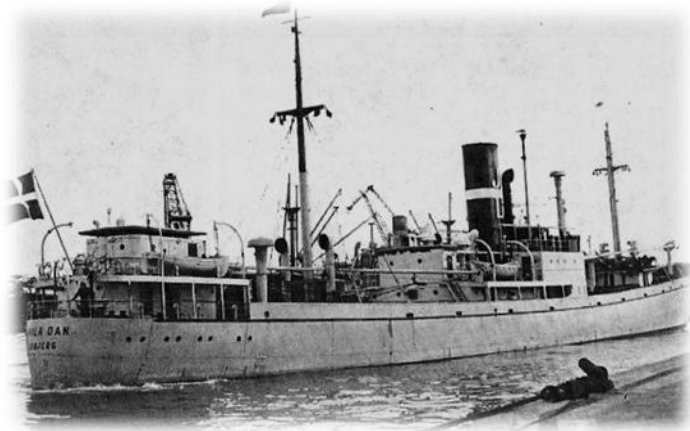
Fra Laila Dan afmønstrede jeg i Kyndby på Sjælland den 19. september samme år efter 6 måneder og 4 dage ombord.

I tiden frem til den 1. januar 1955, hvor jeg skulle påbegynde min afsluttende uddannelse, tog jeg job som fyrbøder på Græshave Saftstation i roekampagnen.

Den 1. februar 1955 flyttede Lise, jeg og vores lille datter,

Susanne, til en etværelses lejlighed på Støvringvej i Vanløse.

<p>18</p> <p>In no aflytningen alle 9-10'</p> <p>A. Udmonstret fra den <u>11/11 1954</u> med <u>EGYPTIAN REEFER</u> <u>ESBJERGA</u> (O.R.C.H. P.) der ligger i <u>JACKSONVILLE</u> Stilling ombord <u>maskinassistent</u> Skilsførelses navn <u>DONS HANSEN</u> Hvorhen skibet er bestemt <u>DUBLIN o.v.</u> Afmønstret <u>JACKSONVILLE</u>, den <u>16 NOV 1954</u> 19<u>54</u></p> <p>B. Har gjort tjeneste som <u>maskinassistent</u> fra og med den <u>16 november 54</u> til og med den <u>10 december</u> (alt <u>0</u> måneder <u>25</u> dage.) <u>10 DEC 1954</u> <u>Dons Hansen</u></p> <p>C. Skibet har været <u>uden for indskrænket fart</u> Afmønstret: den <u>10 DEC 1954</u> P.m. <u>M. Hansen</u></p>	<p>45350 19</p> <p>A. Udmonstret fra den <u>14/3 1957</u> med <u>Laila Dan</u> af <u>Esbjerg</u> (OYKH P.) der ligger i <u>Helsingør</u> Stilling ombord <u>3. maskinmester</u> Skilsførelses navn <u>Ejvind</u> Hvorhen skibet er bestemt <u>NORDEUROPEISK HAVN o.v.</u> MØNSTRINGSKONTORET HELSINGØR den <u>16 MRS 1955</u> 19<u>55</u> <u>J. Pedersen</u></p> <p>B. Har gjort tjeneste som <u>3. maskinmester</u> fra og med den <u>14 3 54</u> til og med den <u>29 9 54</u> (alt <u>6</u> måneder <u>27</u> dage.) <u>14/3 1954</u> <u>Ejvind</u></p> <p>C. Skibet har været <u>uden for indskrænket fart</u> Afmønstret: <u>Jæll</u> den <u>14/3 1954</u> 19<u>54</u> MØNSTRINGSKONTORET KØBENHAVN <u>Ejvind</u></p>
---	---

"Laila Dan" blev bygget i 1936 af Helsingør Skibsværft, som en af fem søstre – kun Laila overlevede 2. verdenskrig. Skibet var på 2.900 tons dødvægt og hovedmaskinen var en 3

cyl. komponent med spildedamp turbine med kædetræk hvor ved den ydede 1.750 HK

Olieforbruget var 12 tons pr døgn og skibets fart var 12,5 knob.

Den 9. april lå skibet i Callao i Peru, men kort tid efter blev skibet sejlet til San Antonio i Chile for så senere at blive beslaglagt af de chilenske myndigheder. Blev tilbageleveret i Valparaiso den 1. februar 1946.

"Laila Dan" blev i 1957 solgt til Jørgen Ditlev Lauritzen, der stiftede rederiet "Concord Line" Skibet blev ophugget i sommeren 1969, efter en grundstødning ved Taiwan.

35		FRIVAGTEN	
nr. 12. april 1955			
1. maskinmester	2. maskinmester	4. maskinmester	Hovedmester
Paul Erling Clausen	J. E. Knudsen	A. Wenzel Olsen	Nilsen Dalsboen
E. Kolding	W. E. Hestvik	Ragn M. Loren	F. E. Westvad-Hansen
3. maskinmester			
Asp Jensen	Finn Petersen	D. Lund	S. Daugled Nielsen
E. S. Pedersen	Asger Pedersen	Hansing Jensen	Knud E. Ryeen
Chr. Lohsen	Otto J. Carlsen	Tage Jensen Johansen	Chr. Bagstrup Jensen
M. Knudsen	Børst Brendt	Søren Jacobsen	Børst Andersen
5. maskinmester			
Magne Jacobsen	P. H. Danne	Risner Elken	Verner Jacobsen
O. O. Andersen	J. Flinngjer	M. Loren	J. E. Frederiksen
H. Bergmann Hansen	Svend R. Ros	S. S. Jensen	H. Mathiasen
L. Knorr	Hans Nielsen	O. S. Loren	J. D. Frederiksen
E. F. Larsen	T. J. Pedersen	Lolf Jensen	O. Olsen
K. A. Christensen	J. L. Jensen	Isak Kirkegaard	K. O. Hansen
A. E. Jørgensen	Jørgen Højgaard	Keld Andersen	A. Hansen Jensen
O. S. Jørgensen	P. S. Mathen	Finn Pedersen	Anders Christensen
H. O. Hansen	Peter Hansen	F. E. Kristensen	Hans Andersen
Vilb. Jensen	O. J. Olsen	P. J. Petersen	S. A. Borch
P. B. Johansen	K. H. Feib	Paul Jensen	O. Rasmussen
Holger Nielsen	V. Halvad		Egon Christensen
P. P. Petersen	H. J. Rindgaard		Harald P. Olsen
M. J. Petersen	Karl A. Christensen		So. Asa. Clausen
6. maskinmester			
J. A. Mathen	A. G. Knudsen		K. H. Knudsen
Robert Nielsen	Wagn A. Jørgensen		So. Asa. Jensen
Thor Lund	K. E. Hansen		S. Kildahl
overst. V. Cappermann	E. Pedersen		R. J. Rasmussen
H. O. Jørgensen	Søren S. Kjeldsen		L. Chr. Vindthor
B. Løngb. Hansen			Andersen
L. O. Frank	K. O. Pedersen		Hans M. Hansen
O. Vindt-Borch	E. Jensen		M. Chr. Hansen
R. K. Jørgensen	J. S. Kristensen		C. J. March Jensen
K. E. Hoffmann	K. I. Bolling		Carl Børst
7. maskinmester			
Th. Steenberg	Anne Kirkegaard		H. F. M. Loren
Th. Pedersen	Paul Andersen		As. H. Bolling
Carl Chr. Andersen	Peter Andersen		D. Lørdeman
K. V. Dalsboen	H. P. F. Jensen		As. V. Pedersen
Paul B. Knudsen	G. B. Mathen		Hilmar M. Loren
C. Wang Jensen	Robert Jørgensen		Egon Knudsen
O. Jacobsen			Rudolf Kristensen
Antagne efter 14. november 1954:			
Jensen, R. M. Jensen, O. Jørgensen, S. R. V. Pedersen.			
Hilmar: Jørgen Carl Hansen, Gunnar Hansen, Edvin Mathiasen, Jon Petersen, P. K. Thomsen.			
Jørgensen: Peder Andersen, Karl Andersen, Paul Jørgensen, Niels Vindrup, Stefan Bekkefj, Niels Steinhilber, Vilhelm Vilhelmsen, S. M. Kallstrøp Nielsen, Wenzel Gummertsen, J. Ragner Olsen, Anders Jacobsen.			
Følgeskibet: Einar Frandsen, Børst Bekkefj, J. A. Dalsbo, J. Schandrup Thomsen, Magne Sørensen, Paul Christensen, Jørgen J. Jensen, Anders Halgaard.			
Hovedmester: Anders Christensen.			

Kopi af "Frivagten" nr. 58, hvor jeg er 3. maskinmester på Laila Dan

Appendiks

I de breve som jeg sendte hjem er nævnt forskellige navne, som af gode grunde er læseren ubekendt. Jeg finder det derfor formålstjenligt at forklarer hvem de enkelte er.

Hans Chr. Rasmussen født 18. marts 1932

Hans eller Hansemænd.

Hans var min barndomsven. Jeg mødte ham da mine forældre flyttede til Græshave i januar 1940.

Hans, som i øvrigt hed Hans Chr. Rasmussen, og jeg gik i skole sammen og vi var uadskillelige venner.

Vort venskab var meget intens, vi var altid sammen og utallige er vore fælles oplevelser.

Lige som jeg kom meget i hjemmet hos Hans kom Hans også meget i mit hjem.

Hans kom i lære som slagter i Tilitze på Lolland, et år før jeg selv kom i lære.

Hans var et halvt år ældre end mig, derfor blev han konfirmeret året før mig. Hans var født den 18. marts 1932.

Vi kom begge på afstand af hinanden, da jeg kom ud på søen og Hans blev som soldat udstationeret i Nordtyskland som MP, da denne Zone den gang var besat af danske styrker efter afslutning af krigen i 1945.

Periodisk har vi haft kontakt med hinanden, så sent som i 2013.

Hans var min bedste ven og er det stadig den dag i dag.

Knud eller Knud Larsen og hans søster Lise

Et par år efter vi var flyttet til Græshave købte en familie en mindre købmandsbutik der lå på vejen til Baadesgaard.

Manden hed Johannes Larsen og sammen med hans kone havde de fire børn. Eva, Peder, Knud og Lise.

Knud var født i november 1931, altså næsten et år ældre end mig.

Knud kom hurtigt i vort lille fællesskab, således at vi blev tre gode venner.

Knud blev uddannet som karetmager hos karetmageren i Græshave.

Vort venskab blev delvis afbrudt da Knud sammen med hele familien emigrerede til Canada i 1952.

Knud og jeg skrev sammen i nogle få år efter han var kommet til Canada, men som tiden gik, blev det mindre for helt at slutte.

Lise, var både Hans og jeg glad for, men hun forsvandt i nogle år. Igen viste hvor hun var, heller ikke hendes egen familie.

Senere har jeg været sammen med hende nogle gange bl. a. på en tur gennem Jylland i fem dage.

*Putte som konfirmand i 1946***Putte eller Inga Hansen**

I Græshave var der en stor villa, en firkantet bygning i to etager. I nederste etage, var der ud mod vejen et bageriudsalg og et konditori, hvor man tidligere kunne komme og købe sig en kop kaffe med brød.

Bag konditoriet lå en stor stue og trappeopgangen til anden sal. Ejeren, Holger Hansen var gift med en meget smuk kvinde hvis navn var Anna.

Holger Hansen var af titel, bestyrer af udsalget. Han arbejdede daglig med at køre rundt til oplandets husstande og sælge brød fra sin udsalgsvogn.

Selve driften og salget fra butikken var overladt til familien.

I min ungdom, blev konditoriet en ugentlig aften, i vinterhalvåret, brugt til samlingssted for den lokale skakklub. I denne skakklub var jeg medlem og betalingen for anvendelse af lokalet var, at vi var forpligtet til at købe kaffe med kage hver gang der var mødeaften.

Serveringen blev normal foretaget af huset ældste datter, der hed Inga.

Inga, var landsbyens kønneste pige. Hun blev i dagligdagen kun kaldt "PUTTE".

Putte blev født den 21. juni 1932 og vi var derfor næsten lige gamle.

Som syvårig blev jeg meget forelsket i hende og må i dag indrømme, at jeg stadig er det.

Hun stod for mig som "Drømmepigen".

Den 29. marts 1936 fik familien en datter, der blev døbt Margit.

Margit var lige som sin storesøster også en meget køn pige.

Nogle år senere fik familien en lille efternøler der blev døbt Max.

Max var ca. to år ældre end min lillesøster Birgit.

Da jeg i 1952 havde bestået min første del af maskinmesteruddannelsen, havde jeg inviteret Margit med til den store afslutningsfest.

Jeg kuser hvor stolt jeg var, over at kunne vise hende frem over for alle de andre misundelige medstuderende og have hende som min dame i mit følgeskab, var en stor lykke.

Oprindelig havde jeg ønsket, det var storesøsteren, jeg havde

haft med. Men den kære Putte, kunne ikke deltage. Jeg husker ikke i dag hvorfor.

Putte havde en veninde, der hed Grete. Sammen tog de til England som au-pair pige omkring 1952 samtidig med jeg tog ud og sejlede. Putte og jeg var en slags ungdomskærster.

Da jeg var blevet maskinist, og tog ud og sejle med rederiet J. Lauritzen i februar 1952, skrev jeg sammen med Putte i et par år. Desværre stoppede denne korrespondance hel umotiveret, idet jeg aldrig fik svar på mine sidste afsendte breve.

Om jeg i et af mine breve har skrevet noget som har stødt pigen eller om der har været andre omstændigheder ved jeg den dag i dag ikke, men jeg prøver på at finde en forklaring.

Medens vi skrev sammen, sendte Putte mig et dejligt billede af sig selv, som jeg havde stående på mine kammene så længe jeg sejlede.

Desværre brændte min første kone, mit dejlige billede af Putte, vel nok i en form for jalousi.

Efterfølgende:

I vinteren 1213 fik jeg kontakt med Putte's lillesøster, Margit der er gift og bor i Weymouth nær Bristol i England. Margit har oplyst at Putte blev gift i England, fik fem børn, fire drenge og en pige, og blev senere skilt. Hun døde i en forholdsvis tidlig alder.